

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ ШУМЕН

**Регионален доклад за състоянието на
околната среда
през 2019-та година**

СЪДЪРЖАНИЕ

	страница
I. Въведение	4
II. Анализи по компоненти на околната среда	8
II.1. Атмосферен въздух	8
II.2. Води	25
II.3. Земи и почви	48
II.4. Защитени територии и биоразнообразие	54
III. Анализи по фактори на въздействие	70
III.1. Отпадъци	70
III.2. Шум	75
III.3. Радиационен контрол	76
III.4. Опасни химични вещества и управление на риска	76
IV. Превантивна дейност и контрол	94
IV.1. Решения по глава VI от ЗООС	94
IV.2. КПКЗ	97
IV.3. Доброволни ангажименти	100
IV.4. Информация за състоянието на околната среда за активно формиране на обществено поведение за грижа към околната среда	103
V. Административно – наказателна отговорност и ПАМ	115
VI. Заключение	116

СПИСЪК НА НАЙ-ЧЕСТО ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АИС	Автоматична измервателна станция
БДДР	Басейнова дирекция за Дунавски район
БДЧР	Басейнова дирекция за Черноморски район
БПК5	Биологична потребност от кислород за 5 дни
ГПСОВ	Градска пречиствателна станция за отпадъчни води
ЕИОЦ	Екологичен информационен и образователен център
ЕК	Европейска комисия
ЕО	Екологична оценка
ЕП	Екологичен праг
ЖТО	Животински торови отпадъци
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗЗ	Защитена зона от екологична мрежа Натура 2000
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗЛР	Закон за лечебните растения
ЗМ	Защитена местност
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗТ	Защитена територия
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ИУЕОО	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ЛОС	Летливи органични съединения
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МПП	Млекопреработвателно предприятие
МРО	Масово разпространени отпадъци
НДЕ	Норми за допустими емисии
НСМОС	Национална система за мониторинг на околната среда
НУБА	Негодни за употреба батерии и акумулатори
ОВОС	Оценка на въздействието върху околната среда
ОС	Оценка за съвместимост
ПДК	Пределно допустима концентрация
ПЗ	Праг на замърсяване
ПСБФВ	Пречиствателна станция за битово-фекални води
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПХБ	Полихлорирани бифенили
РИОСВ	Регионална инспекция по околна среда и води
РЛ	Регионална лаборатория
РПСОВ	Регионална пречиствателна станция за отпадъчни води
РДГ	Регионална дирекция по горите
СНИ	Собствени непрекъснати измервания
СПИ	Собствени периодични измервания
ТБО	Твърди битови отпадъци

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Регионална инспекция по околна среда и води /РИОСВ/- гр. Шумен представя в обобщен и концентриран вид, цялостна информация за околната среда, за района, контролиран от инспекцията, в годишния доклад за 2019 г. Той е изготвен в съответствие с изискванията на чл. 22, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда. Използвани са данни, резултати от проверки, анализи, изследвания, факти и отчети от 2019-та година.

Основната цел е да се информират гражданите, неправителствените организации, местните органи за самоуправление и всички заинтересовани за:

✓ състоянието на околната среда през 2019-та г. в област Търговище и област Шумен;

✓ най- важните приоритети за РИОСВ, произтичащи от националното и европейското екологично законодателство;

✓ основните приоритети на регионалните, националните и правителствени програми и планове на околната среда по природни компоненти отразени в дейността на РИОСВ Шумен;

✓ тенденциите и динамиката на промените в състоянието на компонентите на околната среда и степента на въздействие на факторите, които я замърсяват и увреждат;

✓ решените и предстоящи за решаване проблеми, както и предприетите за това действия от страна на РИОСВ гр. Шумен, насочени към подобряването на качеството на живот чрез подобряване на качеството на атмосферния въздух, качеството на водите, подобряване управлението на отпадъците, чрез ефективното използване на природните ресурси и енергията, чрез съхраняване на биологичното разнообразие;

✓ извършените основни законодателни, административни и инвестиционни мерки в областта на околната среда;

Важна цел на този Доклад е подпомагането на обществените институции - областни управи и общински администрации на територията на РИОСВ гр. Шумен и ползване на доклада при вземане на решения в областта на околната среда за устойчиво развитие на териториалните общности, чрез интегриране на политиката по околна среда в регионалните политики в областта на социално-икономическото развитие.

Териториалният обхват на РИОСВ гр.Шумен е :

	Шуменска област	Търговищка област	Общо
❖ Територия:	3 379 км ²	2 555 км ²	5 934 км ²
❖ Население:	198 118 бр. ж.	130 683 бр. ж.	328 801 бр.ж.
❖ Общини:	10 бр.	5 бр.	15 бр.
❖ Населени места:	151 бр.	196 бр.	347 бр.

Включените общини в Област Шумен са: Велики Преслав, Венец, Върбица, Каолиново, Каспичан, Никола Козлево, Нови пазар, Смядово, Хитрино и Шумен;

Включените общини в област Търговище са: Антоново, Омуртаг, Опака, Попово и Търговище.

I.1. Кратка географска характеристика на област Шумен

Шуменският край се намира в централната част на североизточна България и в източната част на Дунавската равнина, като южните части обхващат Предбалкана и достигат до главното Старопланинско било. Релефът е равнинно-платовиден, хълмист и нископланински. Северната част обхваща част от Лудогорското плато, на юг то преминава в Самуиловските възвишения. В средната част се открояват две остатъчни

карстови плата - Шуменското с височина 502 м и източно от него Провадийското - 389 м., северните склонове на което в района на селата Мадара и Кюлевча представляват внушителни скални венци.

Мадарският конник е най-забележителния паметник в Националния историко-археологически резерват "МАДАРА". Уникалният и единствен в Европа скален релеф, изваян върху скалите с издълбани надписи около фигурата на конника, е образец на българското средновековно изкуство, символизиращ мощта на българската държава от ханския ѝ период. Заради изключително високата му стойност, Мадарският конник е обявен от ЮНЕСКО за паметник със световно значение.

Южно от долината на р. Голяма Камчия се издигат Преславската и Драгоевската планини, разделени от пролома на реката, а на юг преминава билото на източната част на Котленската планина и билото на Върбишката планина.

Илчов баир е най-източния дял на Шуменско плато. Той е с характерна релефна форма, висока в северната си част, надвесена над град Шумен. Тук е построен архитектурният комплекс - "Създатели на Българската държава", който е най-големия в България и на Балканския полуостров.

Речната мрежа в северната третина на Шуменския регион е слабо развита. Тук всички реки, водещи началото си от северните склонове на Самуиловските височини, губят водите си в безоточни долини в Лудогорското плато. Този район попада в Дунавския водосборен басейн. Средната третина се отводнява към Черноморския басейн чрез Провадийска река и притоците ѝ, най-значителни от които са Крива река и р. Мадарска. Най-добре развита речна мрежа има южната нископланинска част на Шуменския край. Тя се отводнява към Черноморския басейн от р. Голяма Камчия. Най-южните части се отводняват от реките Герила, Елешница и Брестова. В югозападната част е изграден язовир Тича, който е най-значимия питеен водоизточник в региона. В него се вливат реките Тича, Герила и Драгановска.

Източниците за подхранване на реките в северната безоточна част са предимно подпочвени, а в средната и южната част - предимно дъждовни.

Водоснабдяването на град Шумен и гр. Велики Преслав се извършва от язовир Тича, изграден на р. Голяма Камчия с лимит на ползваната вода в съответствие с месечните графици, утвърждавани от МОСВ.

Водоснабдяването на населението от селищата в общините е от местни водоизточници.

1.2. Кратка географска характеристика на област Търговище

Област Търговище се намира в Североизточна България, западно от Шуменска област, в източната част на Дунавската равнина. Южната част от територията на областта се простира в обхвата на Предбалкана в близост до северните склонове на Преславската планина. Добре изразени тук са земните форми на долинните разширения на реките Врана и Сива и нископланинските възвишения на Търговищкото поле и Поповските височини. В тази част на областта има потенциал за развитие на селско стопанство и хранително-вкусова промишленост. Земеделието и животновъдството са определящите типични отрасли.

Територията на община Търговище се характеризира със своето разнообразие и преливане на равнинен, хълмист и нископланински релеф, поради което и надморската височина варира от 150 до 690 m. За град Търговище тя е 170 m.

Търговищкото хълмисто поле е най-тясно свързано с икономиката на града. На север граничи с Разградските височини, на изток с Шуменските, на запад с Лилякското плато, а на юг с Преславската планина. В североизточна посока на река Врана, нейната долина се разширява, като се оформят две акумулационни тераси, като върху едната е

разположена част от град Търговище. Търговищкото поле е изградено от крени материали, съставени от варовици и мергели. Отличават се с висока водопропускливост и вертикална цепителност. Районът на Преславската планина се характеризира с липса на плитни подпочвени води.

Районът се характеризира с липса на плитни подпочвени води. За общините Търговище, Омуртаг и Антоново е характерно, че в експлоатация са включени 321 броя водоизточници, разположени на териториите на съответните населени места. Общините Попово и Опака се водоснабдяват от система "Дунав". От язовир Тича, в землището на Преславска община, се водоснабдява град Търговище с лимит на ползваната вода, съгласно месечните графици за използване на водите, утвърждаван от МОСВ. В североизточната част на община Антоново се намира язовир Ястребино, който е най-големия в Търговищка област и водоснабдява община Антоново и община Омуртаг.

В териториалния обхват на РИОСВ гр. Шумен са разположени защитени територии от различни категории: Природен парк «Шуменско плато», на чиято територия се намира Резерват «Букака»; Поддържани резервати «Патлейна», «Дервиша» и «Моминград»; Защитени местности «Могилата», «Марашка курия», «Чибуклията», «Дъбовете», «Червен божур», «Челеклията», «Дебелеца», «Мадарски скални венци», «Див рожков», «Конски кестен», «Урумово лале», «Игликина поляна», «Петка балкан», «Божур поляна», «Каньона», както и две естествени находища на растителен вид „Блатно кокиче” /разположени съответно в землищата на селата Кочово и Осмар, общ. Велики Преслав/. Защитените територии с категория „природна забележителност” са: „Скока”, „Коня”, „Водопада”, „Дервенска пещера”, „Гърбавата чешма”, „Костадин тепе”

Защитените зони от екологичната мрежа «Натура 2000», попадащи в обхвата на РИОСВ гр. Шумен, по Директивата за опазване на дивите птици са: «Котленска планина», «Овчарово», «Ломовете» и «Провадийско- Роякско плато», а по Директивата за опазване на природните местообитания и на дивата фауна и флора са: «Каменица», «Хърсовска река», «Провадийско - Роякско плато», «Ришки проход», «Островче», «Котленска планина», «Тича», «Стара река», «Шуменско плато», «Екокоридор Камчия-Емине», «Преславска планина», «Голяма река», «Марина дупка», «Кабияк», «Ломовете», «Голяма Камчия» и «Твърдишка планина».

1.3. Задачи, компетенции и задължения на РИОСВ, включително организационна структура

Устройството, функциите и организацията на дейността на регионалните инспекции по околната среда и водите (РИОСВ) са уредени с *Правилник за устройството и дейността на Регионалните инспекции по околната среда и водите (Обн. ДВ. бр. 49/ 12.06.2018г.)*

При провеждане на своята дейност РИОСВ има контролни, регулиращи и информационни функции.

Контролните функции на РИОСВ включват осъществяването на превантивен, текущ и последващ контрол, свързан с прилагането на нормативните актове, регламентиращи качеството на компонентите на околната среда и факторите, които ѝ въздействат.

Функциите по превантивен контрол върху компонентите на околната среда и факторите, които им въздействат, се осъществяват съобразно законовите и подзаконовите нормативни актове за предотвратяване от замърсяване или увреждане и възстановяване на околната среда от замърсяване или увреждане; опазване на водите от замърсяване; спазване на изискванията за осигуряване на екологосъобразно управление на отпадъците; опазване на елементите на Националната екологична мрежа и

биологичното разнообразие, както и устойчивото използване на биологичните ресурси; опазване качеството на атмосферния въздух;

При осъществяване на функциите по текущия и последващ контрол РИОСВ извършва проверки, наблюдения и възлага извършване на измервания от лабораториите към ИАОС в изпълнение на произтичащите от законите и подзаконовите нормативни актове задачи.

Съгласно регулиращите си функции, РИОСВ разработва или участва в разработването на документи в областта на опазването на околната среда и устойчивото ползване на природните ресурси и провежда на регионално равнище дейности, свързани с политиката на държавата в тази област.

Съгласно информационните си функции, РИОСВ разработва и участва в провеждането на дейности, свързани с предоставяне на информация на обществеността в областта на околната среда; предоставяне на информация на средствата за масово осведомяване в областта на околната среда; повишаване на общественото съзнание и култура в областта на околната среда; поддържане на регистри и бази данни.

Администрацията на РИОСВ е обща и специализирана.

Общата администрация на РИОСВ Шумен е организирана в Дирекция "Административно-финансови и правни дейности". Тя осигурява финансово-технически, правно-административно и информационно дейността на директора, на специализираната администрация, както и дейностите по административното обслужване на гражданите и юридическите лица.

Специализираната администрация на РИОСВ Шумен е организирана в Дирекция „Контролна и Превантивна дейност“- „КПД“. В дирекция "КПД" са включени два отдела – „Контрол на околната среда“ и „Превантивна дейност“. В отдел „КОС“, са обособени два броя направления – 1. - "Управление на отпадъците, опазване на почвите и Опазване чистотата на атмосферния въздух и вредни физични фактори", и 2- "Комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването-(КПКЗ), Екологична отговорност и доброволни ангажименти- ЕОДА, Опасни химични вещества- ОХВ, и Контрол на риска от големи аварии – КРГА и Опазване на водите". В отдел „ПД“ се включват направления „Оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) и Екологична оценка (ЕО) " и "Биологично разнообразие, защитени територии и зони" и "Специализирани регистри".

1.4. Данни на РИОСВ гр.Шумен:

Адрес: гр. Шумен, ул. Съединение № 71, ет. 3

Телефон 054/856-501; факс 054/876-840;

ел.поща /нова/: riosv@riosv-shumen.eu;

адрес на интернет страница /нов/: www.riosv-shumen.eu.

Зелен телефон: 0885/750275; 054/ 856 501; 054/ 876 840;

II. АНАЛИЗИ ПО КОМПОНЕНТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

II.1. КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

1. Мрежа за контрол на качеството на атмосферния въздух на територията на РИОСВ-Шумен, като част от националната система за мониторинг на околната среда (НСМОС) – подсистема “въздух”.

За контрол на показателите, характеризиращи качеството на атмосферния въздух в гр. Шумен, като част от националната система за мониторинг, работи автоматична измервателна станция (АИС). Съгласно класификацията на пунктовете за мониторинг АИС Шумен е градски фонов пункт (ГФ), с обхват 100 м – 2 км.

През годината, в изпълнение на утвърден график за 2019 г. бяха организирани измервания за определяне качеството на атмосферния въздух по контролираните параметри в гр. Каспичан, гр. Търговище и гр. Попово от мобилна автоматична станция (МАС) на РЛ гр. Варна към ИАОС, гр. София. Продължителността на контрола е 51 денонощия и обхваща основните показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух /O₃, CO, SO₂, NO, NO₂, ФПЧ₁₀/.

През 2019 г. МАС е регистрирала превишения на СДН (50 µg/m³) на ФПЧ₁₀ в: гр. Търговище – 1 брой и гр. Попово – 2 броя. В гр. Каспичан не са отчетени превишения на допустимите норми по контролираните показатели.

2. Качество на атмосферния въздух – състояние и тенденции.

АИС регистрира концентрациите на ФПЧ₁₀ (фини прахови частици), SO₂ (серен диоксид), NO₂ (азотен диоксид) и O₃ (озон). Станцията работи при непрекъснат режим – 24 часа в денонощието, като регистрира средночасови стойности за посочените замърсители и стандартен набор от метеорологични параметри (СНМП), включващ температура на въздуха, скорост и посока на вятъра, атмосферно налягане и др.

Замърсител	ФПЧ ₁₀	Pb аер	SO ₂	NO ₂	CO	H ₂ S	Бен зен	NH ₃	ПАВ	As аер	Cd аер	Ni	ФПЧ _{2,5}	NO	O ₃
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Общ брой пунктове -1 АИС-Шумен	да	-	да	да	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	да
Регистрирани концентрация над ПС над СЧН или ПДКм.е.															
АИС-Шумен	-	-	не	не	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	не
Регистрирани концентрация над СДН															
АИС-Шумен	да	-	не	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Регистрирани концентрация над СГН															
АИС-Шумен	не	-	-	не	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Пределно допустима концентрация (ПДК) е концентрация на вредните вещества в атмосферния въздух на населените места, която за определен период от време трябва да не оказва нито пряко, нито косвено вредно въздействие върху организма на човека.

Максимална еднократна концентрация е най-високата от краткосрочните концентрации за определен замърсител, регистрирани в даден пункт за определен период на наблюдение.

Средноденонощната концентрация е средната аритметична стойност от еднократните концентрации, регистрирани неколккратно през денонощието или тази, отчетена при непрекъснато пробовземане в продължение на 24 часа.

Средногодишната концентрация е средната аритметична стойност от средноденоношните концентрации, регистрирани в продължение на една година.

Норма за качеството на атмосферния въздух е всяко ниво установено с цел избягване, предотвратяване или ограничаване на вредни въздействия върху здравето на населението и/или околната среда, което следва да бъде постигнато в определен за целта срок, след което да не бъде превишавано.

СЧН – средночасова норма

СДН – средноденоношна норма

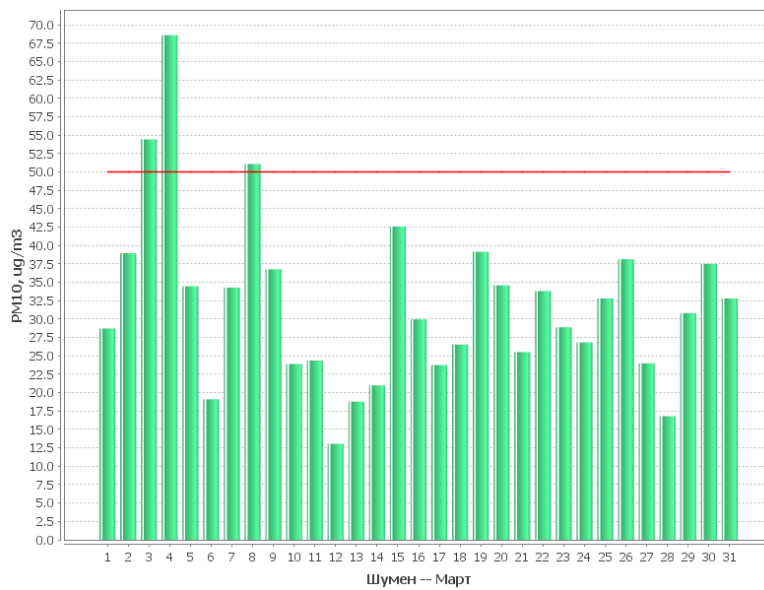
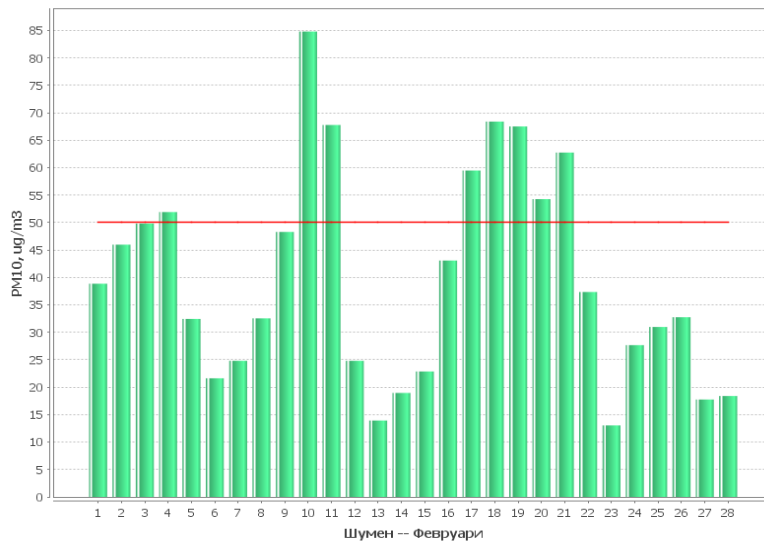
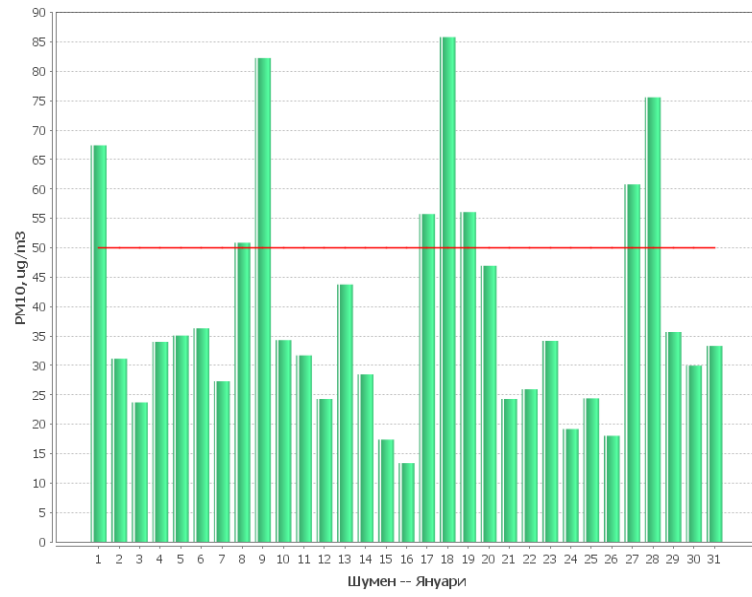
СГН – средногодишна норма

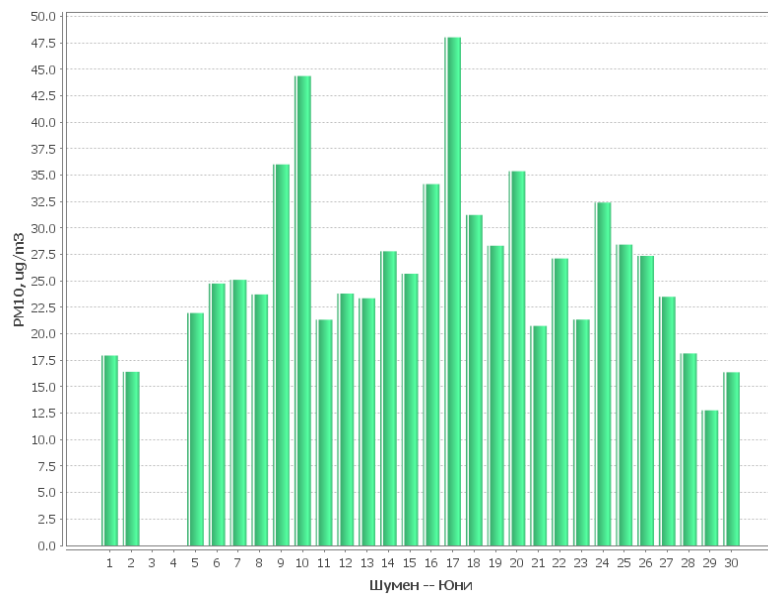
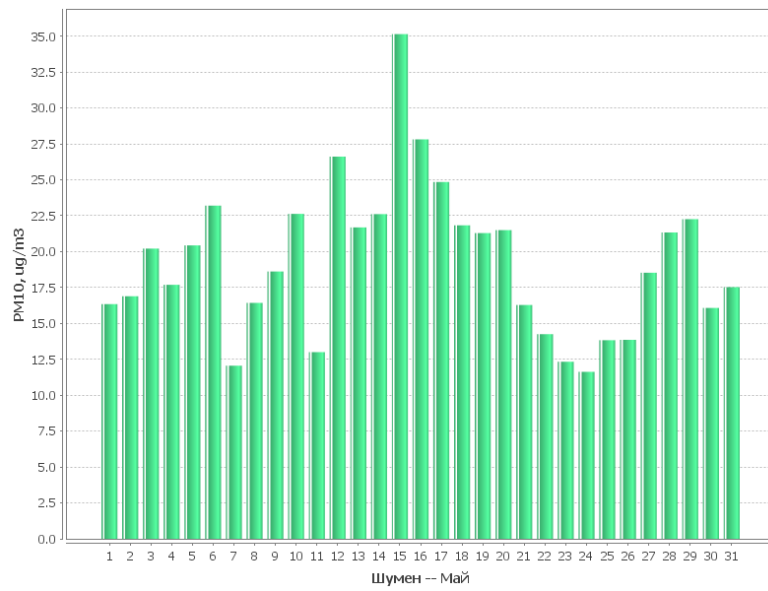
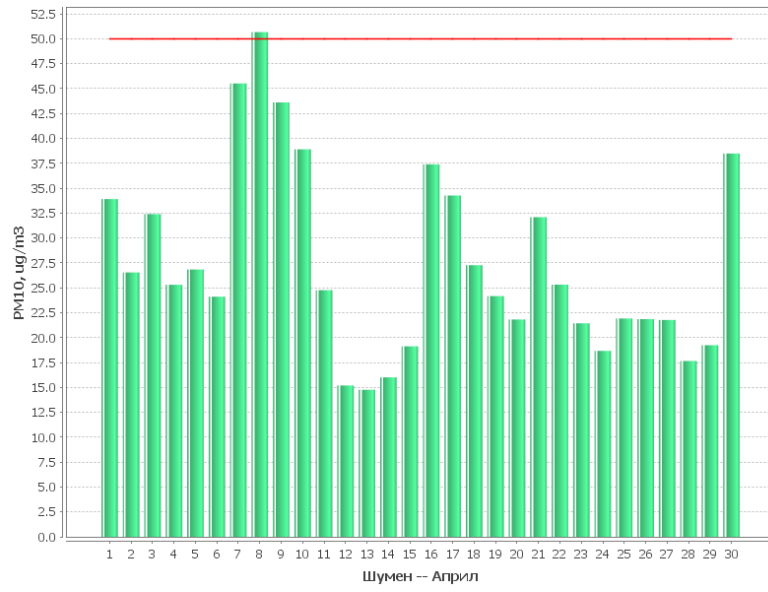
ФПЧ₁₀ - са всички частици, преминаващи през размерно-селективен сепаратор, определен съгласно референтния метод за вземане на проби и измерване нивата на ФПЧ₁₀, с 50%-на ефективност на задържане при аеродинамичен диаметър на частиците до 10 микрона.

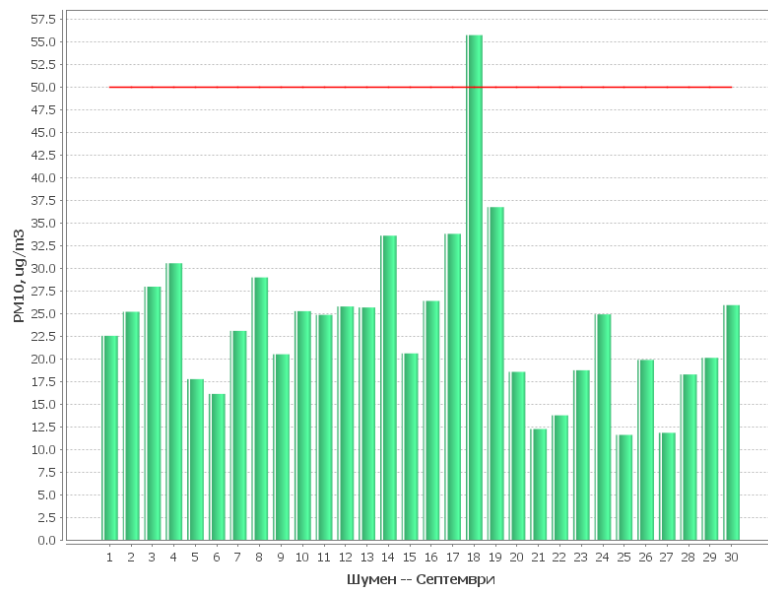
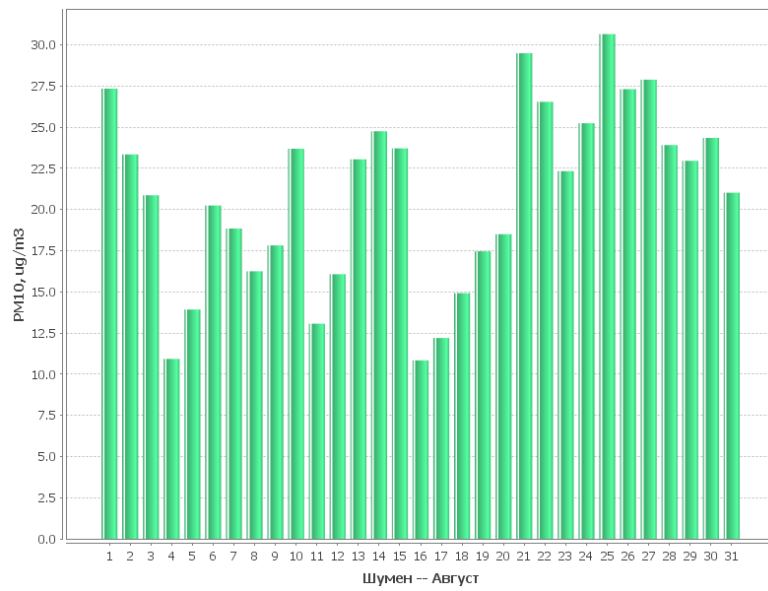
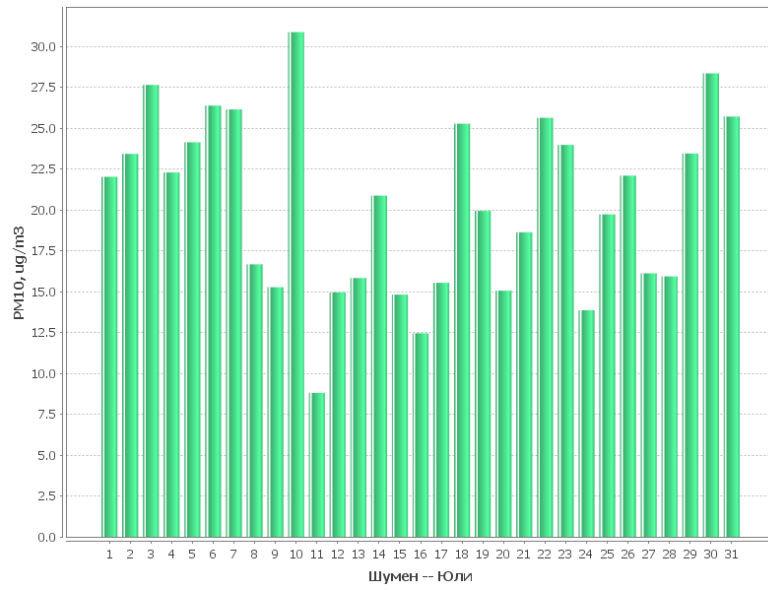
През 2019 г. АИС - Шумен е регистрирала 36 превишения на средноденоношната норма (СДН - 50 µg/m³) по показател ФПЧ₁₀, отразени в таблицата по - долу по месеци.

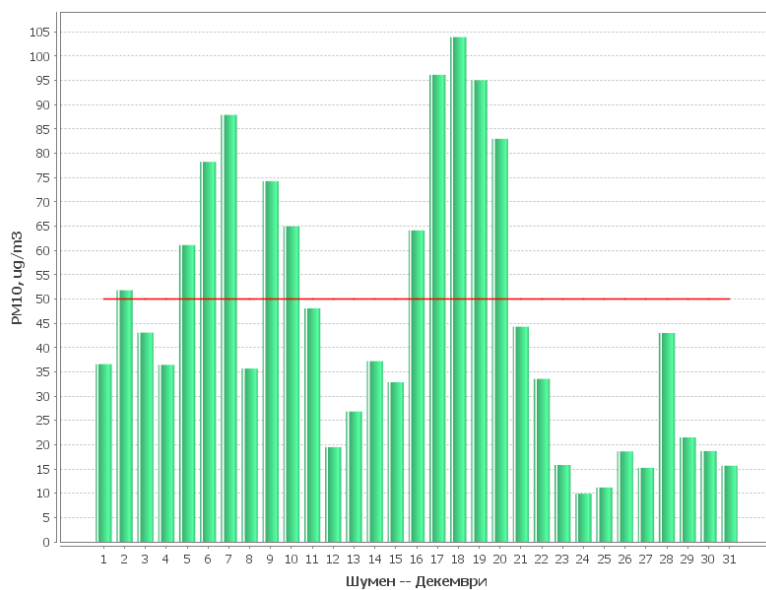
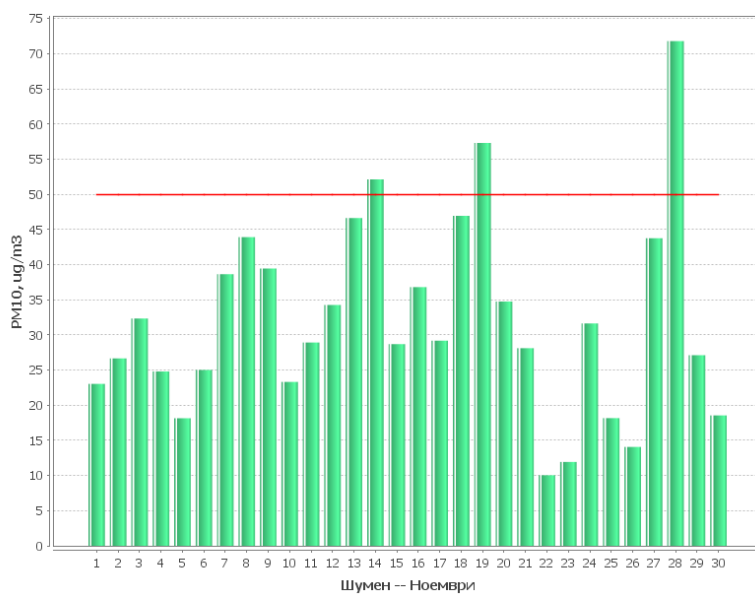
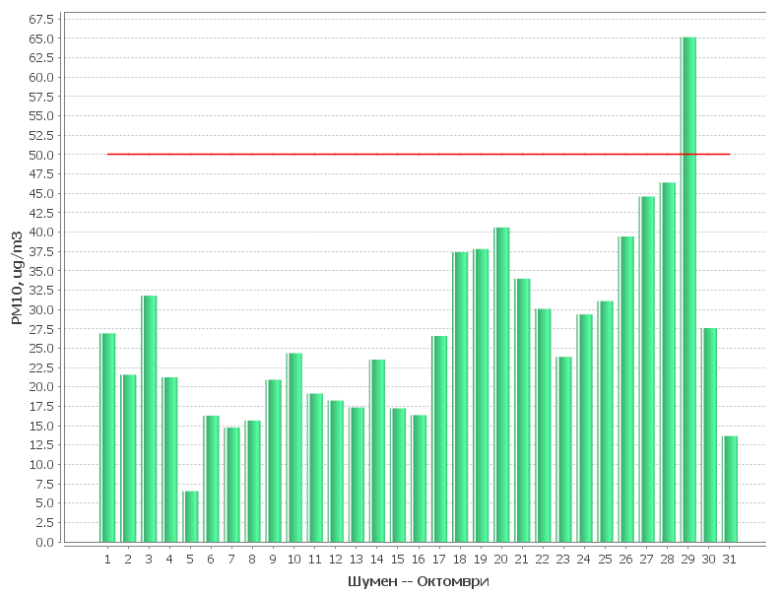
	Месец	ФПЧ ₁₀
АИС Шумен – 2019 г.	Януари	8
	Февруари	8
	Март	3
	Април	1
	Май	0
	Юни	0
	Юли	0
	Август	0
	Септември	1
	Октомври	1
	Ноември	3
	Декември	11
	Общ брой превишения на СДН през 2019 г.	36

Измерените средноденоношни концентрации на ФПЧ₁₀ за отделните месеци на 2019 г. са изобразени нагледно в представените по – долу диаграми.

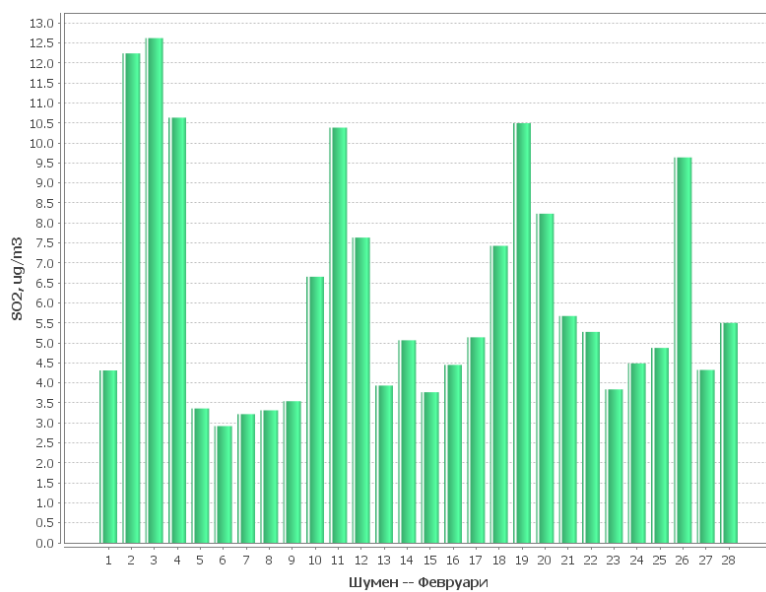
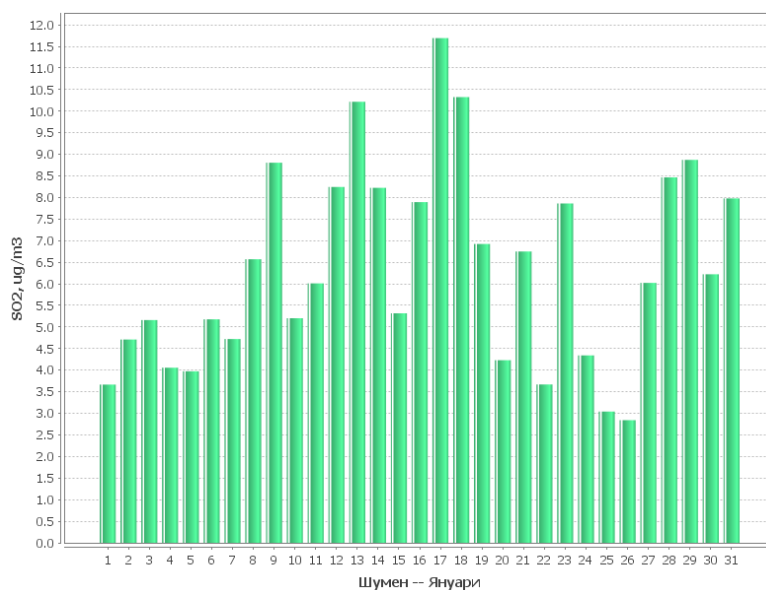

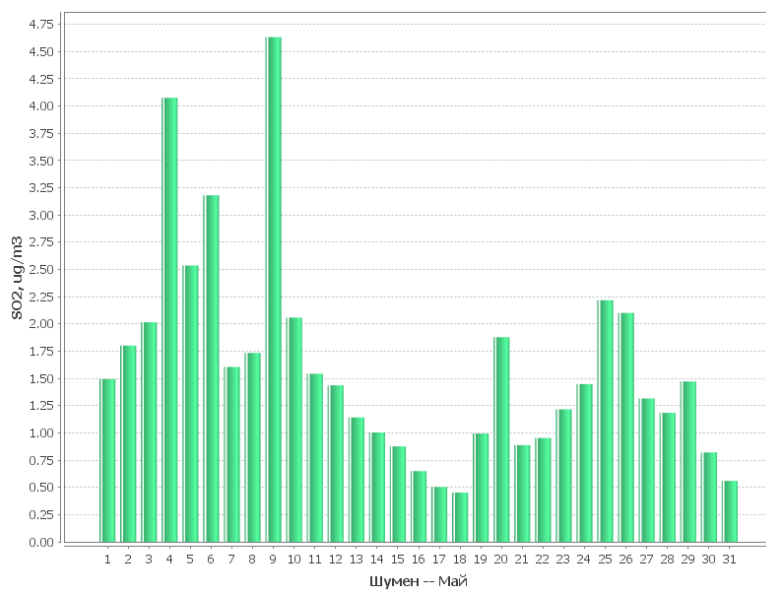
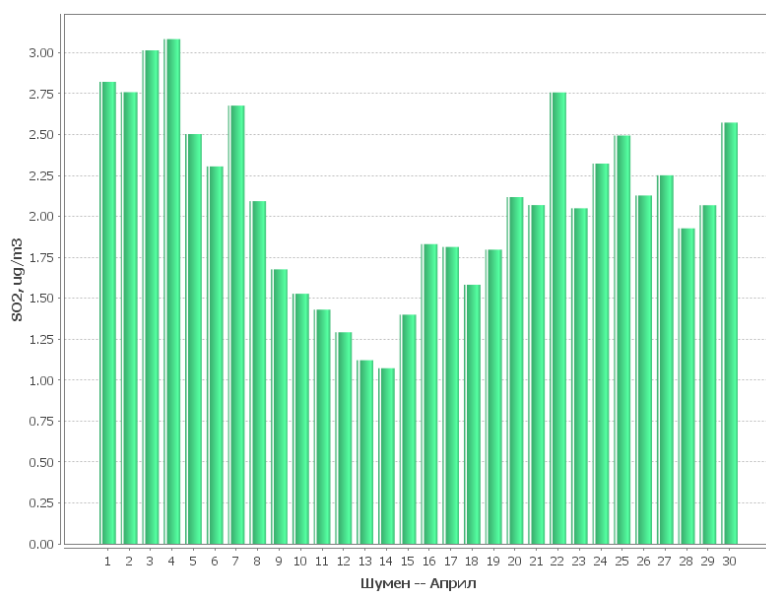
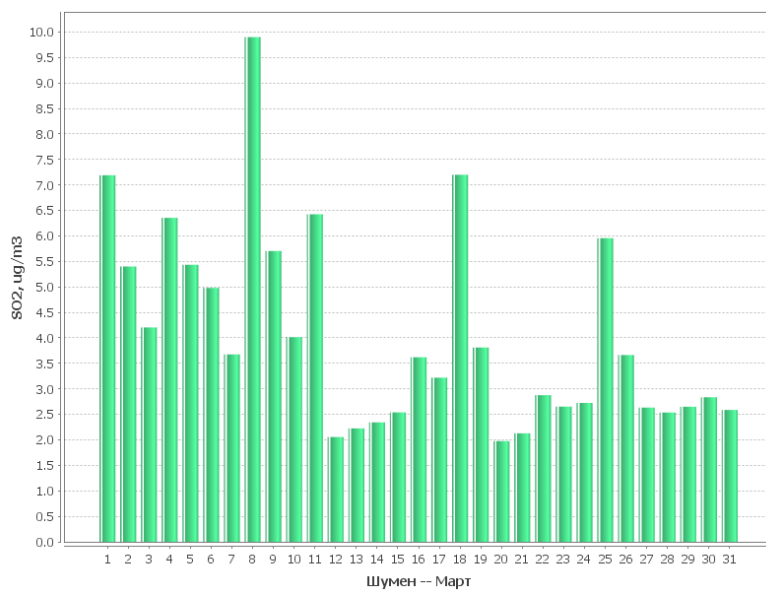

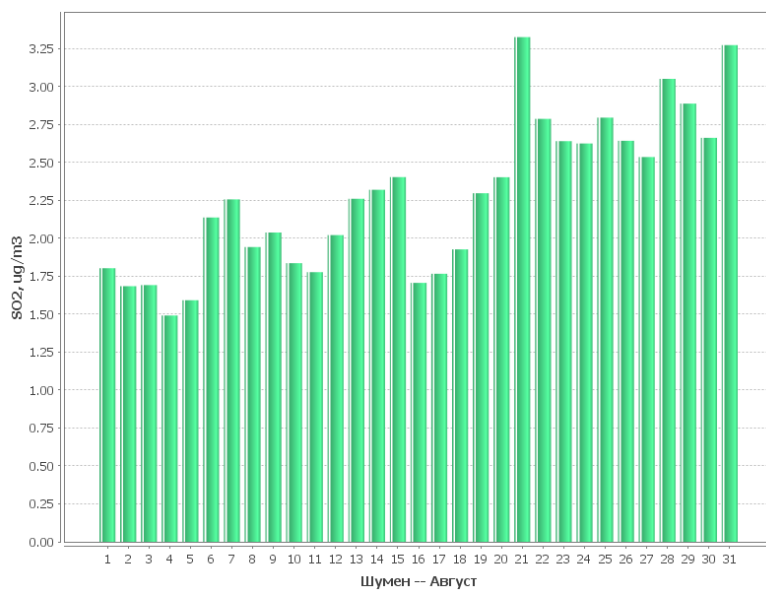
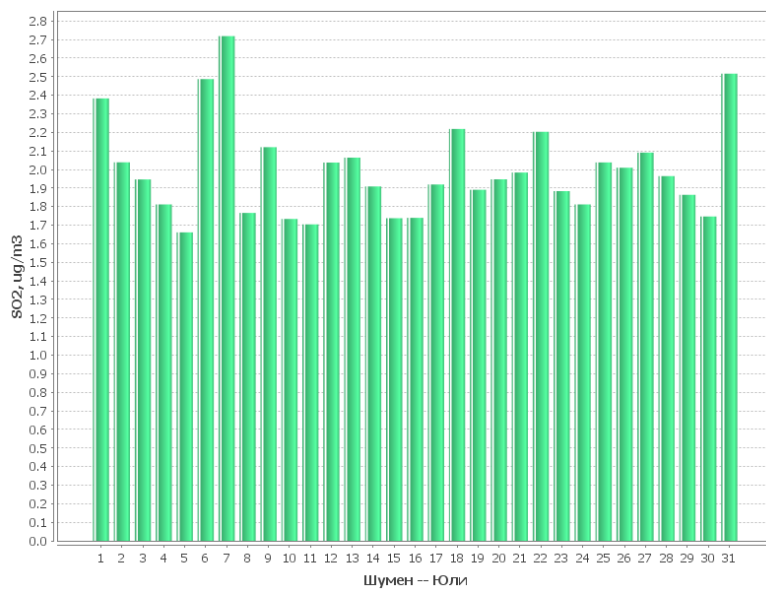
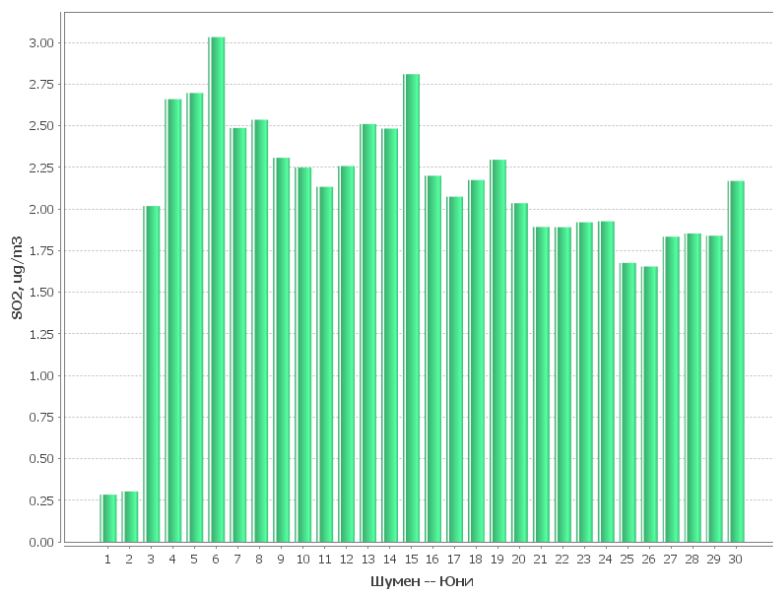

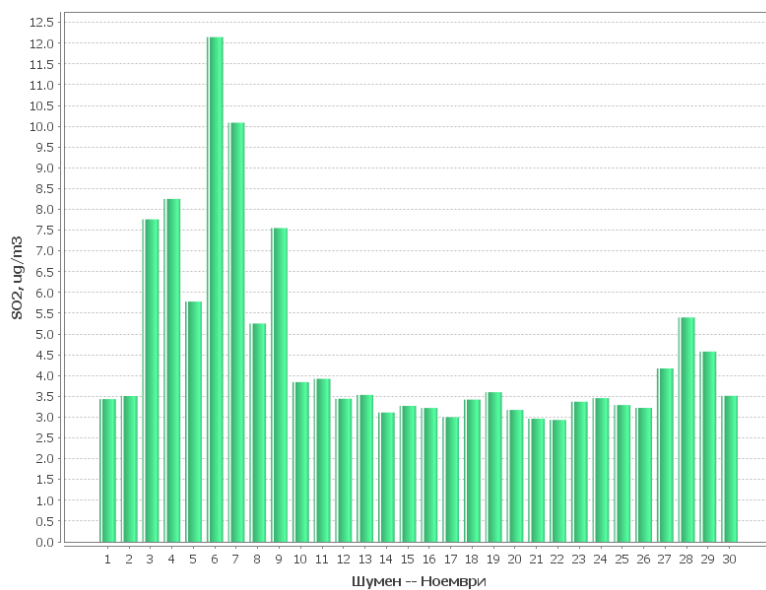
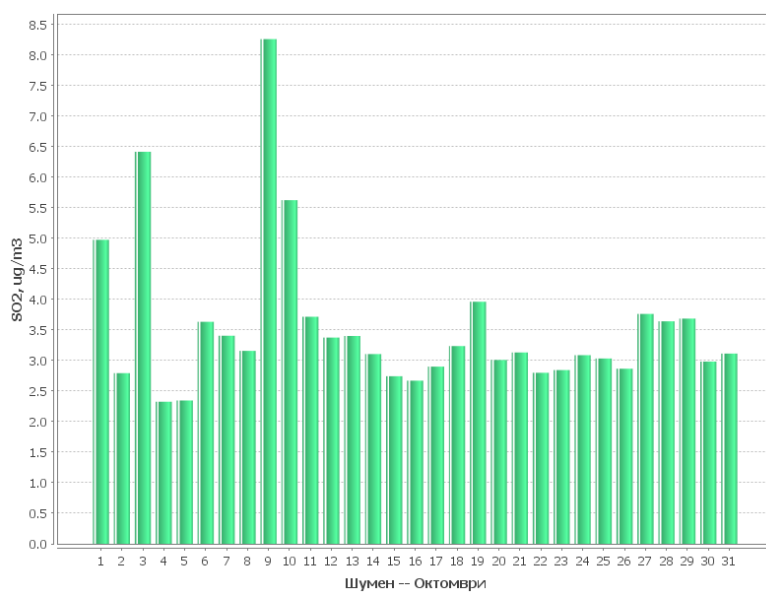
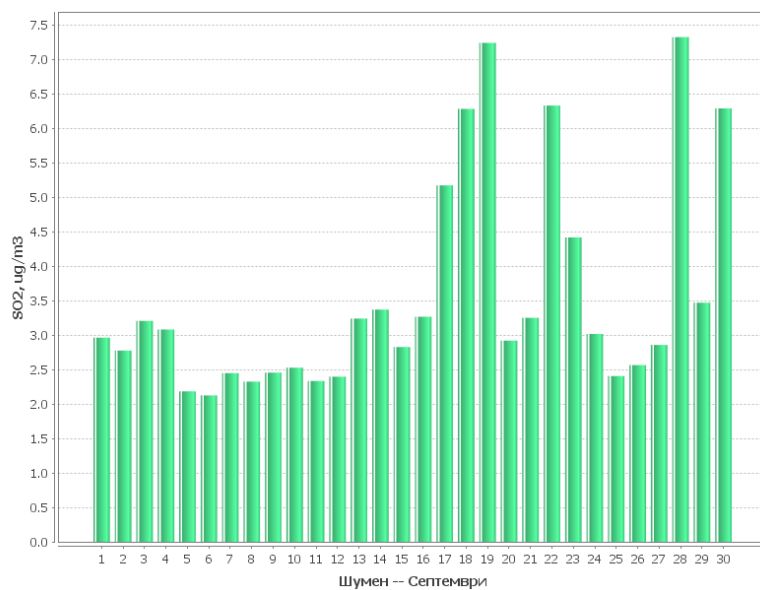

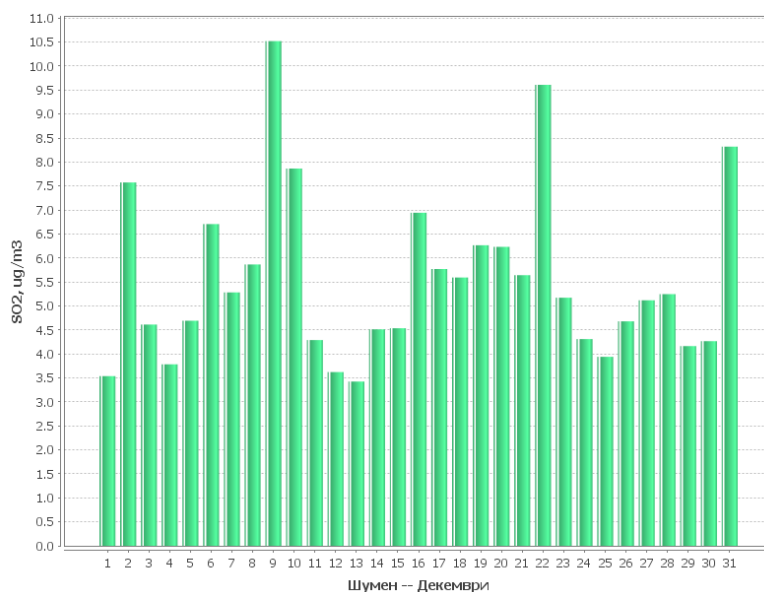
Измерените средноденонощни концентрации на SO₂, за отделните месеци са изобразени нагледно в представените по - долу диаграми.

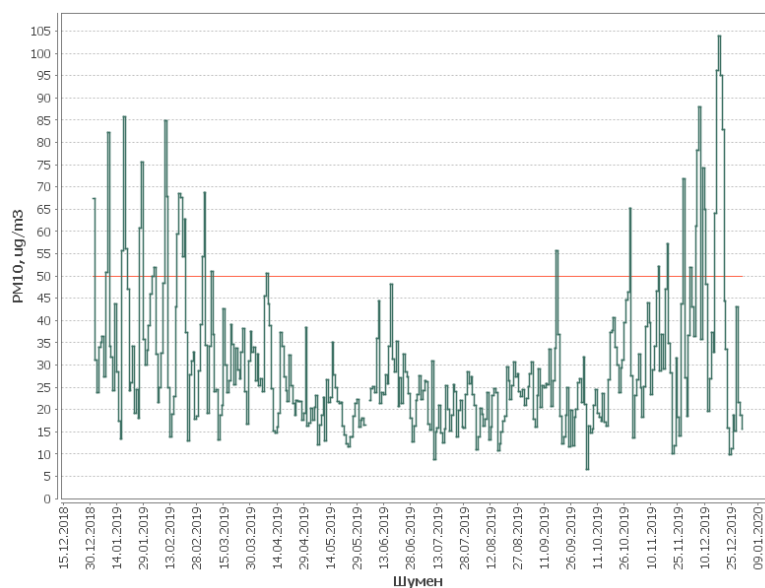

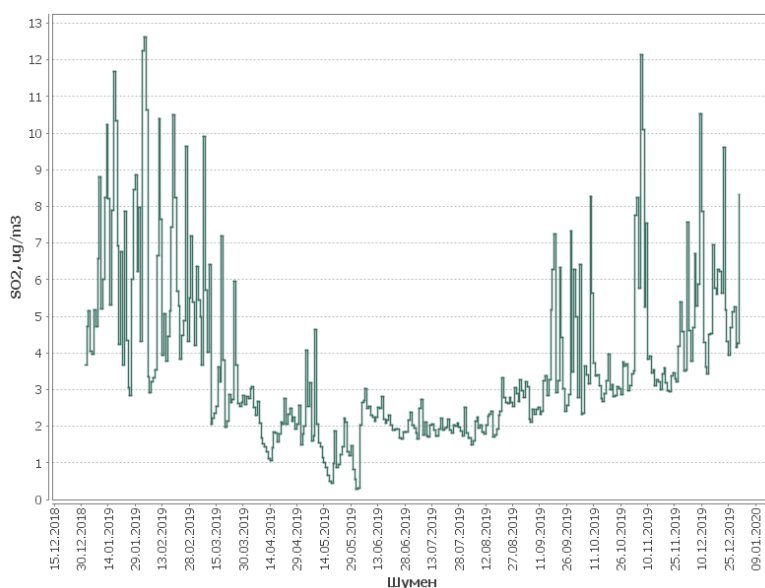

Вижда се, че измерените концентрации са много по-ниски от средноденоношната норма за SO₂, която е 125 µg/m³.

Пиковите на измерените средноденоношни концентрации на ФПЧ₁₀ и SO₂ през 2019 г. са изобразени в представените по - долу диаграми.

Максималните средноденонощни концентрации регистрирани през отделните месеци за ФПЧ₁₀ и SO₂ са посочени в таблицата по - долу.

Максимални регистрирани средноденонощни стойности на ФПЧ₁₀ и SO₂ по месеци за 2019 г.

	Месец	ФПЧ ₁₀ СДН - 50 µg/m ³		SO ₂ СДН - 125 µg/m ³	
		max	Превиише ние в пъти	max	Превиише ние в пъти
АИС Шумен 2019	Януари	85,83	1,7	11,69	-
	Февруари	84,83	1,7	12,62	-
	Март	68,60	1,4	9,90	-
	Април	50,67	1,0	3,08	-
	Май	35,15	-	4,63	-
	Юни	48,03	-	3,03	-
	Юли	30,88	-	2,72	-
	Август	30,65	-	3,33	-
	Септември	55,76	1,1	7,32	-
	Октомври	65,16	1,3	8,26	-
	Ноември	71,79	1,4	12,15	-
	Декември	103,90	2,1	10,52	-

През 2019 г. не са регистрирани превишения на средночасовите норми (СЧН) за показател серен диоксид и азотен диоксид. Не е регистрирана и концентрация на O₃ (озон), превишаваща краткосрочната целева норма (максимална 8 часова стойност в рамките на денонощието – 120 µg/m³), съответно и прага за информиране на населението (средночасова стойност) – 180 µg/m³. Нормативно няма регламентирана средночасова норма за ФПЧ₁₀.

Максимални регистрирани средночасови стойности на SO₂, NO₂ и O₃, по месеци.

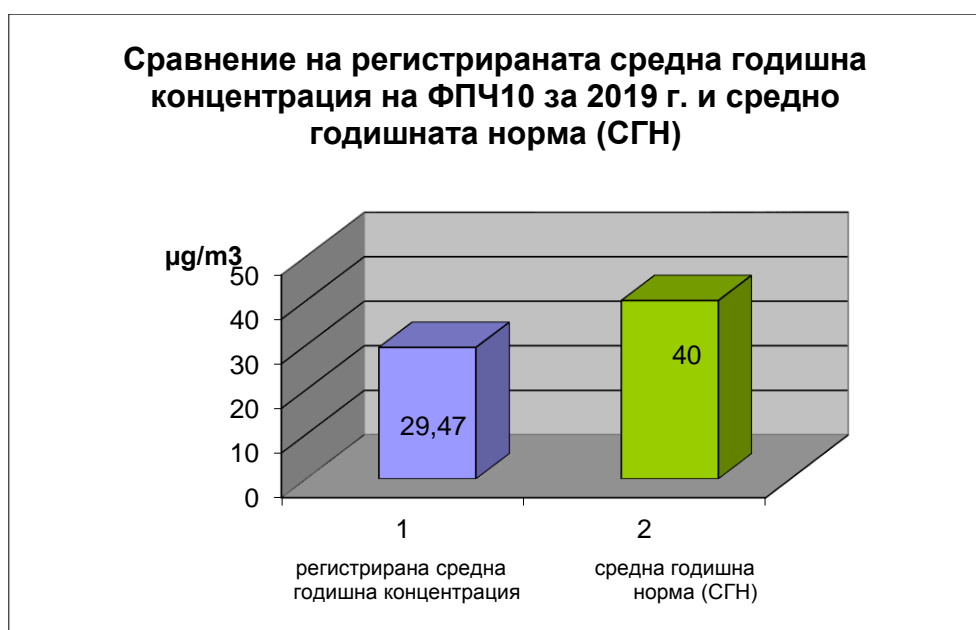
	Месец	SO ₂ СЧН-350 µg/m ³		NO ₂ СЧН -200µg/m ³		O ₃ - Праг за информиране на населението-180µg/m ³	
		max µg/m ³	Преви шение в пъти	max µg/m ³	Преви шение в пъти	max µg/m ³	Превишение в пъти
АИС Шумен 2019 г.	Януари	29,19	-	102,59	-	75,84	-
	Февруари	43,82	-	113,45	-	103,31	-
	Март	27,80	-	82,82	-	99,68	-
	Април	7,36	-	83,59	-	104,16	-
	Май	21,79	-	41,56	-	106,89	-
	Юни	6,16	-	51,04	-	118,06	-
	Юли	8,24	-	60,20	-	118,27	-
	Август	5,77	-	76,06	-	136,40	-
	Септември	23,10	-	121,18	-	124,91	-
	Октомври	27,11	-	136,70	-	107,65	-
	Ноември	25,64	-	113,31	-	82,88	-
	Декември	60,54	-	123,87	-	77,11	-

Забележка: В таблицата са отчетени максимални средночасови стойности за O₃ (озон), а не максимална 8 часова стойност в рамките на денонощието.

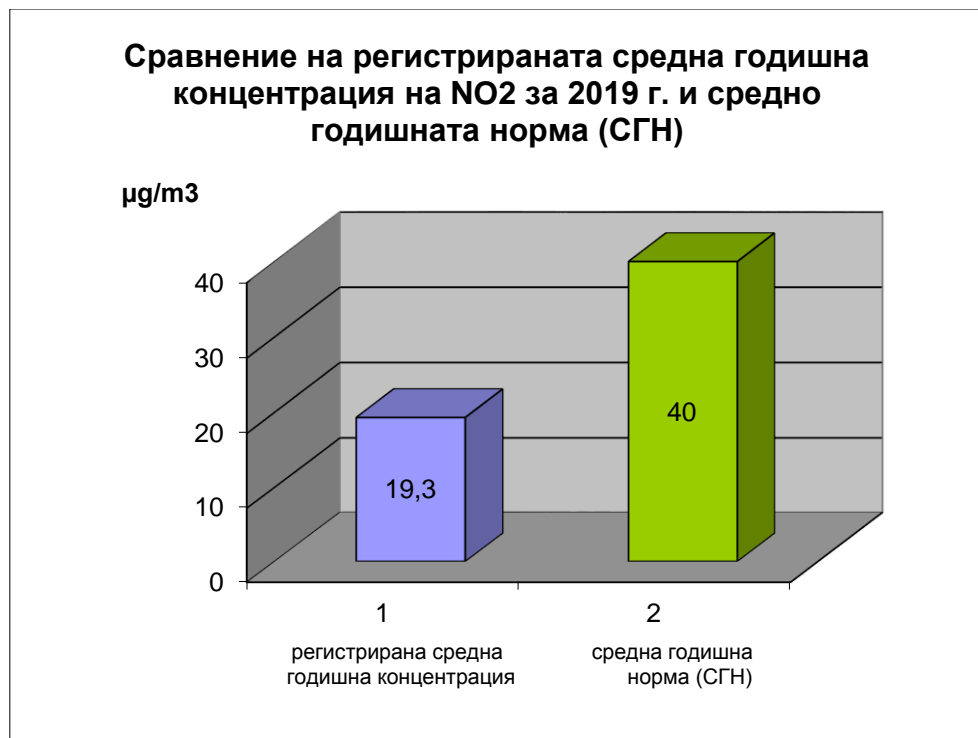
Най-висока средночасова концентрация на SO₂ – 60,54 µg/m³ е измерена през м. декември. Най-висока средночасова концентрация на NO₂ – 136,70 µg/m³ е измерена през м. октомври.

По-високи концентрации на озон са отчетени през летния период, като причина за това са високите температури и повишаването на слънчевата активност.

Въз основа на всички средноденоношни регистрирани концентрации през 2019 г. се формира средногодишна концентрация 29,47 µg/m³, при средногодишната норма (СГН) на ФПЧ₁₀ - 40 µg/m³.

Регистрираните през 2019 г. концентрации на азотен диоксид са определящи за отчетената ниска средногодишна концентрация по показателя. При СГН 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, отчитаме средногодишна концентрация от 19,30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, изобразено на диаграмата.

От представените диаграми може да се направи извод, че както и при предходните години, прахообразните и газообразните замърсители на атмосферния въздух за населеното място са с по-високи стойности през есенно – зимния (отоплителен) сезон. Същото се дължи основно на факта, че през отоплителния период в битовия сектор се използват предимно твърди горива. Високото пепелно съдържание във формираните отпадъчни газове при изгарянето им оказва влияние върху замърсяването на атмосферния въздух. За регистрираните наднормени стойности през зимния сезон на фини прахови частици „допринасят“ и запрашените улични платна, автомобилният транспорт и метеорологичните условия. През годините се наблюдава непрекъснато нарастване на броя на автомобилите, движещи се по пътните артерии. В тази връзка е необходимо да се отбележи завишаването на необходимото време за достигане на устойчив режим на работа на ДВГ на автомобилите, вследствие на понижените температури през зимата. При работа на ДВГ до достигане на оптимален температурен режим, емисиите (C_xH_x ; CO ; сажди) в изгорелите газове нарастват и в резултат на непълно изгаряне на постъпилата в цилиндрите гориво-въздушна смес.

През летния сезон се наблюдават устойчиво по-ниски стойности на замърсителите, като се регистрират единични завишени стойности, формирането на които се дължи на възникнали локални източници и ограниченото разсейване вследствие на климатичните и метеорологични фактори.

В изпълнение на утвърден график за 2019 г. бяха организирани измервания за определяне качеството на атмосферния въздух по контролираните параметри в гр. Каспичан, гр. Търговище и гр. Попово от мобилна автоматична станция (МАС) на РЛ гр. Варна към ИАОС, гр. София. Продължителността на контрола е 51 денонощия и

обхваща основните показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух /O₃, CO, SO₂, NO, NO₂, ФПЧ₁₀/. Съгласно резултатите отразени в Протоколите от изпитване през 2019 г. МАС е регистрирала превишения на СДН (50 µg/m³) на ФПЧ₁₀ в: гр. Търговище – 1 брой и гр. Попово – 2 броя. В гр. Каспичан не са отчетени превишения на допустимите норми по контролираните показатели.

Съгласно изискванията на чл. 27 от ЗЧАВ, община Шумен има разработена "Програма за намаляване на нивата на замърсителите и достигане на установените норми за нивата на фини прахови частици /ФПЧ₁₀/ в атмосферния въздух на територията на община Шумен с период на действие 2018-2022 г.". Същата е приета с Решение № 929 по Протокол № 38 от 29.11.2018 г. на заседание на Общински съвет - Шумен.

С цел подобряване качеството на атмосферния въздух и намаляване имисиите на ФПЧ₁₀ през 2019 г. община Шумен е изпълнила следните мерки:

Sh_old_1_06 - реализиране на проекти за саниране на сгради/енергийна ефективност в сгради;

Sh_r_1_07 - спазване на задължителни изисквания за енергийна ефективност при въвеждане в експлоатация на нови сгради;

Sh_old_2_08 - провеждане на информационни кампании сред населението за замяната на отоплението с твърдо гориво с алтернативни горива;

Sh_old_1_10 - смяна на горивната база на обществените сгради, отопляващи се на течни и твърди горива чрез преминаване на природен газ или отоплителни уреди с висока степен на изгаряне;

Sh_f_2_18 - разширяване на "синя" зона. Въвеждане на еко стикер;

Sh_o_1_19 - забрана за движение на товарни автомобили по определени улици;

Sh_o_1_21 - ограничаване достъпа на тежкотоварни автомобили в ЦГЧ - пътни знаци; използване на алтернативни пътища и обходни улици. /бул. "Симеон Велики", "Мадара", "Велики Преслав", "Ришки проход", пл. "Оборище", "Съединение", "Ал. Константинов"/;

Sh_f_1_29 - обновяване на автопарка на училищни автобуси на Община Шумен, съобразяване с европейските екологични стандарти: 3 броя училищни автобуси EURO 6 или 1 броя училищен електробус; изграждане на зарядна станция - 1 брой;

Sh_old_1_35 - редовно /по изготвен график/ измиване на улиците с най - високо ниво на запрашеност;

Sh_old_1_36 - приоритетно почистване /миене/ на всички улици от централната регулация и най - натоварените основни улици по предварително изготвен график;

Sh_old_2_39 - изготвяне и реализация на проекти за ремонт/реконструкция на уличната мрежа;

Sh_old_2_40 - навременно премахване на останалото от зимата опесъчаване;

Sh_old_1_41 - зимно снегочистване със специализирани препарати;

Sh_o_2_42 - изготвяне на графици и контрол за изпълнението им за поддържане чистотата на местата за обществено ползване, чрез миене, метене, сметосъбиране и сметоизвозване;

Sh_old_1_44 - увеличаване на уличното озеленяване и площите с растителност, способна да абсорбира праха и аерозолите от въздуха, по улиците с интензивно движение;

Sh_o_2_45 - изготвяне на регистър на уличните дървета и озеленените площи и неговото постоянно поддържане и периодично актуализиране;

Sh_old_2_47 - ежегодна поддръжка на зелените площи, с подходяща /характерна/ дървесна и храстова растителност и добавянето на нова при необходимост;

Sh_o_2_48 - озеленяване около районите на училища и детски градини, СУ - 5 броя, професионални гимназии - 5 броя, профилирани гимназии - 5 броя;

Sh_old_1_50 - стриктен контрол на взетите необходими мерки при извършване на строително - ремонтни дейности, с цел ограничаване разпространението на прах /екраниращи платна, измиване на камионите, когато колелата са кални, преди напускане на обекта, оросяване и др./;

Sh_o_2_51 - контрол върху предоставено ползване "тротоарни платна" при строителни и ремонтни дейности;

Sh_old_1_52 - контрол на изхвърлянето на строителни отпадъци с оглед избягването на формиране на нерегламентирани сметища;

Източници на емисии на територията на РИОСВ – Шумен. Източници, при които е регистрирано превишаване на нормите за допустими емисии (НДЕ).

През 2019 г. за превишаване на нормите за допустими емисии регламентирани с Наредба № 1 за норми за допустими емисии на вредни вещества изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии (ДВ, бр. 64/2005 г.) са наложени текущи месечни санкции на 6 дружества, както следва: “Роса” АД, гр. Попово; “Крис ойл 97” ООД, гр. Каспичан; “Плиска ойл” ООД, гр. Шумен, производствена площадка гр. В. Преслав; “Фрештекс Текстил Финишинг България” ЕООД, гр. Попово; “Еко Транс” ЕООД, гр. Търговище и „Пътинженерингстрой – Т“ ЕАД, гр. Търговище, Асфалтова база, с. Лиляк.

В резултат на проведени СПИ от 39 оператора (представени 61 бр. доклади), експлоатиращи инсталации с източници на емисии, като при един от тях е установено превишение на НДЕ по показател въглероден оксид в отпадъчните газове формирани при работа на Топлогенератор /котел тип ТГ – 2/ на твърдо гориво - пелети.

Изпускащите устройства на ванните пещи инсталирани в завод за производство на плоско стъкло, собственост на “Тракия Глас България” ЕАД, гр. Търговище и в завод за производство на домакинско стъкло, собственост на “Пашабахче България” ЕАД, гр. Търговище, разполагат със системи за непрекъснато измерване на емисиите на прах, азотен диоксид, серен диоксид. Ежемесечно дружествата представят в РИОСВ - Шумен доклади за проведените собствени непрекъснати измервания (СНИ), изготвени в съответствие с Наредба № 6 и Инструкция № 1 от 03.07.2003 г. издадена от МОСВ. Въз основа на месечните доклади ежемесечно се извършва анализ на данните и се изготвят протоколи за всяка от инсталациите. На основание на инструкцията фирмите изготвят и представят в РИОСВ-Шумен годишни доклади с резултати от проведените СНИ за всяка предходна година. Въз основа на представените през 2019 г. доклади в РИОСВ е констатирано, че не са превишени съответните НДЕ на вредни вещества.

През 2019 г. са извършени всички 17 броя планови проверки по прилагане изискванията на Наредба № 16. Установено е, че всички обекти са приведени в съответствие с нормативната уредба, като са оборудвани със система, съответстваща на Етап II на УБП.

През 2019 г. при осъществяване на контрола по Наредба № 7 от 21 октомври 2003 г., са извършени планови проверки на 6 обекта. Спазват се изискванията на наредбата от операторите на обектите, попадащи в нейния обхват. В тази връзка през годината в РИОСВ - Шумен са представени и утвърдени 8 броя Планове за управление на разтворители.

През 2019 г. при осъществяване на контрола по Наредбата за ограничаване на емисиите на ЛОС при употреба на органични разтворители в определени бои, лакове и авторепаратурни продукти са извършени проверки на 5 обекта. Не е установено разпространение и употреба на продукти за нанасяне на покрития неотговарящи на нормативните изисквания.

През 2019 г. са извършени 14 броя планови проверки, свързани с изпълнение на изискванията на Наредба за установяване на мерки по прилагане на Регламент (ЕО) №

1005/2009 относно вещества, които нарушават озоновия слой и Наредба № 1 от 17.02.2017 г. за реда и начина за обучение и издаване на документи за правоспособност на лица, извършващи дейности с оборудване, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове, както и за документирането и отчитането на емисиите на флуорсъдържащи парникови газове. В резултат на извършения контрол на обектите с инсталации, работещи с озоноразрушаващи вещества и флуорирани парникови газове, в голяма степен е постигнато съответствие с изискванията на законодателството по отношение на водената документация.

3. Оценка за качеството на атмосферния въздух на територията на РИОСВ – Шумен.

През 2019 г. (както и през предходните години) АИС - Шумен не е регистрирала превишения на ПДК на SO₂ и NO₂. Същото се дължи на липсата на промишлени източници с технологични процеси, формиращи замърсители в по - високи концентрации. Както и през предходните години превишенията на СДН по показател фини прахови частици (ФПЧ₁₀), са регистрирани основно през зимния сезон. Причината са използваните през отоплителния сезон горива и горивни съоръжения в битовия сектор съчетано с определени метеорологични условия (атмосферно налягане, безветрие, инверсии). Високото пепелно съдържание във формираните отпадъчни газове при изгарянето на твърди горива (дърва и въглища) оказва основно влияние върху замърсяването на атмосферния въздух с прахови частици.

През 2019 г. АИС е регистрирала 36 превишения на средноденонощната норма (СДН - 50 µg/m³) по показател ФПЧ₁₀.

В резултат на извършване на контролната дейност през 2019 г. по отношение на източниците на емисии на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух посредством провеждания инструментален контрол и контрол въз основа на проведени СПИ, може да се направи заключение, че като цяло се е запазил броят на обектите с регистрирани превишения на регламентираните НДЕ спрямо тези от предходните години. В тази връзка отчитаме, че регистрираните превишения при горивните инсталации се дължат основно на използваното гориво (твърдо гориво – дърва, слънчогледова люспа) и неефективната работа на пречиствателното оборудване (същото не достига ефективност за спазване на нормите за допустими емисии регламентиран с Наредба № 1).

Въздействие върху качеството на атмосферния въздух на населените места оказват и формираните емисии от ДВГ на автомобилния транспорт, като най-съществено това се изразява през зимните месеци. Вследствие на понижените температури на околната среда нараства времето за достигане на устойчив – оптимален работен режим на ДВГ на автомобилите, при което се изпускат изгорели газове с по високи емисии на замърсителите (СхНх; СО; сажди). От значение е и непрекъснато нарастващия брой на МПС и съответно натоварения трафик, както и остарелия автомобилен парк.

Съгласно изискванията на чл. 27 от ЗЧАВ, община Шумен има разработена "Програма за намаляване на нивата на замърсителите и достигане на установените норми за нивата на фини прахови частици /ФПЧ₁₀/ в атмосферния въздух на територията на община Шумен с период на действие 2018 - 2022 г.". Същата е приета с Решение № 929 по Протокол № 38 от 29.11.2018 г. на заседание на Общински съвет - Шумен.

II.2. ВОДИ

A. Кратко описание на основните приоритети при извършване на контролната дейност през годината.

1. Основните приоритети и цели на РИОСВ Шумен заложи в плана за 2019г. по опазване на водите са:

1.1. Стратегическата цел в областта на водния сектор е устойчивото ползване на водните ресурси, осигуряването в оптималната степен сегашните и бъдещите нужди на населението и икономиката на страната, както и на водните екосистеми

- Извършване на ефективен контрол на качествата на отпадъчните води и прекратяване на замърсяванията на емитери на отпадъчни води;
- Прилагане политика на устойчивост при подобряване състоянието на водните обекти, като контролира управлението на отпадъчните води и пречиствателните съоръжения.
- Интегрирано управление на водите, в съчетание с останалите компоненти на околната среда;
- Чрез превантивен контрол недопускане да се въвеждат в експлоатация и заустават емитери на отпадъчни води, без изградени пречиствателни съоръжения;
- При контролната дейност прилагане на приоритет за реконструкция на стари и неефективни пречиствателни съоръжения на предприятията, зауставящи отпадъчни води с качества трайно над определените норми;
- Продължаване на практиката на добра координация с други институции имащи отношение по опазване на водите.
- Прилагане на нови нормативни изисквания, влезли в сила през плановия период, по отношение опазване на водите.

2. Основните принципи при опазване на водите са:

2.1. Заустването на отпадъчни води да се осъществява след пречистване, съгласно определените норми в Разрешителните и недопускане на заустване на замърсени такива.

2.2. Прилагане на системата за контролен и собствен мониторинг, гарант за устойчиво добро състояние на водните ресурси чрез:

- Изпълнение на контролен мониторинг на отпадъчните води за плановия период и повишаване на ефективността му;
- Контрол по изпълнение на собствения мониторинг на емитерите и завишаване значението му като коректив за недопускане на замърсяване с отпадъчни води на околната среда;
- Въвеждане на данните от мониторинга в Националната информационна система и база данни за състоянието на водите и в частност отпадъчните води.

3. Устойчивост и бърза реакция при решаване на възникнали аварийни ситуации, залпови замърсявания на водните обекти и постъпили сигнали по опазване чистотата на водите.

• Прилагане на заповедите за координация на действията на РИОСВ - Шумен и други служби и институции при извънредни ситуации имащи отношение към опазване влошаване на качествата на водите от човешката дейност;

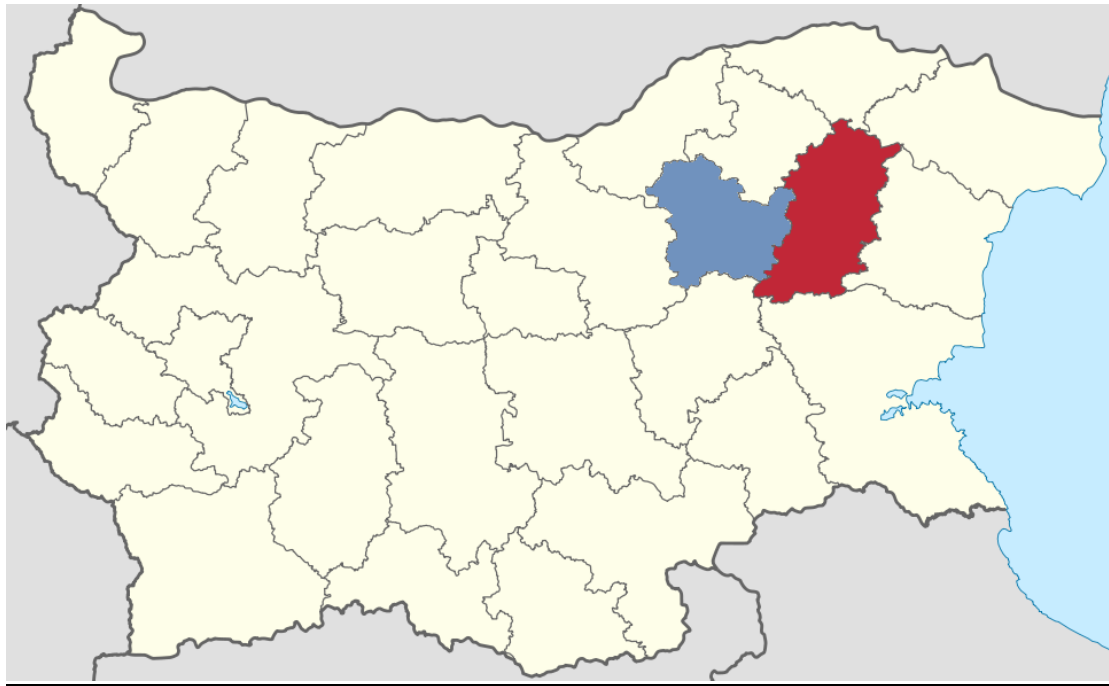
• Издаване на ефективни предписания и извършване на последващ контрол по изпълнението им при аварийни ситуации и сигнали.

4. Прилагане на Планове за управление на речните басейни за 2016-2021г. – ПУРБ и ПУРН на БДЧР-Варна и БДДР-Плевен, като основен планов документ за интегрирано управление на водите, чрез:

- изпълнение на заложените мерките, които са с отговорност на РИОСВ - Шумен;
- Оказване съдействие на бенефициентите и дейностите по планиране и изграждане, на нови и реконструкция на ГПСОВ и канализационни мрежи в населените места и намаляване на риска от наводнения.

Б. Общи положения

Контролираният от РИОСВ-Шумен район включва територията на Област Шумен и Област Търговище, част от два водосборни басейна.

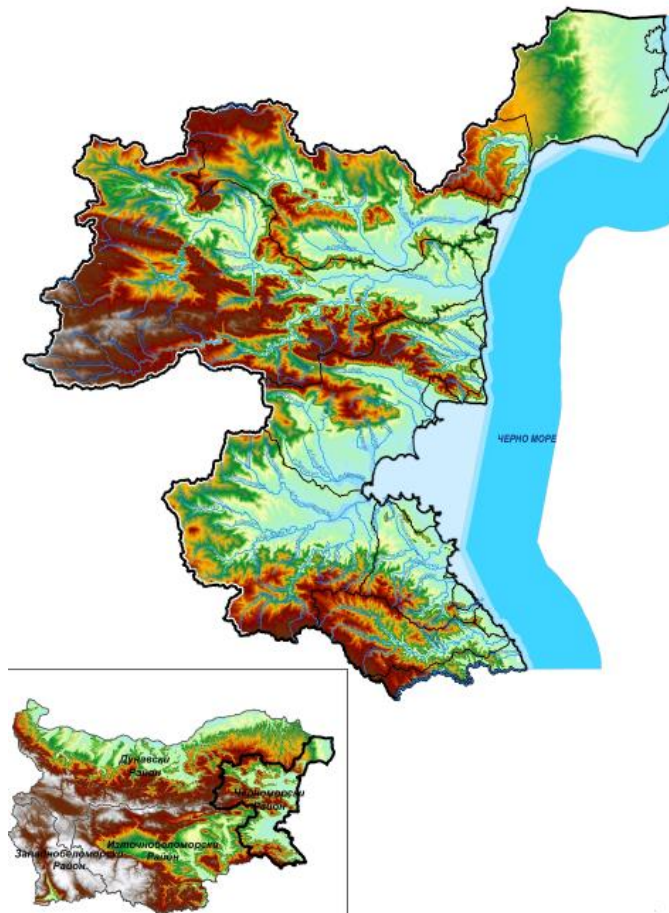

Това са Дунавски басейн, с център за управление - гр. Плевен.

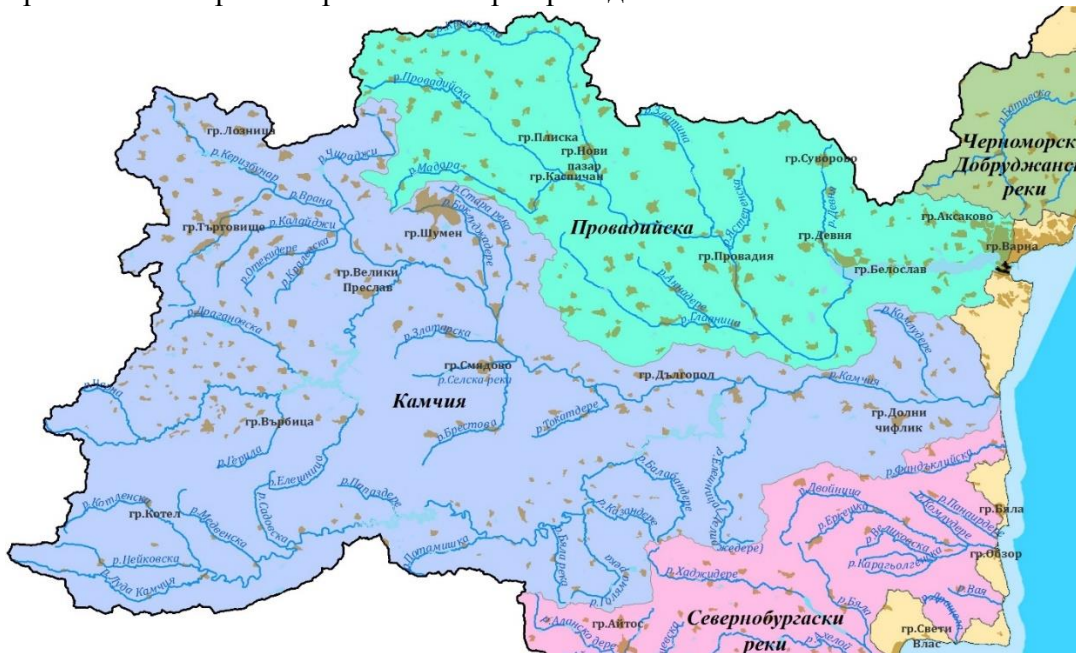

И Черноморски басейн, с център за управление в гр. Варна

ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ

Черноморският басейн обхваща всички повърхностни води, които се вливат в Черно море и подземните води за този район. В района на РИОСВ - Шумен попадат 2 бр. поречия от този район - р. Камчия и р. Провадийска.

В Дунавския басейн са обхванати всички повърхностни води, които се вливат в р. Дунав и подземните води на тази територия. В района на РИОСВ - Шумен от този басейн са включени 3 бр. поречия - р. Русенски Лом, р. Янтра и Дунавски Добруджански реки.

При управлението на водите и анализа на антропогенното въздействие и определяне състоянието на водите, се ползва приета класификационна система регламентирана с Наредба Н-4/14.09.2012 г. за характеризирани на качеството на водите, съгласно Рамковата Директива на водите, определяща ограничения с цел, спиране на влошаването на състоянието на водите и защитаващи ги от замърсяване.

Състоянието на повърхностните води основно е общ израз за състоянието на повърхностния воден обект, определена от неговото екологично състояние и от неговото химично състояние и водните количества. Качеството на водите най-често се определя от химичното състояние и е основната характеристика за общото състояние. Най-основна оценката за състоянието на водния обект се определя по физикохимичните показатели – разтворен кислород, активна реакция, електропроводимост, орто-фосфати, общ фосфор, общ азот, амониев, нитритен и нитратен азот и биохимична потребност от кислород измерена за 5 дни.

В. Опазване на повърхностните води

1. Характеристики на поречията на водните обекти с повърхностни води

- р. Камчия се образува от Голяма и Луда Камчия, като за начало е приета Голяма Камчия, която тръгва от Лиса планина, близо до с. Тича, Сливенски район, откъдето е и старото ѝ име “Тича”. Влива се в Черно море. Общата водосборна площ на реката е 5360 км³, дължината 245 км. Отначало реката тече в североизточна посока към гр. Шумен до с. Хан Крум, откъдето прави голям завой на юг и от гр. Смядово тече на изток до вливането си в Черно море. Среден наклон на реката – 2,9%. За поречието са характерни два максимума на водните количества - първичен през май и вторичен - през януари. Минимумът е между август и октомври.

- р. Провадийска е с обща водосборна площ 2130 км² и дължина 119 км. Реката тече в югоизточна посока до вливането си в Белославското езеро. Среден наклон на реката – 3,6 ‰. Реките в горната част на поречието често пресъхват през лятото, поради специфичния скален състав на терена. В долната част на поречието това не е характерно, макар че оттокът им намалява през периода на маловодие.

- Добруджански реки включват малки реки, които протичат в северна посока, като част от тях се губят. За територията на РИОСВ-Шумен се обхващат основно р.Кана гьол, малки местни реки и дерета в северните части на Общините Каолиново и Никола Козлево.

- р. Русенски Лом се образува от сливането на реките Бели и Черни Лом. Двете реки се съединяват над с. Иваново. За начало е приета р. Бели Лом. Общата площ на поречието е 2950 км², дължината на реката 197 км. Влива се в р. Дунав. Среден наклон на главната река /Бели Лом/ - 1.7 ‰. Тъй като скалната основа е изградена от окарстени мергели и варовици, оттокът на реките силно намалява в края на лятото. Някои от тях дори пресъхват, но не са редки случаите, когато през летните месеци преминават най-големите водни количества.

-р. Янтра е дълга 285 км с водосборна площ 7870 км², среден наклон – 4,6 ‰. Наблюдават се два максимума на водните количества: първичен през март-май и вторичен през октомври-ноември. Минимумът е през август-септември.

2. Обхват на поречията по общини

В поречие р. Камчия се включват общините: Шумен, Велики Преслав, Смядово, Върбица от Област Шумен и от Област Търговище - общините: Търговище, част от община Омуртаг и част от община Попово.

В поречие р. Провадийска се включват общините: Нови Пазар, Каспичан, част от община Хитрино и от община Никола Козлево.

Към поречие Добруджански реки се включва територията от община Каолиново, част от община Никола Козлево, община Венец и община Хитрино.

В поречие р. Русенски Лом се включват основно община Попово и община Опака, от област Търговище.

Към поречие р. Янтра се включват община Антоново и част от община Омуртаг.

ЯЗОВИРИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА РИОСВ ШУМЕН В ЧЕРНОМОРСКИ БАСЕЙН

Списък на язовири в Черноморски басейнов район - Област Шумен и Търговище

№	ИМЕ НА ЯЗОВИР	РЕКА	ПОРЕЧИЕ	РЕЧЕН БАСЕЙН	EU_CD /КОД В.Т./	НАСЕЛЕНО МЯСТО	ОБЩИНА	ОБЛАСТ
1	Язовир в имот 52132.0.180	река	Чираджи (Пакоша)	Река Камчия	BG2KA800R026	Новосел	ВЕЛИКИ ПРЕСЛАВ	ШУМЕН
2	Язовир в имот 52132.0.294	река	Чираджи (Пакоша)	Река Камчия	BG2KA800R026	Новосел	ВЕЛИКИ ПРЕСЛАВ	ШУМЕН
3	Миладиновци	река	Керизбунар	Река Камчия	BG2KA800R030	Миладиновци	ТЪРГОВИЩЕ	ТЪРГОВИЩЕ
4	Горно Козарево	Аша мале дерси	дере	Река Камчия	BG2KA900R1137	Горно Козарево	ОМУРТАГ	ТЪРГОВИЩЕ
5	Красноселци	Гюрля	Гюрля	Река Камчия	BG2KA900R037	Красноселци	ОМУРТАГ	ТЪРГОВИЩЕ
6	Угледно	Палиска	Камчия	Река Камчия	BG2KA900L021	Кестеново	ОМУРТАГ	ТЪРГОВИЩЕ
7	Баячево	Батаклък	Калайдждидере	Река Камчия	BG2KA800R033	Баячево	ТЪРГОВИЩЕ	ТЪРГОВИЩЕ
8	Фисек	Чираджи (Пакоша)	Чираджи (Пакоша)	Река Камчия	BG2KA800L027	Буховци	ТЪРГОВИЩЕ	ТЪРГОВИЩЕ
9	Вардун 1	Врана	Врана	Река Камчия	BG2KA800R1131	Вардун	ТЪРГОВИЩЕ	ТЪРГОВИЩЕ
10	Вардун 2	Врана	Драгановска	Река Камчия	BG2KA900R035	Вардун	ТЪРГОВИЩЕ	ТЪРГОВИЩЕ
11	Давидово	Къошка	Врана	Река Камчия	BG2KA800R031	Давидово	ТЪРГОВИЩЕ	ТЪРГОВИЩЕ
12	Копрец	дере	дере	Река Камчия	BG2KA900R035	Копрец	ТЪРГОВИЩЕ	ТЪРГОВИЩЕ
13	Кралево	Кралевска	Кралевска	Река Камчия	BG2KA800R033	Кралево	ТЪРГОВИЩЕ	ТЪРГОВИЩЕ
14	Лиляк	Сива река	Врана	Река Камчия	BG2KA800R031	Лиляк	ТЪРГОВИЩЕ	ТЪРГОВИЩЕ
15	Макариополско 1	извори	Керизбунар	Река Камчия	BG2KA800R028	Макариополско	ТЪРГОВИЩЕ	ТЪРГОВИЩЕ
16	Макариополско 2	дере	Керизбунар	Река Камчия	BG2KA800R028	Макариополско	ТЪРГОВИЩЕ	ТЪРГОВИЩЕ
17	Овчарово 1	Отекидере	Отеки дере	Река Камчия	BG2KA800R033	Овчарово	ТЪРГОВИЩЕ	ТЪРГОВИЩЕ

18	Острец	Пунардере	Калайдждидере	Река Камчия	BG2KA800R033	Острец	ТЪРГОВИЩЕ	ТЪРГОВИЩЕ
19	Подгорица	Ширидере	Врана	Река Камчия	BG2KA800R031	Подгорица	ТЪРГОВИЩЕ	ТЪРГОВИЩЕ
20	Преселец	дере	дере	Река Камчия	BG2KA900R035	Преселец	ТЪРГОВИЩЕ	ТЪРГОВИЩЕ
21	Ралица	Ширидере	Врана	Река Камчия	BG2KA800R031	Ралица	ТЪРГОВИЩЕ	ТЪРГОВИЩЕ
22	Руец	дере	Калайдждидере	Река Камчия	BG2KA800R033	Руец	ТЪРГОВИЩЕ	ТЪРГОВИЩЕ
23	Стража	дере	Врана	Река Камчия	BG2KA800R031	Стража	ТЪРГОВИЩЕ	ТЪРГОВИЩЕ
24	Съединение	Керизбунар	Керизбунар	Река Камчия	BG2KA800L029	Съединение	ТЪРГОВИЩЕ	ТЪРГОВИЩЕ
25	Поляница	Врана	Врана	Река Камчия	BG2KA800L032	Търговище	ТЪРГОВИЩЕ	ТЪРГОВИЩЕ
26	Търновца	дере	Драгановска	Река Камчия	BG2KA900R035	Търновца	ТЪРГОВИЩЕ	ТЪРГОВИЩЕ
27	Веренци	река	Българаново дере	Река Камчия	BG2KA900R037	Зелена морава	ОМУРТАГ	ТЪРГОВИЩЕ
28	Черковна	река	Драгановска	Река Камчия	BG2KA900L036	Черковна	ТЪРГОВИЩЕ	ТЪРГОВИЩЕ
29	Надарево	Кралевска	Кралевска	Река Камчия	BG2KA800R033	Надарево	ТЪРГОВИЩЕ	ТЪРГОВИЩЕ
30	Дервиша/Преслав	Дервиша	Камчия	Река Камчия	BG2KA900R1019	Велики Преслав	ВЕЛИКИ ПРЕСЛАВ	ШУМЕН
31	Драгоево 1	Долник	Камчия	Река Камчия	BG2KA900R019	Драгоево	ВЕЛИКИ ПРЕСЛАВ	ШУМЕН
32	Драгоево	Долник	Камчия	Река Камчия	BG2KA900R1019	Драгоево	ВЕЛИКИ ПРЕСЛАВ	ШУМЕН
33	Златар 2	Лесковска	Златарска	Река Камчия	BG2KA700R017	Златар	ВЕЛИКИ ПРЕСЛАВ	ШУМЕН
34	Златар 3/ Пърнарица	река	Златарска	Река Камчия	BG2KA700R017	Златар	ВЕЛИКИ ПРЕСЛАВ	ШУМЕН
35	Имренчево	река	Врана	Река Камчия	BG2KA578R003	Имренчево	ВЕЛИКИ ПРЕСЛАВ	ШУМЕН
36	Троица	дере	Врана	Река Камчия	BG2KA578R003	Троица	ВЕЛИКИ ПРЕСЛАВ	ШУМЕН
37	Габрица	Крива / Габрийска /	Крива река	Река Провадийска	BG2PR600R014	Габрица	ВЕНЕЦ	ШУМЕН
38	Денница	Капъкъл дереси	Провадийска	Река Провадийска	BG2PR900R017	Денница	ВЕНЕЦ	ШУМЕН
39	Бяла река	Кубарня	Камчия	Река Камчия	BG2KA900L021	Бяла река	ВЪРБИЦА	ШУМЕН
40	Върбица/ Кударова чешма	дере	Герила	Река Камчия	BG2KA900R039	Върбица	ВЪРБИЦА	ШУМЕН
41	Тича	Тича	Камчия	Река Камчия	BG2KA900L021	Виница, Сушина, Тушовица, Староселка, Бяла река, Маломир,	ВЪРБИЦА	ШУМЕН

						Ловец, Кьолмен, Менгишево		
42	Виница	Чукур дере	Камчия	Река Камчия	BG2KA900L021	Сушина	ВЪРБИЦА	ШУМЕН
43	Иваново 2	Иваново дере	Камчия	Река Камчия	BG2KA900L021	Иваново	ВЪРБИЦА	ШУМЕН
44	Конево 1	река	Камчия	Река Камчия	BG2KA900L021	Менгишево	ВЪРБИЦА	ШУМЕН
45	Конево 2	река	Камчия	Река Камчия	BG2KA900L021	Менгишево	ВЪРБИЦА	ШУМЕН
46	Ловец	река	Камчия	Река Камчия	BG2KA900L021	Ловец	ВЪРБИЦА	ШУМЕН
47	Маломир	Топокли дере	Камчия	Река Камчия	BG2KA900L021	Маломир	ВЪРБИЦА	ШУМЕН
48	Менгишево	Камчия	Камчия	Река Камчия	BG2KA900R037	Менгишево	ВЪРБИЦА	ШУМЕН
49	Методиево 1	дере	Драгановска	Река Камчия	BG2KA900R035	Методиево	ВЪРБИЦА	ШУМЕН
50	Методиево 2	дере	Драгановска	Река Камчия	BG2KA900R035	Методиево	ВЪРБИЦА	ШУМЕН
51	Нова бяла река 1	Топокли дере	Камчия	Река Камчия	BG2KA900L021	Нова бяла река	ВЪРБИЦА	ШУМЕН
52	Станянци	Станянска	Камчия	Река Камчия	BG2KA900R1039	Станянци	ВЪРБИЦА	ШУМЕН
53	Тушовица	дере	Камчия	Река Камчия	BG2KA900L021	Тушовица	ВЪРБИЦА	ШУМЕН
54	Лиси връх	Крива река	Крива река	Река Провадийска	BG2PR600R014	Лиси връх	КАОЛИНОВ О	ШУМЕН
55	Златна нива	дере	Провадийска	Река Провадийска	BG2PR900R015	Златна нива	КАСПИЧАН	ШУМЕН
56	Калугерица	Тузлукдере	Провадийска	Река Провадийска	BG2PR900R015	Каспичан	КАСПИЧАН	ШУМЕН
57	Косово	Косовска	Главница	Река Провадийска	BG2PR345R007	Косово	КАСПИЧАН	ШУМЕН
58	Кюлевча	дере	Мадара	Река Провадийска	BG2PR800R016	Кюлевча	КАСПИЧАН	ШУМЕН
59	Марково	Марковска	Главница	Река Провадийска	BG2PR345R007	Марково	КАСПИЧАН	ШУМЕН
60	Църквица	дере	Крива река	Река Провадийска	BG2PR600R013	Църквица	НИКОЛА КОЗЛЕВО	ШУМЕН
61	Енево	Капаклийски дол	Крива река	Река Провадийска	BG2PR600R012	Енево; Стан	НОВИ ПАЗАР	ШУМЕН
62	Избул	Козлуджа дере	Крива река	Река Провадийска	BG2PR600R013	Избул	НОВИ ПАЗАР	ШУМЕН
63	Нови Пазар 2	Деривационен канал	Крива река	Река Провадийска	BG2PR900R015	Нови Пазар	НОВИ ПАЗАР	ШУМЕН
64	Нови Пазар 1	Крива река	Крива река	Река Провадийска	BG2PR600R013	Памукчии	НОВИ ПАЗАР	ШУМЕН
65	Александрово	Алашка	Брестова	Река Камчия	BG2KA600R018	Александрово	СМЯДОВО	ШУМЕН
66	Кълново	Капандере	Златарска	Река Камчия	BG2KA700R017	Кълново	СМЯДОВО	ШУМЕН
67	Качица	Илан дере	Брестова/ Селска река	Река Камчия	BG2KA600R018	Смядово	СМЯДОВО	ШУМЕН

68	Янково	Кремен дере	Камчия	Река Камчия	BG2KA578R003	Янково	СМЯДОВО	ШУМЕН
69	Върбак	Сюютли дере	Провадийска	Река Провадийска	BG2PR900R015	Върбак	ХИТРИНО	ШУМЕН
70	Развигорово	Чираджи (Пакоша)	Чираджи (Пакоша)	Река Камчия	BG2KA800R025	Развигорово	ХИТРИНО	ШУМЕН
71	Тимарево	дере	Провадийска	Река Провадийска	BG2PR900R017	Тимарево	ХИТРИНО	ШУМЕН
72	Белокопитово	Мътнишка	Мадара	Река Провадийска	BG2PR800R018	Белокопитово ; П.Волово	ШУМЕН	ШУМЕН
73	Васил Друмев	Стара река	Стара река	Река Камчия	BG2KA700R016	Васил Друмев	ШУМЕН	ШУМЕН
74	Велино	дере	Провадийска	Река Провадийска	BG2PR900R015	Велино	ШУМЕН	ШУМЕН
75	Дибич	Боклуджа дере	Камчия	Река Камчия	BG2KA578R003	Дибич	ШУМЕН	ШУМЕН
76	Друмево	река	Главница	Река Провадийска	BG2PR345R007	Друмево	ШУМЕН	ШУМЕН
77	Ивански 2	дере	Камчия	Река Камчия	BG2KA578R003	Ивански	ШУМЕН	ШУМЕН
78	Илия Блъсков	чешми / канал /	Стара река	Река Камчия	BG2KA700R016	Илия Блъсково	ШУМЕН	ШУМЕН
79	Костена река	Кривата река	Главница	Река Провадийска	BG2PR345R007	Костена река	ШУМЕН	ШУМЕН
80	Лозево	Мадара	Мадара	Река Провадийска	BG2PR800R018	Лозево	ШУМЕН	ШУМЕН
81	Мараш	-	Камчия	Река Камчия	BG2KA578R1003	Мараш	ШУМЕН	ШУМЕН
82	Овчарово	Карагъзкюпрю	Стара река	Река Камчия	BG2KA700R016	Овчарово	ШУМЕН	ШУМЕН
83	Салманово	река	Камчия	Река Камчия	BG2KA578R003	Салманово	ШУМЕН	ШУМЕН
84	Царев брод 2	дере	Мадара	Река Провадийска	BG2PR800R016	Царев брод	ШУМЕН	ШУМЕН
85	Соара	дере	Камчия	Река Камчия	BG2KA578R003	Шумен	ШУМЕН	ШУМЕН
86	Теке дере 1	Стара река	Стара река	Река Камчия	BG2KA700R016	Шумен	ШУМЕН	ШУМЕН
87	Шумен	река	Камчия	Река Камчия	BG2KA578R1103	Шумен	ШУМЕН	ШУМЕН
88	Васил Коларов	Сюютли дере	атмосферни	Река Провадийска	BG2PR900R015	Каменяк	ХИТРИНО	ШУМЕН
89	Вехтово 1	река	Стара река	Река Камчия	BG2KA700R016	Вехтово	ШУМЕН	ШУМЕН
90	Кочово	Дервишка река	Камчия	Река Камчия	BG2KA900R019	Кочово	ВЕЛИКИ ПРЕСЛАВ	ШУМЕН
91	Байково	река	Провадийска	Река Провадийска	BG2PR900R017	Байково	ХИТРИНО	ШУМЕН
92	Кавалък	Крива река	Провадийска	Река Провадийска	BG2PR600R014	Становец	ХИТРИНО	ШУМЕН
93	Каменица	Провадийска	Провадийска	Река Провадийска	BG2PR900R015	Велино	ШУМЕН	ШУМЕН
94	Живково	дере	Провадийска	Река Провадийска	BG2PR900R015	Живково	ХИТРИНО	ШУМЕН

95	Каспичан	-	Провадийска	Река Провадийска	BG2PR567R011	Каспичан	КАСПИЧАН	ШУМЕН
96	Корталък	река	Чираджи (Пакоша)	Река Камчия	BG2KA800R026	Новосел	ВЕЛИКИ ПРЕСЛАВ	ШУМЕН
97	Малка мера	Тузлукдере	Мадара	Река Провадийска	BG2PR800R016	Каспичан	ШУМЕН	ШУМЕН
98	Царев брод 1	дере	Мадара	Река Провадийска	BG2PR800R016	Царев брод	ШУМЕН	ШУМЕН
99	Развигорово - 1	Чираджи (Пакоша)	Чираджи (Пакоша)	Река Камчия	BG2KA800R025	Развигорово	ХИТРИНО	ШУМЕН
100	Равнец/Дядо колев баир	дере	Провадийска	Река Провадийска	BG2PR800R018	Тимарево	ХИТРИНО	ШУМЕН
101	Трем	-	Провадийска	Река Провадийска	BG2PR900R017	Трем	ХИТРИНО	ШУМЕН
102	Нова бяла река 2	Топокли дере	Камчия	Река Камчия	BG2KA900L021	Нова бяла река	ВЪРБИЦА	ШУМЕН
103	Троица 1	Троишко дере	Врана	Река Камчия	BG2KA578R003	Троица	ВЕЛИКИ ПРЕСЛАВ	ШУМЕН
104	Върбак 2	Пунардереси	Провадийска	Река Провадийска	BG2PR900R015	Върбак	ХИТРИНО	ШУМЕН
105	Мадара	Стара река	Стара река	Река Провадийска	BG2PR800R013	Мадара	ШУМЕН	ШУМЕН
106	Кестеново		дере	Река Камчия	BG2KA900L021	Кестеново	ОМУРТАГ	ТЪРГОВИЩЕ
107	Теке дере	Стара река	Стара река	Река Камчия	BG2KA700R016	Шумен	ШУМЕН	ШУМЕН

3. Данни за пунктовете за мониторинг и наблюдение

На територията на РИОСВ-Шумен, както и на цялата територия на Република България се извършва мониторингова дейност на повърхностно течащите води и подземните води под контрола на Басейновите дирекции по райони. Те са включени в Националната автоматизирана система за екологичен мониторинг (НАСЕМ). Пунктовете са класифицирани, в зависимост от местоположението им и влиянието на антропогенните фактори върху качеството на водите в тях. Част от пунктовете са фонове - отчитат влиянието само на природните дадености върху екологичното състояние на водите, а други са референтни – с цел да се отчете влиянието и на човека върху качеството на водите.

Системата за мониторинг на водите има за цел, оценка на качествените характеристики на водите, своевременно установяване на негативните процеси, прогнозиране на тяхното развитие, предотвратяване и ограничаване на вредните последици и определяне на степента на ефективност на осъществяваните мероприятия за използване и опазване на водите от замърсяване. Извършваната дейност по мониторинг на водите е в три направления: на повърхностно течащи води, подземни води и отпадъчни води.

3.1. Контролен мониторинг на отпадъчни води се извършва от РИОСВ (Шумен), чрез Акредитирани регионални лаборатории (РЛ-Шумен) към ИАОС. През 2019 г. обектите в обхвата на РИОСВ – Шумен, за задължителен мониторинг бяха - 53 броя.

3.2. Собствен мониторинг на отпадъчни води се извършва от оператори, емитери на отпадъчни води, които ползват водоприемник (дере, река) за заустване на отпадъчни води с издадени разрешителни, съгласно изискванията на Закона за водите.

Г. ИЗВЪРШЕНА КОНТРОЛНА ДЕЙНОСТ ПО ОПАЗВАНЕ НА ВОДИТЕ, ПРЕЗ 2019

1. Изпълнение на планираната контролна дейност, през 2019 г. - изпълнение, причини за неизпълнение.

През 2019 г. са извършени на 100%, планираните и утвърдени със Заповед № РД-788/20.12.2018 г., обекти заустващи отпадъчни води във водни обекти.

Към тях са включени 53 бр. обекти и 103 бр. планови проверки. Съставени са 84 броя Протоколи за проверка, 63 бр. Констативни протоколи след водни проби и 19 бр. Констативни протоколи с невзети водни проби, поради липса на дебит-водно количество в точките за мониторинг. За превишаване на индивидуалните емисионни ограничения по показатели, заложен в разрешителните за заустване, на основание чл.69 от ЗООС, са направени предложения и наложени 18 броя текущи месечни санкции (ТМС). Вследствие намаляване на замърсяването на водните обекти от заустваните отпадъчни води са издадени 11 бр. Заповеди за прекратяване на действащи ТМС.

При извършена планова проверка на „Месни продукти-Т“ ЕООД- Кланница и транжорна в с. Здравец, Община Търговище, през 2019г., отново е установи замърсяване с отпадъчни води на воден обект- Здравешко дере и заустване без издадено Разрешително по чл. 46 от Закона за водите. За извършените системни нарушения на „Месни продукти-Т“ ЕООД е съставен АУАН за извършено нарушение на Закон за водите.

Контрол на обекти, с емисии в отпадъчните води на приоритетни и приоритетно опасни вещества, общи и специфични замърсители, вследствие на контролната дейност на РИОСВ – Шумен, не са констатирани превишения на показатели включени в Приложение № 1 към чл.1, ал.2 и Приложение № 2 към чл.2, ал.1 от Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители.

При контролната дейност на РИОСВ – Шумен, при обектите, попадащи в категориите промишлени дейности посочени в Приложение № 4 от Наредба № 2 от 08.06.2011 г. и формиращи биоразградими промишлени отпадъчни води, не са констатирани значителни превишения на заложените ИЕО, с изключение на: „Дайъри продъктс“ ЕООД, гр. Омуртаг, с предмет на дейност – преработка на мляко. Установените превишения са вследствие на неефективно пречистване и стопнисване на амортизирано ЛПСОВ. Предстои изграждане на нова ПСОВ.

За осъществения контрол по изпълнение на условията и искванията в издадените Разрешителни за заустване на отпадъчни води по реда на ЗВ и КР по реда на ЗООС - от извършените планирани 138 бр. проверки по отношение опазване на водите се установи, че всички оператори спазват изискванията на чл.126, ал.1 от Закона за водите. Към проверените обекти-емитери на отпадъчни води с пречиствателни съоръжения са такива, заустващи във воден обект, в канализационна мрежа или септична яма, с последващо транспортиране до ГПСОВ. Всички налични локални пречиствателни съоръжения са в експлоатация. При констатирано превишение на ИЕО от извършен контролен мониторинг, са давани предписания за предприемане на мерки за подобряване експлоатацията на ЛПСОВ на проверения обект.

С нови пречиствателни съоръжения за отпадъчни води през 2019 г., въведени в експлоатация и които функционират са: на обект Кланница и транжорна „Клара АВС“ ЕООД, с. Зелена моравя, общ. Омуртаг и предприятие за студено изтегляне на медни проводници- „Сарк България“ АД, гр.Шумен.

Не е установено функциониране на производствени обекти без изградени пречиствателни съоръжения за отпадъчни води, освен в случаите когато те не са необходими.

За осъществения контрол по чл.19 от Наредба № 6 за емисионни норми за допустимо съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти, на обектите, заустващи отпадъчни води в повърхностни водни обекти – От извършените планови проверки с водни проби два пъти през годината на ГПСОВ-Нови пазар, ГПСОВ-Търговище, ГПСОВ-Попово и ГПСОВ-Шумен се установи, че същите работят ефективно и няма превишение на индивидуалните емисионни ограничения по показателите, заложиени в Разрешителните за заустване. През 2019г. е установено еднократно превишение на заложеното ИЕО по показател БПК₅, за експлоатацията на ГПСОВ-Велики Преслав, своевременно са предприети действия от страна на оператора, за прекратяване на установено замърсяване.

Потенциални замърсители на водите на Черно море, са селищните канализационни системи, експлоатирани от гр. Каспичан и гр. Смядово, като е потвърдено и през 2019 г. системното превишаване на индивидуалните емисионни ограничения на заустваните отпадъчни води, поради това, че към тях няма изградени ПСОВ.

2. Анализ на извършените извънредните проверки, през 2019 г. и сравнение спрямо 2018 г.

През 2019 г. извършените извънредни проверки по отношение на водите са **120 броя**, което е по-малко от проверките, извършени през 2018 г. - **146 бр.** Към тях се включват: Констативни протоколи след водни проби, проверки последващ контрол по изпълнение на предписания, проверки по постъпили жалби и сигнали, по заповед на областни управители, по постъпило Инвестиционно намерение, по искане за промяна на наложени текущи месечни санкции и участия в ДПК.

Извършените извънредни проверки по искания за промяна на наложени текущи месечни санкции, съгласно чл. 69в от ЗООС, през 2019 г. са 3 броя. През 2018 г. са били 5 броя. Размерът на наложените санкции през 2019 г. е по-малък по стойност от тези през 2018 г., което показва, че през 2019г. констатираното замърсяване на отпадъчните води от емитери, заустващи във воден обект и качеството им е по-малко от това през 2018г. През 2019г. са извършени участия през пролетта и есента, на проверки за състоянието на язовирите и съоръженията към тях. РИОСВ Шумен участва в междуведомствената комисия по Заповед на Областния Управител. Дадени са предписания за поддържане и недопускане на замърсяванията на водите и бреговете с отпадъци. Вследствие, предписанията са изпълнени. Поставени са съдове за отпадъци, около язовирите, при които е установена необходимост от такива.

3. Анализ на санкционната дейност на РИОСВ, вкл. сравнение спрямо 2018 г. През периода са наложени 18 броя текущи месечни санкции за превишаване на индивидуалните емисионни ограничения по показатели, дадени в разрешителните за заустване, на основание чл.69, ал.1 от ЗООС. За установени незначителни превишения на нормите са направени 10 предложения за неналагане на текущи месечни санкции, поради минималния размер на изчислената санкция. Вследствие намаляване на замърсяването на водните обекти от заустваните отпадъчни води са издадени 11 бр. Заповеди за прекратяване на действащи ТМС и 2 бр. Заповеди за намаляване на текуща месечна санкция.

За сравнение през 2018г. са наложени 15 броя текущи месечни санкции за замърсени отпадъчни води, по реда на чл.69 от ЗООС. Издадени са 15 броя Наказателни постановления. Вследствие намаляване на замърсяването на водните обекти от заустваните отпадъчни води е издаден 1 бр. Заповед за намаляване на текуща месечна санкция (ТМС) и 16 бр. Заповеди за прекратяване на действащи ТМС.

Констатираното намаление на размера на текущите месечни санкции е вследствие подобрен и по ефективен контрол по опазване на водите.

При контролната дейност по отношение опазване на водите, за констатирани нарушения, са съставени 20 бр. АУАН по чл.200, ал.1, т. 6; чл.48, ал.4 и чл.200, ал.1, т.31 от Закона за водите. Издадени и влезли в сила са 19 броя Наказателни постановления.

Сравнителна таблица на санкциите по отношение на опазване на водите

Вид санкция	Брой през 2015 г.	Брой през 2016 г.	Брой през 2017 г.	Брой през 2018 г.	Брой през 2019 г.
Наказателни постановления за налагане на текуща месечна санкция	17	9	18	15	18
Заповеди за намаляване на текущата месечна санкция	6	6	8	1	2
Заповеди за прекратяване на текуща месечна санкция	19	9	10	16	11

Съставени са 20 бр. АУАН по отношение на водите, във връзка със спазването на ЗВ, от които издадени и влезли в сила са 19 броя Наказателни постановления. През предходната година съставените АУАН са 16 бр.

4. Анализ на контролната дейност и състоянието на околната среда по компоненти и фактори – вкл. предприети мерки възникнали аварийни ситуации и сравнение спрямо 2018 г., резултати.

4.1. Канализационни системи на населени места, селищни и курортни образувания, вкл. пречиствателните станции към тях.

- Контрол общо на всички обекти – Извършени са проверки на Канализационните селищни мрежи - на гр. Каспичан, гр. Смядово, гр. Омуртаг, гр. Антоново и гр. Опака. Установени са превишения на индивидуалните емисионни ограничения на заустваните отпадъчни води, поради това, че към тях няма изградени ПСОВ. Поради тази причина, по указание на МОСВ, са съставени АУАН за нарушение на чл.48, т.3 и т.4 от Закона за водите.

От извършените планови проверки с водни проби два пъти през годината на ГПСОВ Нови пазар, ГПСОВ Търговище, ГПСОВ Велики Преслав, ГПСОВ Попово и ГПСОВ Шумен се установи, че същите работят ефективно и няма превишение на индивидуалните емисионни ограничения по показателите, дадени в Разрешителните за заустване, с изключение на установеното еднократно превишение, при второто планово пробонабиране от ГПСОВ-Велики Преслав, на заложеното ИЕО по показател БПК₅. Градските ПСОВ функционират ефективно, като съоръженията са в добро експлоатационно състояние. Поради тази причина през 2019г. не е констатирано влошаване на състоянието на водните обекти - р. Крива река, р. Поройна и р. Камчия.

- Контрол на обекти, в които са включени производствени обекти, формиращи емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества – През 2019 година бяха определени обекти, формиращи водни маси заустващи се в повърхностни водни обекти с издадени Разрешителни за заустване или Комплексни разрешителни, включващи показатели за анализиране, които са включени в Приложение № 1 към чл.1, ал.2 от

Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители.

4.2. Производствени обекти, формиращи отпадъчни води

- От извършената контролна дейност по опазване на водите, по плана за 2019 г. са изпълнени следните задачи:

- Планираният контролен мониторинг за 2019 г. е изпълнен на 100%.

- От извършените планови проверки е установено, че се изпълняват условията в разрешителните за заустване. През началото на годината е установена аварийна ситуация, при дейността на „Карлсберг България“ АД – Пивоварна гр. Шумен, като един от електронните вентили към пеногасител се е повредил, вследствие пяната от пеногасителя на обекта е попаднала в дъждоприемниците, от където и в р. Провадийска. След получен сигнал и незабавна намеса на РИОСВ – Шумен, бяха предприети действия по отстраняване на проблема и прекратяване на замърсяване с производствени отпадъчни води.

През отчетната година, поради констатирани превишения на индивидуалните емисионни ограничения на някои от обектите са издадени НП по чл.69 от ЗООС. Съставени са 20 бр. АУАН за нарушения на Закона за водите.

- Извършвани са извънредни проверки – последващ контрол за изпълнение на предписания.

- Годишните доклади за изпълнение на условията в разрешителните за заустване са представени в срок.

- Постъпилите сигнали за аварийни и залпови замърсявания са решени. Дадените предписания са изпълнени. На един от обектите - „Дайъри продъктс“ ЕООД, гр. Омуртаг са съставени 2 бр. АУАН за системно замърсяване на воден обект.

За 2019 г. са планирани 138 бр. проверки по отношение опазване на водите. През 2018 г. планираните проверки са били 140 бр. Резултат от намаления брой проверки е постигане на по-висока ефективност при извършване на контролната дейност, с които е постигнато по - добро емисионно състояние на отпадъчните води, в сравнение с 2018 г.

Планираните за 2019 г. и утвърдени със Заповед № РД-788/20.12.2018 г. обекти на емитери, заустващи отпадъчни води във водни обекти са 53 броя. През 2018 г. тези обекти са били 49 бр. Проверките на всички планирани обекти са извършени на 100%. В тях са включени 103 планови проверки. Съставени са 84 броя Протоколи за проверка, 63 бр. Констативни протоколи след водни проби и 19 бр. Констативни протоколи с невзети водни проби, поради липса на вода в точките за мониторинг.

За превишаване на индивидуалните емисионни ограничения по показатели, дадени в разрешителните за заустване, на основание чл.69 от ЗООС, са направени предложения и наложени 18 броя текущи месечни санкции. По-големи от тях са „Алкомет“ АД, гр. Шумен; „Рока България“ АД, гр. Каспичан; МПП „Камаджиев Милк“ ООД, с.Крива река; МПП „Милктрейд-БГ“ ООД, с.Съединение. Не е допускано въвеждане в експлоатация на предприятия без изградени ЛПСОВ. За установени незначителни превишения на нормите са направени 10 предложения за неналагане на текущи месечни санкции, поради минималния размер на изчислената санкция. Вследствие намаляване на замърсяването на водните обекти от заустваните отпадъчни води са издадени 11 бр. Заповеди за прекратяване на действащи ТМС.

4.3. Изводи.

- За осъществения контрол по изпълнение на условията и искванията в издадените Разрешителни за заустване на отпадъчни води по реда на ЗВ и КР по реда на ЗООС - От извършените проверки на 138 планирани обекта се установи, че всички оператори

спазват изискванията на чл.126, ал.1 от Закона за водите. Към проверените обекти-емитери на отпадъчни води с пречиствателни съоръжения са такива, заустващи във воден обект, в канализационна мрежа или септична яма, с последващо транспортиране до ГПСОВ. Всички налични локални пречиствателни съоръжения са в експлоатация и не се извършва заустване на непречистени отпадъчни води във воден обект или канализационна мрежа /ГПСОВ на населено място. При констатирано превишение на ИЕО от извършен контролен мониторинг, са давани предписания за предприемане на мерки за подобряване експлоатацията на ЛПСОВ на проверения обект.

С нови пречиствателни съоръжения за отпадъчни води през 2019г., въведени в експлоатация и които функционират са: на обект Кланаца и транжорна „Клара АВС“ ЕООД, с. Зелена морава, общ. Омуртаг и „Сарк България“ АД- предприятие за изтегляне на медни проводници, гр.Шумен.

- За осъществения контрол по чл.19 от Наредба № 6 за емисионни норми за допустимо съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти, на обектите, заустващи отпадъчни води в повърхностни водни обекти – От извършените планови проверки с водни проби два пъти през годината на ГПСОВ Нови пазар, ГПСОВ Търговище, ГПСОВ Велики Преслав, ГПСОВ Попово и ГПСОВ Шумен се установи, че същите работят ефективно и е установеното еднократно превишение, при второто планово пробонабиране от ГПСОВ-Велики Преслав, на заложеното ИЕО по показател БПК₅. ГПСОВ функционират и се стопанисват ефективно.

- За осъществения контрол на обектите, потенциални замърсители на водите на Черно море – Канализационните селищни мрежи гр. Каспичан и гр. Смядово, са установени системни превишения на индивидуалните емисионни ограничения на заустваните отпадъчни води, поради това, че към тях няма изградени ПСОВ. Други обекти в Черноморски район, които са потенциални замърсители на водни обекти достигащи до Черно море са "Алкомет" АД, гр. Шумен и "Веселин Запрянов" ЕООД, гр. Шумен, но при контрола на посочените обекти не са установени драстични отклонения от заложените емисионни ограничения.

Поддържане на база данни в електронен вид по чл.30 на Наредба №2 за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на ИЕО на точкови източници на замърсяване.

Периодично се въвеждат актуални данни в информационната система за национална база от данни за формирани отпадъчни води на обекти с Разрешително за заустване или Комплексно разрешително.

Актуализиране на списъците на обектите, които формират емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества, общи и специфични замърсители.

Определени са обекти, които са потенциални емитери на приоритетни и приоритетно опасни вещества и обекти формиращи приоритетно опасни вещества, съгласно Приложение № 1 от Наредбата за стандартите за качества на околната среда за приоритетните вещества.

На електронната страница на инспекцията е достъпна информацията за обекти, които могат да бъдат потенциален източник на приоритетно опасни вещества чрез заустването на отпадъчни води. Такива са "Алкомет" АД, гр. Шумен; "Веселин Запрянов" ЕООД, гр.Шумен; "ВиК" ООД - гр. Търговище - КМ с ГПСОВ гр. Търговище; "ВиК" ООД - гр. Търговище - КМ с ГПСОВ гр. Попово; "ВиК" ООД - гр. Търговище - КМ без ГПСОВ гр. Омуртаг; "ВиК - Шумен" ООД - КМ с ГПСОВ гр. Шумен; "ВиК - Шумен" ООД - КМ с ГПСОВ гр. Велики Преслав; "ВиК - Шумен" ООД - КМ с ГПСОВ гр. Нови пазар; "ВиК - Шумен" ООД - КМ без ГПСОВ гр. Каспичан; "ВиК - Шумен" ООД - КМ без ГПСОВ гр. Смядово; Депо за ТБО гр. Омуртаг; Депо за ТБО Гр. Шумен; "Енерсис" АД ; КМ гр. Опака без ГПСОВ; "Хан Омуртаг" АД.

Извършени проверки /вкл. съвместни проверки с Басейнова дирекция/ и предприети мерки при възникнали аварийни ситуации и регистрирани жалби и сигнали за замърсяване на воден обект. Резултати.

Всички постъпили сигнали през отчетния период на 2019 г., по отношение на водите, са проверени и решени. Тези, които са извън компетентността на РИОСВ Шумен, са препратени за решаване до съответния компетентен орган. Контролната дейност при извършване на проверки по възникнали аварийни ситуации и постъпили сигнали се осъществяваше съвместно с БДЧР Варна, БДДР Плевен и РЛ Шумен. Изпълняват се стриктно изискванията на Заповедта на Министъра на околната среда, за действия при такива ситуации. Бързата реакция на РИОСВ Шумен е причина да се предотвратят замърсявания с висок риск и въздействия върху околната среда.

Обекти с по-сложен казус и изискващи по-подробни данни и констатации за вземане на правилно решение при даване на предписанията и последващ контрол през 2019г. са:

- Запенване и замърсяване на р. Поройна от дейността на пивоварна – Шуменско пиво – „Карлсберг България“ АД. Незабавно е извършена проверка на място, установено е наличие на пени по р. Поройна в и след точка на заустване на дъждовни и дренажни води от „Карлсберг България“ АД. Бяха взети водни проби от акредитиран пробовземач на РЛ-Шумен към ИАОС от отпадъчни и повърхностни води, след съгласуване с БДЧР-Варна. Състави се Протокол за проверка № АН-01/25.01.2019г., с който са дадени предписания за установяване на източника и прекратяване изпускането на замърсени води към водния обект. Бяха съставени констативен протокол след водни проби и АУАН.

- Постъпил сигнал за Изпускане на отпадъчни води в р. Канагьол от „Каолин“ ЕАД, гр. Каолиново. На 03.04.19г. е извършена проверка на място с представител на РЛ – Шумен. Установено е изтичане на отпадъчни води с малък дебит ~0,2 л/с от шахта към аварийен изпускател. Установено е, че аварийния изпускател е частично отворен, като пломбата на РИОСВ – Шумен не е нарушена, поради разхлабената-авансово, пломбажна тел на вентил за аварийен изпускател. Бяха взети водни проби за анализ от точка при изход на аварийен изпускател, преди заустване в река Канагьол. Съставен е протокол за проверка ВВ-04/03.04.2019г., констативен протокол № ВВ-04-1 след водни проби и АУАН.

- Сигнал за замърсяване на околната среда и сухо дере от дейността и формираните торови маси от краеферма в село Становец, общ. Хитрино. На 25.04.2019г се извърши съвместна проверка на място, на обекта с представител на БДЧР – Варна. При проверката е установено, че обекта функционира и има издадено становище от РИОСВ – Шумен с изх. № 4622/17.10.2017 г. в което са вписани условията при които обекта може да се въведе в експлоатация. При направената проверка е установено, че в обекта се отглеждат 108 бр. ЕПЖ и 11бр ДПЖ. От обекта се формират битово-фекални и производствени отпадъчни води които се заустват, като смесен поток ОВ към експлоатираща се попивна изгребна яма (с приблизителен обем 2м³) с недостатъчен капацитет за приемането на отпадъчните води от обекта, към която е наличен тръбопровод, използван като преливник, след който отпадъчните води се отвеждат на около 4 метра западно от ямата, свободно в имота на фермата. Няма изградена бетонова площадка за съхранение на торова маса. В двора на имота бяха налични торови маси. Съставени са КП № АН-19/25.04.2019г. с дадени преписния и АУАН.

- Замърсяване и тъмен цвят на р. Акдере на територията на с. Малка Черковна, общ. Антоново. Извършена проверка на краеферма в с. Капище. Установено е, че течната торова маса се зауства в земнонаситна яма, на около 20 м от воден обект Акдере. Твърдата торова маса се съхранява на около 2 м от брега на реката. При проверката не се установи изтичане на торова течност в реката. Взети са водни проби от реката на 100 м

преди и 100 м след точката на замърсяване. Дадени предписания за изграждане на бетонизирана торова площадка за съхранение на твърдата торова маса и на лагуна за течната торова маса. Съставени са протокол за проверка №ПС-33/07.06.19г., с който са дадени предписания и АУАН.

- Получен сигнал за Замърсяване на яз. Омуртаг с тъмно-кафяв цвят на водите и наличие на миризма от животинска торова маса. На 12.06.2019г. е извършена съвместна проверка с БДДР и ОДБХ –Търговище. Проверен е животновъден обект на ЕТ „Исмет Шабанов - Олимп 131“. Установи се, че течната торова маса се съхранява в бетонизирана шахта, от която просмукват отпадъчни води в посока дере. Твърдата торова маса е струпана на брега на дере без име, което се влива в друго дере, приток на яз. Омуртаг. БФОВ се събират в септична яма и се изпускат в дерето. Дадени са предписания. Съставен е КП № ПС-34/12.06.2019г. Взети са 2 бр. водни проби от повърхностни води, по заявка на БДДР.

- По постъпило писмо с вх. № ОА-2490/31.07.2019г. от БДДР за получен сигнал за замърсяване на водите в яз. „Ястребино“ от телеугоителен комплекс в с. Камбурово е извършена извънредна проверка на 07.08.2019г. с представители на БДДР, ОДБХ и РЛ-Шумен. При проверката не е установено пряко замърсяване на яз. „Ястребино“ от краеферма в с. Камбурово. При проверка на краеферма „ТУС“ ЕООД, с. Камбурово, от страна на дружеството не е представен документ за водоснабдяването и не са установени събирателни съоръжения за БФОВ от санитарните помещения. Установи се, че обекта експлоатира бетонови, събирателни резервоари за торовите маси и отделна площадкова канализационна система за битовите отпадъчни води, която е проследима до входа на обекта, не е представена информация относно начина на отвеждане и третиране на БФОВ, за което са дадени предписания със съставения констативен протокол №АН-37/07.08.19г. След неизпълнение на дадените предписания е съставен АУАН.

Данни за обектите, заустващи във воден обект по поречия

Речен басейн река Камчия

Най-голямата река на територията на страната, която се влива в Черно море. Реката и нейните притоци заемат района между разклоненията на Източна Стара планина. Тя се образува от Голяма и Луда Камчия, като за условно начало е приета Голяма Камчия. Общата водосборна площ на поречието е 5 358 км². Води началото си от Лиса планина (извори при кота 710 м). Изворите са малки и реката се образува от 2-3 дерета. Надлъжният наклон на реката до вливането на притока и р. Черна е 22,30%, а напречния профил на долината в горното течение е тясна с високи и стръмни склонове. Река Луда Камчия е най-големия приток на река Камчия. Има дължина 201 км и 1 612 км² водосборна област, със среден наклон на реката 5,3 ‰. Реката извира от сливенския балкан в местността Вратник. Реката се влива в река Камчия при село Цонево.

Река Врана е следващият по големина приток на река Камчия. Тя има дължина 68 км и 938 км² водосборна област. Влива се в река Голяма Камчия южно от село Хан Крум. Общо за притоците средният наклон е в границите между 3,7 ‰ за река Керизбунар, приток на река Врана и 41 ‰ за река Черна, приток на река Камчия. Средната надморска височина на басейна на р. Камчия е 327 м н.

Поречие р. Камчия

Поречие р. Камчия		
№	Наименование на обекта	Населено място
1	“Автомагистрала Черно море” АД	Шумен
2	“Автомагистрала Черно море” АД	Велики Преслав
3	"Алкомет" АД	Шумен
4	"ВиК" ООД - гр. Търговище - КМ с ГПСОВ гр.Търговище	Търговище
5	"ВиК - Шумен" ООД - КМ с ГПСОВ гр. Шумен	Шумен
6	"ВиК - Шумен" ООД - КМ с ГПСОВ гр. Велики Преслав	Велики Преслав
7	"ВиК - Шумен" ООД - КМ без ГПСОВ гр. Смядово	Смядово
8	Депо за ТБО гр. Търговище	Търговище
9	Депо за ТБО Гр. Шумен	Шумен
10	"Екселанс" ООД	Осмар
11	“Енерсис” АД	Търговище
12	ЕТ “Николай Неделчев”	Кочово
13	ЕТ "Фишмен 2012 - Ивайло Иванов"	Руец
14	"Клара АБС" ЕООД	Зелена Морава
15	КМ с. Осмар без ПСОВ	Осмар
16	КМ с. Троица без ПСОВ	Троица
17	КМ с. Хан Крум без ПСОВ	Хан Крум
18	“Милктрейд” ООД	Съединение
19	"Пашабахче България" ЕАД	Търговище
20	“Пип трейд” ЕООД	Давидово

21	“ПХЖ Брадърс комерс” АД	Шумен
22	"Сарк България" АД	Шумен
23	"Спортно-тренировъчен комплекс"	Върбица
24	“Строителни изделия” АД	Хан Крум
25	“Тракия Глас България” ЕАД	Търговище
26	"Тракиявин" ООД	Шумен
27	"Веселин Запрянов" ЕООД	Шумен

Поречие р. Провадийска

Водосборната област на река Провадийска е ограничена от поречията на река Русенски Лом, Черноморските Добруджански реки и река Камчия. Площта на водосборната област на поречието е 2132 км² с дължина на реката 119 км. Реката води началото си от хълмиста местност 2 км над село Добри Войниково и извор накота 426 м. Тече в югоизточна посока, която посока запазва до вливането си в Белославското езеро. Средният наклон на реката е твърде малък - 3,60/00, с гъстота на речната мрежа 0,5 км/км². Провадийска има осем притока, от които по-значителни са: Крива река - дължина 48 км и водосборна област 218 км²; река Главница - дължина 41 км, водосборна област - 375 км²; река Девненска - дължина 27 км, водосборна област 201 км². Средният наклон на притоците се движи между 6,4 0/00 (р. Главница) и 12 0/00 (р. Девня), а гъстотата на речната мрежа има стойности между 0,3 км/км² (р. Девня) и 0,9 км/км² (р. Белянка).

Поречие р. Провадийска		
№	Наименование на обекта	Населено място
1	"Айсис" ООД	Каспичан
2	"ВиК - Шумен" ООД - КМ с ГПСОВ гр. Нови пазар	Нови пазар
3	"ВиК - Шумен" ООД - КМ без ГПСОВ гр. Каспичан	Каспичан
4	ДП "Кабиюк"	Коньовец
5	"Ив-Мес" ЕООД	Златна нива
6	"Камаджиев-милк" ЕООД	Крива река
7	"Карлсберг България" АД	Шумен
8	"Крис ойл 97" ЕООД	Каспичан
9	"Млечни продукти" ООД	Коньовец
10	"Рока България" АД	Каспичан
11	"Хан Омуртаг" АД	Шумен
12	"Херти" АД	Шумен

Поречие Русенски Лом

Река Русенски Лом се образува от сливането на двете съставлящи я реки Черни Лом (лява съставяща) и Бели Лом (дясна съставяща). Посоката, в която протича реката е север-северозапад през Дунавската равнина в дълбока каньоновидна долина с множество меандри поради малкия наклон на течението ѝ (0,62 m/km). Водосборният басейн на Русенски Лом обхваща голяма част територия на Русенска област, югозападната част на Разградска област, северозападната част на Търговишка област и малки части от Великотърновска и Шуменска област.

Поречие р. Русенски Лом		
№	Наименование на обекта	Населено място
1	"ВиК" ООД - гр. Търговище - КМ с ГПСОВ гр. Попово	Попово
2	"Електроапаратура" ЕООД	Ковачевец
3	КМ гр. Опака без ГПСОВ	Опака
4	"Родна индустрия 91" ЕООД	Попово
5	"Чугунена арматура България" АД	Попово
6	"Юес комерс" ООД	Голямо Градище

Поречие р. Янтра

Река Янтра извира от северното подножие на връх Атово падало (1495 m) в Шипченска планина на Стара планина, на 1220 m н.в. До град Габрово тече на северозапад в дълбоко всечена и залесена с букови гори долина. Между Габрово и село Янтра пресича в дълбок пролом (Стражански пролом) платото Стражата и се насочва на североизток, като долината ѝ се разширява и по терасите ѝ се появяват обработваеми земи. Площта на водосборния басейн е около 7850км² и обхваща част от Търговишка област

Поречие р. Янтра		
№	Наименование на обекта	Населено място
1	"ВиК" ООД - гр. Търговище - КМ без ГПСОВ гр. Омуртаг	Омуртаг
2	"ВиК" ООД - гр. Търговище - КМ без ГПСОВ гр. Антоново	Антоново
3	"Дайъри продъктс" ООД	Омуртаг
4	Депо за ТБО гр. Омуртаг	Омуртаг

Поречие Дунавски Добруджански реки

Към Дунавски Добруджански реки се включват малки реки, които протичат в северна посока, като част от тях се губят. За територията на РИОСВ-Шумен се обхващат основно р.Кана гьол, малки местни реки и дерета в северните части на Общините Каолиново и Никола Козлево.

Поречие Дунавски Добруджански реки		
№	Наименование на обекта	Населено място
1	"Кай майнинг" ЕООД	Каолиново
2	"Каолин" АД	Сеново
3	"Лактис милк" ООД	Тодор Икономово
4	"Надежда" ООД	Климент

Представяне на данните по общини и селищни ПСОВ

Община Шумен

Най-големите водните обекти, преминаващи през територията община Шумен, са р. Теке дере (Стара река) и р. Енчова. Най-големия източник на отпадъчни води е канализационна система и ГПСОВ на гр. Шумен, който е селищна агломерация с над 100 000 е.ж. Вследствие на добрата експлоатация на ГПСОВ-Шумен не се наблюдава влошаване състоянието на водоприемника р. Поройна.

Община Велики Преслав

През територията на община Велики Преслав преминава р. Камчия - сравнително голям воден обект и притоците, заустващи се в нея, към поречие р. Камчия. През 2019г.

продължава добрата експлоатация на ГПСОВ - Велики Преслав, пречистваща отпадъчните води от канализационна система на Велики Преслав.

Община Нови пазар

Пунктът за следене на имисионното състояние на водните обекти към територията на общината е разположен при с.Енево. Вследствие ефективната експлоатация на ГПСОВ Нови пазар, след точката на заустване на отпадъчни води от канализационната мрежа не се наблюдава влошаване състоянието на водоприемника.

Община Търговище

Вследствие на добрата експлоатация на ГПСОВ-Търговище, през 2019 г. не се констатира замърсяване на повърхностен воден обект от експлоатация на градската канализационна система.

Община Попово

От 01.01.2019 г. ГПСОВ - Попово се стопанисва от „ВиК“ ООД – гр. Търговище и продължава да се експлоатира ефективно.

Община Антоново

ГПСОВ Антоново – Към края на 2017 г. е спряно изграждането на ГПСОВ. През 2019 г. все още не е въведена в редовна експлоатация.

Община Върбица

През Ноември 2018 г., от страна на общината е постъпило инвестиционно предложение за изграждане на модулна пречиствателна станция за отпадъчни води и довеждаща инфраструктура на гр. Върбица. През 2019г. не са извършвани дейности по изграждане на ПСОВ.

5 бр. селищни агломерации над 2000 е.ж. (гр. Каспичан, гр. Смядово, гр. Омуртаг, гр. Опака и гр. Антоново), продължават експлоатация на канализационни системи без изградени ПСОВ.

Точките на заустване на всички емитери са в повърхностен воден обект.

Най-чести причини за нарушения на екологичното законодателството е неефективна експлоатация на пречиствателните съоръжения, вследствие на което се превишават индивидуалните емисионни ограничения в отпадъчните води, зауствани в повърхностен воден обект. Въпреки че при промишлените обекти периодично се констатира високи концентрации на замърсяващи вещества в отпадъчните води, най-големия товар на замърсяващи вещества продължават да се явяват заустването на непречистени отпадъчни води от канализационни мрежи на населени места, без изградени ПСОВ.

Хвостохранилища

Контрол на техническото състояние на тези обекти се осъществява основно от Областните комисии на Дирекция Гражданска защита, в които участва представител на БДДР - Плевен и БДЧР- Варна.

- **Хвостохранилище "Каолиново" - "Каолин" АД:** Хвостохранилището е безотточно с капацитет 2 200 000 м³. В него се вливат отпадъчните води от обогатителна фабрика Каолиново.

- Хвостохранилище за промивни отпадъчни води от дейността на ТМСИ към "Кариера Драгоево" АД, с. Драгоево, общ. Велики Преслав -

Хвостохранилището е приемник на отпадъчни води от промивната инсталация за производство на каменни фракции за производство на бетонови смеси с капацитет 300

000 м. С Решение №254 от 28.08.2007 г. на БДЧР- Варна е прекратено депонирането на отпадъчните води в съоръжението.

През отчетната 2019г. по отношение опазване на водите няма промяна на действащите и прилагани нормативни документи.

силни страни в контролната дейност по направление – опазване на водите

През 2019 г. е потвърдена създадената добра практика за приоритетно извършване на комплексни проверки на обектите, подлежащи на контрол по повече от три компонента и/или фактора на околната среда, при което се водят създадените единни досиета на обектите, даващи възможност за една пълна и всеобхватна картина на обекта и наблюдение на неговото развитие във времето – тенденция, която ще продължи да бъде следвана и в бъдеще, предвид преимуществата на комплексния подход при извършване на контролната дейност.

- 100 % изпълнение на плана за контролна дейност за 2019г. и своевременна реакция на възникнали извънредни проверки.

- Постигната е устойчивост и отговорно поведение от страна на операторите, при спазване на условията в разрешителните за заустване. От осъществения контрол, през периода 2019г. е съставен един АУАН за наизпълнение на условие в издадено Разрешително за заустване, с изключение на превишаване на индивидуалните емисионни ограничения на част от емитерите на опадъчни води, при които са съставяни санкции по чл. 69 от ЗООС. Спазва се изискването на Разрешителни, издадени по реда на Закона за водите – за извършване на собствен мониторинг на заустваните във водни обекти отпадъчни води. Резултатите се изпращат своевременно в РИОСВ – Шумен, обработват се и периодично се въвеждат в Информационната система за разрешителни и мониторинг при управление на водите.

- При извършваните проверки и даваните предписания е търсено постигане на ефективна устойчивост на околната среда и не допускане повтаряне на нарушенията за един и същи обект. Постигнатите добри резултати за изпълнението на 100% от плана се дължи и на добрата организаци и координация при дейността.

- За отчетния период друга силна страна е добрата координация с компетентни/заинтересовани институции - Басейновите дирекции- БДЧР и БДДР, ОДБХ, Общински администрации, Регионална лаборатория Шумен чрез извършването на съвместни проверки, особено при постъпили сигнали и залпови замърсявания на водни обекти.

слаби страни в контролната дейност по направление – опазване на водите

Констатирано е замърсяване на водни обекти от заустваните отпадъчни води от канализационните системи на населени места, без изградени ПСОВ. Примери в това отношение са гр. Каспичан, гр. Смядово, гр. Опака, гр. Омуртаг и гр. Антоново.

II.3. ЗЕМИ И ПОЧВИ

Преобладаващи почвени типове в обхвата на РИОСВ гр. Шумен са черноземните с техните подтипове, сиви и кафяви горски почви, делувиално-ливадните почви. Приоритет в направление “опазване на почвите” се поставя върху осъществяване на контрол на обекти извършващи стопански дейности, водещи до увреждане и замърсяване на почвите, както и въвеждането на мерки за устойчивото им управление.

Обобщена информация за поземления фонд на територията на РИОСВ-Шумен

Област Шумен:

Населено място	Земеделски земи / дка	Обработваеми земи / дка	Горски територии / дка	Общо дка
Велики Преслав	16 470	14 835	8 295	27 762
Венец	14 546	12 674	6 057	22 259
Върбица	14 840	11 519	26 285	45 680
Каолиново	20 579	17 626	6 066	29 354
Каспичан	19 111	15 500	5307	27 440
Никола Козлево	16 521	14 273	8317	26 433
Нови пазар	22 711	18 842	6 187	31 765
Смядово	13 140	17 050	35 377	65 567
Хитрино	22 307	18 164	2 698	27 670
Шумен	45 563	39 032	11 692	65 229
Общо за обл. Шумен	207 544	17 5602	97 954	338 969

Земеделските територии представляват 61,2%, а горските територии 28,9 % от общата площ в област Шумен.

Област Търговище:

Община	Земеделски земи / дка	Обработваеми земи / дка	Горски територии / дка	Общо дка
Антоново	26 030	19 562	17 764	47 878
Омуртаг	27 766	19 262	9 376	40 083
Опака	10 140	8 583	4 857	15 735
Попово	59 391	49 652	18 340	83 299
Търговище	47 377	39 703	15 941	68 867
Общо за обл. Търговище	170 704	36 762	66 277	255 853

Земеделските територии представляват 66,7 %, а горските територии 25,9 % от общата площ в обл. Търговище.

Нарушени терени от добивната промишленост са 2290 дка, а на депата за отпадъци – 380 дка. Изразено в проценти това представлява 0,4 % от общата площ и 0,8% от земеделските земи в региона.

1. Замърсяване на почвата с тежки метали и металоиди

На територията, контролирана от РИОСВ – гр. Шумен, броят на пунктовете за обследване от мрежата за широкомащабен почвен мониторинг I-во ниво е 25.

През 2019 г. в изпълнение на утвърдената програма от ИАОС - София по почвен мониторинг I-во ниво - широкомащабен мониторинг, Регионалната лаборатория - гр. Шумен е извършила пробонабиране от две дълбочини (0-10/10-40 см. за необработваеми и 0-20/20-40 см. за обработваеми в три повторения) от 8 пункта:

- № 279, с. Осиково, общ. Попово;
- №296 с. Мечово, общ. Антоново;
- №299 с. Садина, общ. Попово;
- №318 с. Голямо ново, общ. Търговище;

- №351 гр. Върбица, общ. Върбица;
- №368, с. Мараш, общ. Шумен;
- №371 с. Пристое, общ. Каолиново;
- №385 с. Църквица, общ. Никола Козлево)

Всяка смесена проба е съставена от 9 единични почвени проби, взети в кръг с радиус 5 м. за всеки обособен елементарен участък с площ от 150 кв. м.

изпитване на пробите по показатели: почвена реакция, специфична електропроводимост, биогенни елементи - общ азот, общ азот по Келдал, общ фосфор, органично вещество – общ въглерод и органичен въглерод, рН (H₂O), рН (CaCl₂), специфична електрическа проводимост, обемна плътност, както и тежки метали- Zn, Cu, Pb, Cr, Co, Ni, и As, Ng, полициклични ароматни въглеводороди, полихлорирани бифенили и органохлорни пестициди. Като резултатите от мониторинга се представят в РИОСВ - гр. Шумен до 15.05.2020 г.

2. Замърсяване на почвите с продукти за растителна защита /пестициди/

В изпълнение на програмата за почвен мониторинг - III ниво – локални почвени замърсявания, през 2019 г. бяха извършени проверки на място на всички площадки, на които са разположени контейнери „Б-Б кубове“ и складове за съхранение на залежали и негодни за употреба ПРЗ. На територията на РИОСВ – Шумен са разположени 11 бр. площадки с общо 148 бр. контейнери тип „Б-Б Куб“ и 15 бр. складове, в т.ч. 5 бр. общински. При извършените през изтеклата 2019 г. 26 бр. планови проверки са дадени общо 7 бр. задължителни за изпълнение предписания, 5 бр. от които са свързани с отстраняване на нарушения по стените или изолационната повърхност на Б-Б кубове и 2 бр. за почистване на растителност и осигуряване достъп до тях. При проверките не са констатирани разпилявания и течове на препарати по прилежащите земни площи. Дадените при проверките предписания са изпълнени. На контейнерите „Б-Б кубове“ е извършено гаранционно обслужване от „БалБок Инженеринг“ АД, гр. София. Във връзка с последващ контрол по изпълнение на дадените предписания са извършени 3 бр. проверки.

През 2019 г. бяха извършени дейностите по почистване и преопаковане на складове за съхранение на залежали и негодни за употреба ПРЗ, стопанисвани от Община Търговище в с. Голямо соколово, Община Попово в гр. Попово, „Косер“ АД в с. Ивански и „Пестицид“ ЕООД в с. Мараш. Извършиха се проверки на място съвместно с представители на ПУДООС и „Людон Транс“ ЕООД – изпълнител по процедура с предмет „Преопаковане, транспорт, предаване за окончателно обезвреждане и почистване на складове, съдържащи УОЗ-пестициди, опасни отпадъци, неопасни отпадъци и други препарати за растителна защита (ПРЗ) с 6 (шест) обособени позиции“, по проект „Екологосъобразно обезвреждане на излезли от употреба пестициди и други препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност“ по Българо-Швейцарската програма за обезвреждане на негодните за употреба ПРЗ. След приключване на дейностите по почистване и преопаковане на препаратите, складовете са предадени отново на собствениците им от комисия с участие на представители на ПУДООС, РИОСВ, фирмата изпълнител и представители на други заинтересовани страни, при които са съставени протоколи, относно извършените дейности, количествата преопаковани и изнесени препарати, както и за състоянието в което се предават складовете.

Налични количества залежали пестициди в “Б-Б” кубове и складове за съхранение на негодни за употреба препарати за растителна защита на територията на РИОСВ – Шумен:

Местоположение на Б-Б кубовете			Количества залежали ПРЗ кг/л
Населено място	Община	Брой	
1	2	3	4
1. гр. Опака – прилежаща територия пр.т./ склад ПРЗ	Опака	14	17100 кг / 7200 л
2. с. Градище – селскостопанско летище	Шумен	15	27000 кг / 5300 л
3. с. Конево – пр. т. склад ПРЗ	Върбица	6	12600 кг / 500 л
4. с. Изгрев – пр. т. склад ПРЗ	Венец	28	45000 кг / 2900 л
5. с. Марково – пр. т. склад ПРЗ	Каспичан	12	21300 кг / 4800 л
6. с. Хърсово – пр. т. склад ПРЗ	Никола Козлево	6	7556 кг / 5432 л
7. с Сини вир- пр. т. склад ПРЗ	Каолиново	10	11350 кг / 5000 л
8.с. Хан Крум- пр. т. склад ПРЗ	Велики Преслав	34	55630 кг / 10800 л
9. гр. Смядово пр. т. склад ПРЗ	Смядово	6	28 м ³ / 4255 л
10. с. Мировци – пр.т. склад ПРЗ	Нови пазар	8	17500 кг / 2100 л
11. гр. Омуртаг- депо ТБО	Омуртаг	9	15300 кг / 7800 л

№	Местоположение на складовете			Количество на ПРЗ в кг (литър)			
	Населено място	Община	Собственик	С неизвестен произход		Общо количество кг (литър)	
				твърди	течни	твърди	течни
1	2	3	4	9	10	11	12
1.	Семерци	Антоново	община			1.натриев молибдат-460 кг; 2.Дикуран-1200 кг; 3.Хербазин-600 кг; 4.Куикоцин-400 кг;	1.Имиакт-500 л; 2.Авонж-1280 л.; 3.Барцена-300 л; 4.Реглон-1000 л;

				3880кг	200 л	5.Хемтахлор-200 кг; 6.СИС-67-400 кг; 7.Боракс-280 кг ОБЩО:7420 кг	5.Плексан-320л; 6.Алерокс-320 л; 7.Федамор-300 л; 8.Супер суфикс-480 л ОБЩО:4700 л
2.	гр. Опака	Опака	община	5700	60	5700	60
3.	с. Тимарево Горен стопански двор	Хитрино	община	7500	2050	7500	2050
4.	с. Върбак	Хитрино	ЕТ “Агро-съвет-Теодора Железова	200	287	1.Топ плюс-40 кг; 2.Пероцин-75 кг; 3.Цинеб-75 кг; 4.Зенкор-10 кг; ОБЩО:200 кг	1.Кронетон-25 л; 2.Тионекс-90 л.; 3.Азодрин-6 л; 4.Сансак-1 л; 5.Тиодан-25 л; 6.Агрифлан-25 л; 7.Децис-15 л; 8.Раун дъп-100 л ОБЩО:287 л
5.	с.Памукчи	Нови пазар	ЗП “Хикмет Алиосман Осман”	1200		1200	
6.	гр. Нови пазар	Нови пазар	склад собствено на “Милкстаp” ЕООД, намиращ се в кравекомплекс “НИИЖ”	~800		~800	
7.	с.Царев брод	Шумен	ППК”Зора”	9100	5000	9100	5000

8.	с. Царев брод	Шумен	ДП “ЕБ към ЗИ” гр. Шумен	9370		9370	
9.	с. Коньо вец	Шумен	ДП “Кабиюк”	6200	10300	6200	10300
10.	гр.Шумен	Шумен	“ЗИКИ 07” ЕООД	2500	3000	2500	3000
11.	с. Градище (бивш стопански двор)	Шумен	държава	~300		~300	

3. Замяряване на почвите с устойчиви органични замърсители, вкл. нефтопродукти

При анализа на почвите в определените за 2019 г.) от 8 пункта: № 279, с. Осиково, общ. Попово; №296 с. Мечово, общ. Антоново; №299 с. Садина, общ. Попово; №318 с. Голямо ново, общ. Търговище; №351 гр. Върбица, общ. Върбица; №368, с. Мараш, общ. Шумен; №371 с. Пристое, общ. Каолиново; №385 с. Църквица, общ. Никола Козлево) в изпълнение на утвърдената програма от ИАОС - София по почвен мониторинг I-во ниво - широкомащабен мониторинг. Като резултатите от мониторинга се представят в РИОСВ-гр. Шумен до 15.05.2020 г.

4. Ерозия на почвите

Ерозирали терени в региона са такива в полупланинската част с наклони и обезлесени райони. Предприети действия и мерки за преодоляване на проблемите. Извършва се залесяване и агротехнически мероприятия като обработване на почвата и засяване на култури имащи за цел нейното укрепване.

5. Засоляване и вкисляване на почвите

На територията на РИОСВ – гр. Шумен не са определени пунктове за наблюдение на засоляване на почвите. През 2019 г. е извършено пробонабиране по почвен мониторинг II -ро ниво – функционална подсистема “Контрол и опазване на почвите от вкисляване” в 3 пункта /полигона/ – в землищата на с. Венец, с. Риш и с. Менгишево по схема на ротиращите диагонали. Не са констатирани проблеми относно вкисляване на почвите.

6. Нерегламентирано изхвърляне на отпадъци върху почвената повърхност (строителни, битови, промишлени и селскостопански отпадъци)

През 2019 г. бяха изпратени писма до общините на територията на РИОСВ- гр. Шумен за почистване на локални замърсявания на територията на общините, подобни писма са изпратени и на Областните пътни управления в Шумен и Търговище, относно чистотата на Републиканските пътища. Извършени са общо 30 броя проверки на Общини по Заповед на Министъра на околната среда и водите за образувани локални замърсявания по дерета, речни легла и прилежащите им територии и по чистотата на населените места и общинските пътища. Извършени са 10 броя проверки по подадени в РИОСВ-гр. Шумен сигнали за замърсяване. За констатирани замърсявания са дадени задължителни за изпълнения предписания, като в резултат от дадените предписания са почистени 12 броя локални замърсявания в териториите на населените места в обхвата

на РИОСВ – гр. Шумен, констатираните замърсявания са основно от смесени битови отпадъци, отпадъци от пластмасови опаковки, строителни отпадъци и животинска торова маса.

7. Кратка обобщена оценка за състоянието на почвите на територията на РИОСВ гр. Шумен.

Компонент почви на околната среда е незаменим, ограничен и невъзстановим природен ресурс, което налага опазването му от вредни въздействия и унищожаване, както и неговото устойчиво ползване и управление.

Контролирани дейности по отношение на почвите са: правилното съхранение и депониране на торовата маса от животновъдната дейност в съответствие с изискванията на екологичното законодателство; изпълнението на програмите за мониторинг на почвите на площадките на дружествата, които имат издадено комплексно разрешително; анализ на състоянието на почвите в пунктовете от Националната система за мониторинг, правилното съхранение на залежали пестициди, недопускане на замърсяване и увреждане на почвите от стопанската и промишлена дейност на фирми и частни лица.

През 2019 г. с Протокол от 09. 10. 2019 г. са приети и приключени дейностите по биологичната рекултивация на спряното от експлоатация общинско депо на община Нови пазар. На спряното от експлоатация, през 2018 г. общинско депо в гр. Опака, с Протокол № 1 от 25. 11. 2019 г. са приети извършените дейности по техническа рекултивация на депото.

През 2019 г. контролната дейност по компонент Почви е насочена към осъществяването на превантивен, текущ и последващ контрол на складовете за съхранение на залежали и негодни за употреба препарати за растителна защита и площадки с контейнери Б-Б кубове за трайно съхранение на ПРЗ с оглед правилното съхранение на залежали пестициди и недопускане на замърсяване на почвите, изпълнението на условията за мониторинг на почвите на площадките на дружествата, притежаващи комплексно разрешително, както и анализ на състоянието на почвите в пунктовете от Националната система за мониторинг.

Извършени са общо 56 проверки по опазване на почвите от замърсяване - 26 бр. планови проверки на складове за съхранение на залежали и негодни за употреба препарати за растителна защита и площадки с контейнери Б-Б кубове за трайно съхранение на ПРЗ, 2 бр. проверки на техническа и биологическа рекултивация на депа за битови отпадъци, 2 бр. проверка по изпълнение на предписания, 2 бр. проверки на животновъдни обекти относно опазване почвата от органично замърсяване, 21 бр. проверки на условия в КР по компонент „почви“, 2 бр. проверки по сигнали и жалби на граждани и 1 бр. проверки по писма на други институции. Извършени са 28 планови проверки на обекти, подлежащи на контрол по изпълнение на програмата за почвен мониторинг и извършващи стопански дейности, водещи до евентуално увреждане или замърсяване на почвите, с което планът за 2019 г. по компонент почви е изпълнен.

II.4. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И БИОРАЗНООБРАЗИЕ

4.1. Защитени територии по категории, съгласно Закона за защитените територии

В региона, контролиран от РИОСВ Шумен, обхващащ област Шумен и област Търговище има **1 Резерват, 3 Поддържани резервата, 1 Природен парк, 18 Защитени местности и 6 Природни забележителности.**

Защитени територии /ЗТ/ в Област Шумен

РЕЗЕРВАТИ – /Р/:

“Букака” - Обявен със Заповед № 79/05.02.1980 г. на КОПС

Заема обособена зона в територията на Природен парк “Шуменско плато“ с площ от 62,48 ха в горския фонд на СИДП ТП „ДГС Шумен” - гр. Шумен с надморска височина 450 м. Резерват “Букака” е горски масив обявен за опазване на съществуващата коренна над стогодишна елитна букова гора от вида мизийски бук /*Fagus sylvatica ssp. moesiaca*/. Освен мизийския бук като доминиращия вид, северната му част е смесено съобщество широколистни гори от видовете зимен дъб, габър, благун, клен, цер и др.; подлесът е богато изграден от леска, глог, шипка, къпина, мъждрян и др. Разнообразието на тревната покривка е представено от синец, лютиковидна съсънка, кукувиче грозде, жълтурче, снежно кокиче, минзухар, пролетно ботурче момкова сълза, момина сълза петров кръст, копитник, змиарник, и др., а от представителите на животинския свят могат да се срещнат лисица, заек, язовец, сърна, дива свиня, сив хомяк, няколко вида змии, рядко благороден елен.

На територията на резервата са забранени всякакви дейности, с изключение на преминаването на хора по маркирани екопътеки, утвърдени със Заповед на министъра околната среда и водите.

ПОДДЪРЖАНИ РЕЗЕРВАТИ

“Патлейна” - Обявен със Заповед № 360/15.10.1999 г. на МОСВ

Защитената територия е обявена за природен резерват с Постановление на МЗГ №13428/23.10.1948г., с площ 4,3 ха, разширена със Заповед на КОПС № 977 от 26.12.1979г. и заема площ от 37,8 ха. Със Закона за защитените територии е променен статута на защитената територия като същата от “резерват” е прекатегоризирана в категория “поддържан резерват” със Заповед на МОСВ № РД-360/15.10.1999г. Поддържания резерват “Патлейна” е в землището на гр. Велики Преслав на 4 км южно от града по северния склон на Преславска планина и едноименната местност, в красивата криволичеща долина между двете била над р. Патлейна и приточния ѝ дол. Поддържаният резерват е обявен за съхраняване и защита на естественото находище, останала част от съществуваща гора, от вида “див рожков”, терциерен реликт включен в „Червената книга” на България и най-голямо в страната. В защитената територия като съобщество растат още дъб, бряст, габър и др. дървесни видове. Тревната покривка е богато и разнообразно представена като най-значим е защитения вид Урумово лале. На територията на поддържания резерват “Патлейна” и в непосредствена близост до територията му се намират няколко исторически паметника – останки от манастирска църква и занаятчийска работилница с пещи от времето на Първото българско царство, края на IX и началото на X век и средновековния манастир от X век “Св.Пантелеймон”. Поддържания резерват “Патлейна” не е документално предаден за стопанисване от РИОСВ, като регионален орган на МОСВ и няма изготвен план за управление. На територията на поддържания резерват са забранени всякакви дейности, с изключение на: преминаване на хора по маркирани екопътеки, включително с образователна цел, утвърдени със Заповед на министъра околната среда и водите; събиране на семенен материал с научна цел или за възстановителни дейности, както и за провеждане на поддържащи, направляващи и регулиращи мерки.

“Дервиша” - Обявен със Заповед № 361/15.10.1999г. на МОСВ

Обявен като защитена територия “Природен резерват” с Постановление №13428/23.10.1948г. на МЗГ, и прекатегоризиран със Заповед № РД-361/15.10.1999г. на МОСВ, съгласно ЗЗТ и изискванията за категориите защитени територии. Поддържания резерват (ПР) “Дервиша” е с площ 10,6 ха се намира на 3 км от гр.В.Преслав в ДГФ на СИДП ТП „ДГС Преслав” по северния склон на Преславската планина. Разположен е по двата бряга на дерето на р. Дервишка, като тясна успоредна на дерето ивица и е обявен за защитена територия за съхраняване и защита на единственото естествено находище на дървесния вид “конски кестен” в България, запазен остатък от някогашна обширна гора. Отделни екземпляри от конския кестен в поддържания резерват достигат 35 метра височина. В защитената територия растат още орех, клен, габър, сребролистна липа, а тревната покривка е разнообразна на видове. На изток – югоизток ПР “Дервиша” граничи с път, останки от стар римски път. Поддържания резерват “Дервиша” не е документално предаден за стопанисване от РИОСВ, като регионален орган на МОСВ и няма изготвен план за управление. На територията на поддържания резерват са забранени всякакви дейности, с изключение на: преминаване на хора по маркирани екопътеки, включително с образователна цел, утвърдени със Заповед на министъра околната среда и водите; събиране на семенен материал с научна цел или за възстановителни дейности, както и за провеждане на поддържащи, направляващи и регулиращи мерки.

“Моминград” - Обявен със Заповед № 375/15.10.1999г. на МОСВ

Защитената територия, обявена със Заповед № 665/03.05.1960г. за природен резерват е прекатегоризирана, съгласно ЗЗТ в поддържан резерват със Заповед на МОСВ № РД- 375/15.10.1999г. Поддържания резерват “Моминград” е обявен за защитена територия с цел опазване и поддържане на вековна 150 годишна елитна букова гора. Територията на поддържания резерват с площ 6.6 ха се намира във Върбишкия дял на Източна Стара планина с надморска височина 800 м. в ДГФ на СИДП ТП „ДГС Върбица” - гр. Върбица, землище гр. Върбица, община Върбица. В подрастта на елитната букова гора се срещат единично представени видове габър и явор. В защитената територия животинския свят е представен предимно от видове – обект на лов. ПР “Моминград” не е документално предаден за стопанисване от РИОСВ, като регионален орган на МОСВ и няма изготвен план за управление. На територията на поддържания резерват са забранени всякакви дейности, с изключение на: преминаване на хора по маркирани екопътеки, включително с образователна цел, утвърдени със Заповед на министъра околната среда и водите; събиране на семенен материал с научна цел или за възстановителни дейности, както и за провеждане на поддържащи, направляващи и регулиращи мерки.

На територията на Поддържаните резервати са забранени всякакви дейности, с изключение на: преминаване на хора по маркирани екопътеки, включително с образователна цел, утвърдени със Заповед на министъра на околната среда и водите; събиране на семенен материал с научна цел или за възстановителни дейности, както и за провеждане на поддържащи, направляващи и регулиращи мерки.

ПРИРОДЕН ПАРК

“Шуменско плато” - Обявен със Заповед № 563 / 08.05.2003 г. на МОСВ

Защитената територия е обявена като Народен парк със Заповед № 79/05.02./1980г. на КОПС и прекатегоризиран в Природен парк със Заповед на МОСВ

№563/08.05.2003 г. С площта си от 3929,9 ха, от които 3703,9 ха са в ДГФ на СИДП ТП „ДГС Шумен” и „ДГС Преслав” и 226 ха - общински фонд на община Шумен, е най-голямата защитена територия в района на РИОСВ. Разположен е югозападно от гр.Шумен и обхваща по-голямата част от площта на Шуменското плато – най-големия дял на Шуменските височини, разположени в източната част на Дунавската хълмиста равнина. Географското положение, особеностите на релефа и почвено-климатичните условия предопределят голямото видово разнообразие на флората - повече от 550 вида висши растения, от които над 120 вида лечебни растения. Обликът на растителността като цяло в парка се определя от екосистемите, заемани от представителя на коренната дървесна растителност - мизийския бук и смесените съобщества широколистни гори, в които бука съжителства с обикновен и келяв габър, цер, благун, клен, ясен, сребролистна липа, космат дъб и др. Многообразието на тревната покривка е представено и от защитени, застрашени и редки растителни видове, някои от които включени в “Червената книга” на България, като горска съсънка, давидов мразовец, пролетно ботурче /циклама/, седефче, снежно кокиче, българско еньовче, източен миск, кавказка копривка, ленолистен целolist, степен пащърнак, червен хедизарум, щитовидна фибигия. Проучени и описани на територията на ПП са 11 рода и 20 вида - представители на сем. Орхидеи, от които 1 вид е от включените 12 вида в “Червената книга” на България, а 5 от срещаните се видове са в Приложение №3 на Закона за биологичното разнообразие. ПП “Шуменско плато” с местоположението си, умерения климат и разнообразните биотопи е привлекателно местообитание за много представители на животинския свят. Висшата фауна, от средно-европейски с понтийски елементи, е представена от 109 вида гръбначни животни, от които 28 вида бозайници, 61 вида птици, 14 вида влечуги и 6 вида земноводни. От видово най-многочислената орнитофауна 45 са гнездящи, а останалите преминаващи или зимуващи. Разнообразието във видовото животинско представителство се изразява с присъствието на видовете смок мишкар, голям и малък ястреб, бухал, черен кълвач, черен щъркел, включени в “Червената книга” на България. Територията на Природния парк “Шуменско плато”, с разнородния скален състав на релефа и подземните реки, определящи карстовия ландшафт, е осеяна с около 60 пещери - сухи и водни, въртопи, скални образувания; скални манастири и църкви – археологически останки на крепости и селища, датиращи от различни исторически епохи.

На територията на Природния парк са забранени извеждане на голи сечи във високостеблени гори, изкл. на тополови, а в издънкови гори на площ по-голяма от 3 ха; внасяне на неприсъщи растителни и животински видове; паша, освен на определените с Плана за управление места; събиране на вкаменелости и минерали; на редки, ендемитни, реликтни и защитени видове, освен за научна цел; увреждане на скални образувания; замърсяване на водите и терените с битови, промишлени и други отпадъци; добив на полезни изкопаеми по открит способ и първичната им преработка; строителство и дейности неразрешени в Заповедта за обявяване и Плана за управление.

ЗАЩИТЕНИ МЕСТНОСТИ

“Каньона” - Обявена със Заповед № РД -330/23.04.2012г. на МОСВ

Защитената местност е обявена със Заповед № РД - 330/23.04.2012г. на МОСВ, с цел опазване на растителен вид Нарязанолистен тъжник (*Spirea crenata* L.) и неговото местообитание. Намира се в землището на с. Каспичан, ЕКАТТЕ 36590, община Каспичан, област Шумен, с площ: 175.8 дка. Стопанисва се от община Каспичан, под контрола на РИОСВ- гр.Шумен. В границите на защитената местност се забранява:

промяна в предназначението и начина на трайно ползване на земята; строителство; търсене, проучване и добив на подземни богатства; внасяне на неместни видове; паша на домашни животни; пръскане с пестициди; палене на огън.

“Могилата” - Обявена със Заповед № 960/25.07.2003г. на МОСВ

Защитената територия е обявена като Природна забележителност със Заповед №4051 от 29.12.1973г. и прекатегоризирана в Защитена местност със Заповед № РД-960/25.07.2003г. на МОСВ. Представлява земно възвишение, намиращо се в поземления фонд на ДП ”Кабюк”, държавна публична собственост, стопанисвана от ДП ”Кабюк”, землище с. Коньовец, община Шумен. Обхваща площ от 47,5 ха и е обявена за опазване разнообразната степна растителност, различна за всеки скат /изложение/ на могилата. Проведени научни проучвания са установили, че “Могилата” е най-добре запазеното находище на степна растителност у нас. Растителността е изключително богата като общия брой е около 200 вида тревни и храстовидни видове, включително степната растителност. По – характерни видове са: коило, руска самодивска трева, див бадем, планинско котенце, горска съсънка, храстовидна карагана, пролетен горицвет, син и сребрист конски босилек, повет-нисък, дребна перуника, жълт равнец и др.

“Марашка кория” - Обявена със Заповед № 958/25.07.2003г. на МОСВ

Обявена е като Природна забележителност със Заповед №416//12.06.1979г. и със Заповед №РД-958/25.07.2003г на МОСВ е прекатегоризирана в Защитена местност. Целта за обявяването ѝ е да се съхрани запазилата се част от съществуващата в миналото дъбова кория от вида „летен дъб”. Защитената местност се намира в поземления фонд на землище с. Мараш, община Шумен с площ 26.86 ха, в която са разположени внушителни по своите размери вековни дъбови дървета на възраст над 350 год. Стопанисва се от община Шумен, под контрола на РИОСВ- Шумен.

“Чибуклията” - Обявена със Заповед № 333/16.05.1991г. на МОС

Обявена е със Заповед №1187/19.04.1976г на КОПС на площ 3.16 ха с цел опазване на вековна церова гора, в съжителство с единично представения дървесен вид благун. Със Заповед № 333/16.05.1991г. на МОС, площта на защитената местност е разширена и е 31.6 ха. Намира се в ДГФ на СИДП ТП „ДЛС Паламара”, землище с. Хърсово, община Никола Козлево и се стопанисва и опазва от ТП „ДЛС Паламара”, под контрола на РИОСВ- Шумен.

“Дъбовете” - Обявена със Заповед № 956/25.07.2003г. на МОСВ

Със Заповед №446/09.08.1978г. на КОПС за природна забележителност са обявени група от 47 бр. вековни дървета от вида „летен дъб”, с приблизителна възраст над 100 до 200 годишни на площ 0,5ха. След прекатегоризирането на защитената територия в защитена местност със Заповед № РД-956/25.07.2003г. на МОСВ и по точните замервания при съвместяването ѝ в КВС, заема площ от 1,29 ха в поземления фонд на с. Илия Р. Блъсков, община Шумен. Стопанисва се от община Шумен, под контрола на РИОСВ - Шумен.

“Находище на Блатно кокиче м. Калпунар”, с. Кочово - Заповед №1938/03.07.1970г. на МГГП,

“Находище на Блатно кокиче – с. Осмар”, с. Осмар - Заповед №608/23.08.1979г. на КОПС

На територията на община Велики Преслав в поземления фонд на землищата с. Кочово и с. Осмар се намират две естествени находища на ценния растителен вид ”Блатно кокиче”, основание за поставянето на заеманата от вида територия под защита. С общата им площ от 31,00 ха, те са най-големите в Северна България. Находището на блатно кокиче в местност ”Калпунар”, земл. с. Кочово е обявено като защитена местност със Заповед № 1938/ 03.07.1970г. на Министерство на горите и горската промишленост (МГГП), а находището в землището на с. Осмар е обявено за ЗМ със Заповед № 608/23.08.1979г. на Комитета за опазване на природната среда (КОПС). Находищата са ливади със смесена собственост, в по-голямата си част частна. Стопанисват се от земеделските кооперации в двете селища, в чиито арендовани земи са включени по-голямата част от частните имоти на находищата, под контрола на РИОСВ - Шумен.

“Червен божур” - Обявена със Заповед № РД-311/30.05.2006г. на МОСВ

Защитената местност е обявена със Заповед № РД-311/30.05.2006г. на МОСВ с цел опазване на растителните съобщества, с преобладаващо представителство и висока плътност на вида „червен божур”, основен обект на защита. Намира се в землището на гр. Върбица, община Върбица. Естественото находище заема площ от 12,0525 ха в ДГФ на СИДП ТП „ДГС Върбица” и граничи с ПР “Моминград”. Стопанисва се и се охранява от ТП „ДГС Върбица”, под контрола на РИОСВ - Шумен.

“Челеклията” - Обявена със Заповед № РД-312/30.05.2006г. на МОСВ

Защитената местност е обявена с цел съхраняване и опазване на приоритетно местообитание от типа “панонски гори”, включващо находища на червен божур, понтийска ведрица, момкова сълза и др. защитени растителни и животински видове със Заповед № РД-312/30.05.2006г. на МОСВ, с площ 22,4248 ха. Намира се в землището на с. Веселиново, община Смядово, в ДГФ на СИДП ТП „ДГС Смядово”. Стопанисва се и се охранява от ТП „ДГС Смядово”, под контрола на РИОСВ-Шумен.

“Дебелеца” - Обявена със Заповед № РД-313/30.05.2006г. на МОСВ

Защитената местност е обявена със Заповед № РД-313/30.05.2006г. на МОСВ с обща площ 28,849 ха в ДГФ на СИДП ТП „ДГС Смядово” - гр. Смядово, в землището на с. Веселиново, община Смядово. Целта за обявяването на ЗМ е съхраняване и опазване на естествена вековна 120-130 год. буково-габърова гора с находища на мъжка и женска папрати, волски език, бодлив и подезичен залист. Стопанисва се и се охранява от ТП „ДГС Смядово”, под контрола на РИОСВ - Шумен.

“Мадарски скални венци” - Обявена със Заповед №РД-535/12.07.2007г. на МОСВ

Защитената местност е обявена със Заповед № РД-535/12.07.2007г. на МОСВ за опазване на карстови скални венци, местообитания на петрофилни и защитени животински видове; находища на редки и защитени растителни видове. Намира се на територията на две общини, в землищата на с. Мадара, община Шумен; с. Кюлевча, с. Калугерица и с. Каспичан, община Каспичан, област Шумен с обща площ 3191,336 ха в ДГФ на СИДП ТП „ДГС Нови пазар”- гр. Нови пазар. Защитената местност е част от територията на Националния историко - археологичен резерват “Мадара”. Стопанисва се и се охранява от ТП „ ДГС Нови пазар”, под контрола на РИОСВ-Шумен.

“Див рожков” - Обявена със Заповед № РД-521/12.07.2007г. на МОСВ

Обявена за Защитена местност със Заповед № РД-521/12.07.2007г. на МОСВ след прекатегоризиране на Буферната зона на ПР “Патлейна”, обявена със Заповед №578/17.06.1986г на КОПС и площ 72,7 ха. Целта е съхраняване на естественото находище на растителния вид Урумово лале, български ендемит, включен в “Червената книга” на Р. България. Стопанисва се и се охранява от СИДП ТП „ДГС Преслав”, под контрола на РИОСВ - Шумен.

“Конски кестен” - Обявена със Заповед № РД-512/12.07.2007г. на МОСВ

Обявена за Защитена местност със Заповед № РД-512/12.07.2007г. на МОСВ след прекатегоризиране на Буферната зона на ПР “Дервиша”, обявена със Заповед №578/17.06.1986г на КОПС и площ 57,78 ха. Прекатегоризиране на буферна зона обявена със Заповед № 578/17.06.1986г на КОПС в ЗМ.

На територията на Защитените местности са забранени дейности, противоречащи на изискванията за опазване на обекта, предмет на защита: забележителен ландшафт, местообитания на застрашени, редки или уязвими растителни и животински видове и съобщества.

ПРИРОДНИ ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНОСТИ

“Скока” - Обявена със Заповед № РД-314/30.05.2006г. на МОСВ

Природната забележителност е обявена с цел опазване на характерен ландшафт, включващ скални венци, водопад, забележителни карстови и скални образувания, най характерното, от които е “Софрата”. Обявена е със Заповед № РД-314/30.05.2006г. на МОСВ с площ 111.0350 ха в ДГФ на СИДП ТП „ДГС Смядово” - гр. Смядово, в землището на с. Веселиново, община Смядово. Стопанисва се и се охранява от ТП „ДГС Смядово”, под контрола на РИОСВ-Шумен.

На територията на Природната забележителност се забраняват дейности, които могат да нарушат естественото ѝ състояние или да намалят естетическата ѝ стойност.

Защитени територии /ЗТ/ в Област Търговище

ЗАЩИТЕНИ МЕСТНОСТИ - /ЗМ/

“Урумово лале” - Обявена със Заповед № РД-957/25.07.2003г. на МОСВ

Защитената територия заема каменист, силно варовит стръмен склон от ДГФ на СИДП ТП „ДГС Търговище”, землище с. Пайдушко, община Търговище, с площ 12 ха, обявена като Природна забележителност със Заповед №853/10.08.1983г. на КОПС. Прекатегоризирана е в Защитена местност със Заповед № РД-957/25.07.2003г. на МОСВ. Под защита е естествено находище на растителния вид Урумово лале, представен в трите му форми - жълта, пъстра и червена. Последната форма е представена от единични екземпляри. Видът под защита е български ендемит, застрашен от изчезване и включен в “Червената книга” на България. Стопанисва се и се охранява от ТП „ДГС Търговище”, под контрола на РИОСВ-Шумен.

“Игликина поляна” - Обявена със Заповед № РД-955/25.07.2003г. на МОСВ

Намира се в м. ”Кайрака” на нелесопригодна площ, ДГФ на СИДП ТП „ДГС Търговище”, землище гр. Търговище. Обявена като Природна забележителност е със Заповед №448/25.04.1984г. на КОПС с площ 9,2 ха. Със Заповед № РД-955/25.07.2003г. на МОСВ е прекатегоризирана в Защитена местност. Целта за обявяване е защита на естественото находище на лечебна иглика, растителен вид с ограничителен режим на ползване с цел запазване като генетичен фонд на вида и осигуряване естественото му възпроизвеждане. Целогодишно е обект на неорганизиран туризъм, поради красивата природа, съчетание на защитения обект с ограждаща го смесена широколисна гора и близостта с гр. Търговище. Стопанисва се и се охранява от ТП „ДГС Търговище”, под контрола на РИОСВ - Шумен.

“Петка балкан” - Обявена със Заповед № РД-959/25.07.2003г. на МОСВ

Със Заповед №215/05.04.1979 г. на КОПС, защитената територия е обявена като Природна забележителност. Прекатегоризирана е в Защитена местност със Заповед №РД-959/25.07.2003г. на МОСВ. Целта за обявяване е за съхранение на вековна церова гора в м. ”Бабаконду” в ДГФ на СИДП ТП „ДГС Търговище”, землище с. Братово община Търговище. Стопанисва се и се охранява от ТП „ДГС Търговище”, под контрола на РИОСВ - Шумен

“Божур поляна” - Обявена със Заповед № РД-315/30.05.2006г. на МОСВ

Защитената местност е обявена със Заповед № РД-315/30.05.2006г. на МОСВ в землищата на с. Вардун и с. Стража, община Търговище с цел опазване находище на червен божур и лечебна иглика. Естественото находище заема площ от 18,07ха в ДГФ на СИДП ТП „ДГС Търговище”, местността ”Парка”. Стопанисва се и се охранява от ТП „ДГС Търговище”, под контрола на РИОСВ-Шумен.

“Римският мост” – Обявена със Заповед № РД-961/25.07.2003г. на МОСВ

Със Заповед №3817/28.08.1975г. на МГОПС, защитената територия е обявена като Историческо място с площ 0.1 ха. Прекатегоризирана е в Защитена местност със Заповед № РД-961/25.07.2003г. на МОСВ. Целта за обявяване е за опазване на територия с характерен ландшафт в ДГФ на СИДП ТП „ДГС Омуртаг”, землище с. Стеврек, община Антоново. Стопанисва се и се охранява от ТП „ДГС Омуртаг”, под контрола на РИОСВ-Шумен.

На територията на Защитените местности са забранени дейности, противоречащи на изискванията за опазване на обекта, предмет на защита: забележителен ландшафт, местообитания на застрашени, редки или уязвими растителни и животински видове и съобщества.

ПРИРОДНИ ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНОСТИ - /ПЗ/

“Скално образувание Коня” и “Водопада в местността Боаза”- Обявени със Заповед № 97/13.03.1978 г. на КОПС

Природните забележителности са обявени със Заповед № 97/13.03.1978г. на КОПС. Намират се в живописната м. “Боаза”, образувана от коритото на р. Врана, живописно прорязваща склоновете на Преславската планина, дял от Източна Ст. планина. ПЗ “Коня” е скално образувание – голина, наподобяващо изображение с форма на кон, намиращо се в близост до главен път Варна-София, на площ от 0,3 ха в ДГФ на СИДП ТП „ДГС Търговище”, землище гр. Търговище. ПЗ “Водопада” също се намира в

близост до главен път Варна-София и е малък водопад, образуващ се от излизаш на скалната повърхност малък подземен приток на р. Врана, с площ от 0,1 ха в ДГФ на СИДП ТП „ДГС Търговище”, землище с. Пайдушко, Община Търговище. ПЗ се стопанисват и охраняват от ТП ДГС „Търговище”, под контрола на РИОСВ-Шумен.

“Дервентската пещера” – Обявена със Заповед № 534/25.09.1978 г. на КОПС

Дервентската пещера е обявена за природна забележителност със Заповед № 534/25.09.1978 г. на КОПС, с площ 5,07 дка. Намира се на склоновете на Преславската планина, дял от Източна Стара планина в Пролазкия пролом в землище с. Пролаз, Община Търговище, държавна публична собственост. Пещерата е една от малкото в този край, известна освен с големината си и с богатството на ексцентричните образувания на хелектитите и дендритите, змиевидните извивки на преградите на синтровите езерца с пещерни бисери в тях и масивните сталактити, осяани с червеникавокафяви до розови и млечнобели кристали. Прилепите са основните видове в пещерната фауна, достигащи десетки броя. Пещерата е местообитание на особен вид малък бръмбър, родственик на вида Светломразец. Дервентската пещера е недостатъчно проучена.

“Гърбавата чешма” – Обявена със Заповед № 1187/19.04.1976 г. на МГОПС

Защитената територия е обявена като природна забележителност със Заповед №1187/19.04.1976 г. на Министерство на горите и опазване на природната среда (МГОПС), с площ 0.20ха в ОГФ на Община Антоново. Представлява скално варовиково образувание с височина 3 и повече метра и дължина около 10м, образувано от отлагането на варовик от течащата силно варовита вода. Стопанисва се и се охранява от община Антоново, под контрола на РИОСВ-Шумен.

“Скално образувание Костадин тепе” – Обявена със Заповед №1635/ 27.05.1976 г. на КОПС

Обект на защита е скалното образувание в ОГФ на Община Антоново, в землището на с. Малоградец, община Антоново. Обявено е за защитена територия със Заповед №1635/ 27.05.1976г. на КОПС, с площ 50,75 дка. Представлява останки от укрепление, свързано с легенда и като такова би представлявало интерес за историко-археологическия институт. Стопанисва се и се охранява от СИДП ТП „ДГС Омуртаг“, под контрола на РИОСВ-Шумен.

На територията на Природните забележителности се забраняват дейности, които могат да нарушат естественото им състояние или да намалят естетическата им стойност.

№ по ред	Наименование	Категория	Собственост и стопанисване	Територия /хектари/	Попада в територ. обхват на следните общини	Приет план за управление
1.	Букака	Резерват	Държавна собственост, Стопанисва се от ТП ДГС „Шумен”	62,48 ха	ДГФ на ТП ДГС „Шумен” – гр. Шумен	Не
2.	Патлейна	Поддържан резерват	Държавна собственост. Стопанисва се	37,8 ха	ДГФ на ТП ДГС „Преслав” – гр. Велики Преслав	Не

			от ТП ДГС „Преслав”			
3.	Дервиша	Поддържан резерват	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Преслав”	10,6 ха	ДГФ на ТП ДГС „Преслав” – гр. Велики Преслав	Не
4.	Моминград	Поддържан резерват	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Върбица”	6,6 ха	ДГФ на ТП ДГС „Върбица” – гр. Върбица	Не
5.	Шуменско плато	Природен парк	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Преслав”, ТП ДГС „Шумен” и Община Шумен	3929,9 ха	ДГФ на ТП ДГС „Преслав” и ТП ДГС „Шумен” и общински фонд на Община Шумен	Да
6.	Каньона	Защитена местност	Държавна частна, държавна публична, общинска публична собственост. Стопанисва от община Каспичан	17,58 ха	Поземлен фонд на с. Каспичан, община Каспичан	Не
7.	Могилата	Защитена местност	Държавна публична собственост. Стопанисва се от ДП „Кабюк”, землище с. Коньовец, община Шумен	47,5 ха	Поземлен фонд на ДП „Кабюк”, с. Коньовец, община Шумен	Не
8.	Марашка кория	Защитена местност	Държавна собственост. Стопанисва се от община Шумен	26,86 ха	Поземлен фонд на с. Мараш, община Шумен	Не
9.	Чибуклията	Защитена местност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДЛС	31,6 ха	ДГФ на ТП ДЛС „Паламара” – с. Венец	Не

			„Паламара” – с. Венец			
10.	Дъбовете	Защитена местност	Държавна собственост. Стопанисва се от община Шумен	1,29 ха	Поземлен фонд на с. Илия Р. Блъсков, община Шумен	Не
11.	Находище на Блатно кокиче м. Калпунар	Защитена местност	Смесена собственост – държавна и частна. Стопанисва се от ПК „Вр. Долина”, с. Кочово	12 ха	Поземлен фонд на землище с. Кочово, община Велики Преслав	Не
12.	Находище на Блатно кокиче – с. Осмар	Защитена местност	Смесена собственост – държавна и частна. Стопанисва се от ЗКПУ „Орало”, с. Осмар	19 ха	Поземлен фонд на землище с. Осмар, община Велики Преслав	Не
13.	Червен божур	Защитена местност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Върбица”	12,0525ха	ДГФ на ТП ДГС „Върбица” – гр. Върбица	Не
14.	Челеклията	Защитена местност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Смядово”	22,4248 ха	ДГФ на ТП ДГС „Смядово” – гр. Смядово	Не
15.	Дебелеца	Защитена местност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Смядово”	28,849 ха	ДГФ на ТП ДГС „Смядово” – гр. Смядово	Не
16.	Мадарски скални венци	Защитена местност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Нови пазар”	3191,336 ха	ДГФ на ТП ДГС „Нови пазар” – гр. Нови пазар	Не
17.	Див рожков	Защитена местност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Преслав”	72,7 ха	ДГФ на ТП ДГС „Преслав” – гр. Велики Преслав	Не

18.	Конски кестен	Защитена местност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Преслав”	57,78 ха	ДФФ на ТП ДГС „Преслав” – гр. Велики Преслав	Не
19.	Урумово лале	Защитена местност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Търговище”	12 ха	ДФФ на ТП ДГС „Търговище” – гр. Търговище	Не
20.	Игликина поляна	Защитена местност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Търговище”	9,2 ха	ДФФ на ТП ДГС „Търговище” – гр. Търговище	Не
21.	Петка балкан	Защитена местност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Търговище”	5,4 ха	ДФФ на ТП ДГС „Търговище” – гр. Търговище	Не
22.	Божур поляна	Защитена местност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Търговище”	18,07ха	ДФФ на ТП ДГС „Търговище” – гр. Търговище	Не
23.	Римският мост	Защитена местност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Омуртаг”	0.1 ха	ДФФ на ТП ДГС „Омуртаг” – гр. Омуртаг	Не
24.	Скока	Природна забележителност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Смядово”	111,0350 ха	ДФФ на ТП ДГС „Смядово” – гр. Смядово	Не
25.	Скално образувание Коня	Природна забележителност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Търговище”	0,3 ха	ДФФ на ТП ДГС „Търговище” – гр. Търговище	Не
26.	Водопада в местността Боаза	Природна забележителност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Търговище”	0,1 ха	ДФФ на ТП ДГС „Търговище” – гр. Търговище	Не
27.	Дервентската пещера	Природна забележителност	Държавна собственост. Стопанисва се от Община Търговище	5,07 дка	Държавна публична собственост. Стопанисва се от	Не

					Община Търговище	
28.	Гърбавата чешма	Природна забележителност	Държавна собственост. Стопанисва се от Община Антоново	0,20 ха	ОГФ на Община Антоново	Не
29.	Скално образуване Костадин тепе	Природна забележителност	Държавна собственост. Стопанисва се от Община Антоново	50,75 дка	СИДП ТП „ДГС Омуртаг“	Не

Информация за по-важни дейности, свързани със Защитените територии в региона, контролиран от РИОСВ - гр. Шумен

През 2019 г. от направление „БРЗТЗСР“ са извършени 15 бр. проверки в защитени територии.

На защитени територии са извършени извънредни проверки: 1 бр. на ЗМ „Игликина поляна“ по инициатива на експертите от напр. БРЗТЗСР; 1 бр. на Поддържан резерват „Патлейна“ във връзка с писмо на Община Велики Преслав за прочистване на прораствали и надвиснали клонови и храсти на път в поддържания резерват; 1 бр. на ЗМ „Марашка кория“ във връзка с подадена информация от жител на гр. Шумен, че ЗТ не се охранява и в границите ѝ има тревопасни животни; 3 бр. на ЗМ „Находище на Блатно кокиче“ - с. Осмар, общ. Велики Преслав, от които 2 бр. във връзка с прочистване на находището от дървесна и храстова растителност и 1 бр. във връзка с постъпило запитване от „ЕСО“ ЕАД за почистване на просека на ЕП Тича 220kV в ЗТ.

При осъществения през годината контрол бе констатирано замърсяване със строителни отпадъци в границите на ЗМ „Божур поляна“, за което беше дадено предписание на ТП „ДГС Търговище“ за почистване на ЗТ от тях, като предписанието бе изпълнено в срок.

Във връзка с осигуряване на пожарната безопасност в ЗТ- изключително държавна собственост са ревизирани оборудваните противопожарни депа. В срок е изготвен План за противопожарно устройство за 2019 г. на Защитените територии - изключителна държавна собственост на територията на РИОСВ Шумен - Резерват "Букака" и Поддържаните резервати "Патлейна", "Дервиша" и "Моминград". През отчетния период, както и през предходните години на територията на РИОСВ-Шумен не са възниквали пожари в Защитени територии.

През 2019г. бе организирано и извършено почистване на саморасла дървесна и храстова растителност в границите на Защитена местност „Находище на Блатно кокиче“ – с. Осмар, общ. Велики Преслав, с цел подобряване състоянието на находището. Почистването е извършено от ТП „ДГС Преслав“, съгласно сключен договор с РИОСВ - Шумен.

През годината бе проведена кореспонденция с Министерство на околната среда и водите относно стартиралата процедура по заличаване на Защитена местност „Римският мост“, като в резултат от нея бе сметено за целесъобразно да бъде прекратена процедурата по заличаване и да бъдат предприети дейности от страна на РИОСВ по отразяване на защитената територия в КККР.

Проведени са комисии на терен относно състоянието на находищата на блатно кокиче в с. Осмар и с. Кочово, община Велики Преслав.

Биоразнообразие

Биологичното разнообразие е многообразието на всички живи организми във всички форми на тяхната естествена организация, техните съобщества и местообитания, на екосистемите и процесите, протичащи в тях. Биологичното разнообразие е част от националното богатство и опазването му е задължение с приоритетна значимост. Същността на приоритетите по опазване на биологичното разнообразие могат да се систематизират главно в няколко аспекта:

1. Опазване на местообитания по типова характеристика и местообитания на застрашени, редки и ендемични растителни и животински видове, представителни за РБългария и Европа, нормативно уредено в Закона за биологичното разнообразие (ЗБР).

2. Законът за лечебните растения (ЗЛР), подзаконовите нормативни документи – Наредби и Заповеди към него на МОСВ, уреждат опазването и регулират ползването на редица лечебни, редки и застрашени растения за добиване на билки, както изкупуването и търговията с тях.

Квотите /пределно допустимите количества/ за лечебни растения под специален режим на ползване от естествени находища за добиване на билки, както изкупуването и търговията с тях, се определят ежегодно със Заповед на министъра на околната среда и водите, за което бе проведена комисия с представители на общини и ДГС/ ДЛС.

По отношение Националната стратегия за опазване и ползване на лечебните растения и ангажиментите на Общините да извършат приблизителна оценка на ресурса лечебни растения от земи общинска собственост за добив на билки, извършеното от Общините е незадоволително. Необходимо е общинските администрации да предприемат действия за изготвяне на приблизителна оценка на ресурса лечебни растения и представянето ѝ, оформена като предварителен проект, за съгласуване в РИОСВ. Същият проект, съгласно чл.50, т.3 от ЗЛР, е необходимо да се включи в раздел “Лечебни растения” към Общинските програми за опазване на околната среда. Осъществена е добра координация и взаимовръзка с Регионалната дирекция по горите /РДГ/, Държавните ловни стопанства /ДЛС/, Държавните горски стопанства /ДГС/ и Общините в дейността и действията по прилагане и спазване на ЗЛР на територията на РИОСВ Шумен.

Провеждането на работни съвещания с еколозите на Общините, представители на ДГС/ ДЛС и РДГ в обхвата на РИОСВ- гр. Шумен през предходните години, както и оказаното ни своевременно съдействие при необходимост от ОД на МВР- гр. Шумен и Търговище се утвърди като форма на взаимодействие с обмяна на информация и методична помощ с цел осъществяване на ефективен контрол.

През годината се акцентира върху контрол, изразен в проверки на място на вековни дървета, защитени територии, преписки за ИП попадащи в защитени зони и билкозагответелни пунктове.

Извършени са извънредни проверки: по подаден сигнал за неполагане на грижи за вековно дърво – Дъб, земл. с. Добри Войниково, общ. Хитрино, като при проверката са дадени 2 бр. предписания с цел подобряване състоянието на дървото и опазването му и последващ контрол по изпълнение на дадените предписания относно състоянието на дървото; по писмо на Община Смядово, касаещо предложение за обявяване на дърво за защитено, след което в рамките на календарната година дървото е обявено за защитено съгласно ЗБР; във връзка с донесени в сградата на РИОСВ – Шумен бедстващи екземпляри от защитени видове; във връзка с подадени сигнали в РИОСВ – Шумен за намерени бедстващи екземпляри от защитени видове. Два екземпляра от видовете Голям ястреб и Бял щъркел са оставени в района, където са били намерени съгласно разпоредбите на ЗБР, поради леталния изход за птиците преди транспортирането им до Спасителния център в гр. Стара Загора.

През годината са обработени и други сигнали, касаещи биологичното разнообразие, както следва: един сигнал за намерено малко соколче в гр. Омуртаг, тъй като непосредствено след подаването на сигнала в РИОСВ – Шумен, лицето открило птицата е намерило превозно средство, с което тя е транспортирана до Спасителен център за диви животни „Зелени Балкани“ – гр. Стара Загора; един сигнал, препратен от МОСВ, касаещ се за публикувани обяви за продажба на екзотични видове животни в интернет сайт, като при извършена проверка от експерт от направление „БРЗТЗСР“ на 21.05.2019г. на линка, посочен в писмото на МОСВ, е установено, че животните, предмет на продажба на територията на РИОСВ – Шумен, не попадат под разпоредбите на ЗБР и ЗЗЖ; един сигнал за премахване на храстова и дървесна растителност от работници на ОПУ-Търговище в сервитута на път между селата Априлово и Конак, по време на размножителния период на птиците, като в тази връзка бе изпратено писмо до ОПУ-Търговище за прекратяване на извършваните дейности до 15.06.2019г.; един сигнал, постъпил по електронна поща за онлайн търговия със защитени видове птици, за който бе изпратено писмо до Районна прокуратура – гр. Попово, за предприемане на действия по компетентност, с оглед установяване на достатъчно данни за наличие на престъпление по смисъла на чл. 278г от Наказателния кодекс; един сигнал, постъпил по електронна поща за притежаване и предлагане за продажба в сайт за онлайн търговия на защитен вид птица – Обикновен мишелов, за който бе изпратено писмо до Окръжна прокуратура – Шумен, за предприемане на действия по компетентност, с оглед установяване на достатъчно данни за наличие на престъпление по смисъла на чл. 278г от Наказателния кодекс; един сигнал, постъпил по електронна поща за притежаване и предлагане за продажба в сайт за онлайн търговия на защитен вид птица – Горска ушата сова, за който бе изпратено писмо до Окръжна прокуратура – Шумен, за предприемане на действия по компетентност, с оглед установяване на достатъчно данни за наличие на престъпление по смисъла на чл. 278г от Наказателния кодекс.

През отчетния период са издадени 8 бр. регистрационни карти, съгласно разпоредбите на Закона за биологичното разнообразие, като са регистрирани: четири 4бр. екземпляра от вида Сив папагал Жако (*Psittacus erithacus*); един (1 бр.) екземпляр от вида Оранжевокрила амазона (*Amazona amazonica*); един (1 бр.) екземпляр от вида Боа констриктор (*Boa constrictor*); един (1 бр.) екземпляр от вида Голям Александър (*Psittacula eupatria*); един (1 бр.) екземпляр от вида Синьо-жълта ара (*Ara ararauna*).

През месец януари 2019-та година съвместно с представител на Българско дружество за защита на птиците е извършено 43-рото Среднозимно преброяване на зимуващи водолюбиви птици.

През месец октомври 2019 г. експерти от направление „БРЗТЗСР“ взеха участие в мониторинга на Кафява мечка (*Ursus arctos*) на територията на Западни Родопи (4-дневен) в рамките на Националната система за мониторинг на състоянието на биологичното разнообразие (НСМСБР).

През годината беше проведена комисия за разпределяне на видове билки от лечебни растения под специален режим на опазване и ползване по реда на Закона за лечебните растения.

През 2019 г. при извършване на проверките на билкозаготвителни пунктове е установен един незаконен пункт за изкупуване на билки, като на собственика е съставен АУАН по реда на Закона за лечебните растения, след което пункта е регистриран в РИОСВ - Шумен. През годината не са постъпвали сигнали за незаконни билкозаготвителни пунктове.

През месец март 2019 г. бяха съставени 3 бр. АУАН на лесничей при ДГС, съгласно разпоредбите на ЗЛР и поднормативните актове към него, за неправомерно издадени от него позволителни за ползване на лечебни растения. Нарушенията са

установени през месец ноември 2018 г., при разглеждането на издадените разрешителни за ползване през същата година от едно от горските стопанства на територията на РИОСВ – Шумен, като бяха констатирани 3 бр. нарушения при издаването на 3 бр. разрешителни за ползване на лечебни растения от страна на длъжностното лице, оправомощено да ги издава.

През месец януари 2019 г., при разглеждането на издадените разрешителни за ползване през 2018г. от една от общините на територията на РИОСВ – Шумен, бе констатирано нарушение при издаването на едно разрешително за ползване на лечебни растения от страна на длъжностното лице, оправомощено да издава разрешителните за ползване. През месец февруари 2019г. на длъжностното лице бе съставен един АУАН съгласно разпоредбите на ЗЛР и поднормативните актове към него.

При осъществения контрол на билкозаготвителните пунктове през 2019г. може да се обобщи, че в това направление са констатирани нарушения за непредставяне на отчет за изкупените, реализираните билки и складовите наличности и за добиване на количества билки, надвишаващи определените такива в издадените им разрешителни за ползване. На нарушителите бяха съставени общо 25 бр. АУАН.

В Спасителен център за диви животни „Зелени Балкани” – гр. Стара Загора са изпратени общо 33 бр. бедстващи екземпляри, а в Център за размножаване и рехабилитация на сухоземни костенурки, фондация “Геа Челония” - с. Баня, общ. Несебър са изпратени общо 23 бр. екземпляра от видовете Шипобедрена костенурка и Шипоопашата костенурка.

През 2019 г. по отношение на защитени зони от Националната екологична мрежа са съставени 2 бр. АУАН по Закона за биологичното разнообразие във връзка с писмо на МОСВ за разорани имоти попадащи в защитена зона в землищата на Нова Бяла река, общ. Върбица, обл. Шумен и с. Врани кон, общ. Омуртаг, обл. Търговище.

По отношение на Генетично модифицирани организми - през годината съвместно с представители на ИАОС са извършени 2 пробонабирания, резултатите от които са „Не се открива” ГМО ДНК.

През 2019 г. експертите от направление „БРЗТЗСР“ бяха ангажирани с предприемане на мерки с цел предотвратяване на разпространението на заболяването Африканска чума по свинете, а именно: организиране на разяснителни срещи с билкозаготвители в Областите Шумен и Търговище (по инициатива на РДГ- гр. Шумен и Областен управител - Шумен), и изготвяне на писма до Общини и Горски/ Ловни стопанства при издаване на разрешителни за ползване. В изпълнение на Заповед № РД-590/ 26.07.2019 г. на МОСВ, незабавно бяха издавани становища за предложения от Общини и Горски/Ловни стопанства за местоположението на трупните ями спрямо защитени зони и защитени територии, във връзка със заболяването Африканска чума по свинете.

Въпреки ангажираността на експертите от Направлението, свързана с проверки по постъпили сигнали, изготвяне на писма по реда на чл.2, ал.2 от Наредбата за ОС: по уведомления за ИП- 295 бр.; по внесени Горскостопански програми- 151 (от които 10 бр. да се извърши процедура по реда на Наредбата за ОС); 18 бр. по внесени План-извлечения (ДГТ, ОГТ и частни гори, от които 1 бр. да се извърши процедура по реда на Наредбата за ОС); 157 бр. издадени писма във връзка с кандидатстване по мерки 4.1, 6.1 и 6.3 (от които 4 бр. да се извърши процедура по реда на Наредбата за ОС); изготвени 61 бр. писма по внесени УИН, указващи приложимата процедура по ЗБР при съвместяване на процедурите по глава шеста от ЗООС; дадени са 48 бр. преценки по съвместени процедури по ЗООС и ЗБР за ИП, че няма вероятност от значително отрицателно въздействие върху защитени зони; издадени са 15 бр. решения по реда на Наредбата за

ОС; издадени са 6 бр. решения за прекратяване на процедури по реда на Наредбата за ОС; участия в комисии и др., Плана за контролна дейност за 2019 г. е изпълнен на 100%.

В резултат от своевременно извършените от РИОСВ - гр. Шумен проверки на билкозаготвители, както и такива извършващи билкоизкупуване и заготвяне на билки до голяма степен се ограничи и предотврати незаконния добив на билки и търговия с тях.

III. АНАЛИЗИ ПО ФАКТОРИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ

III.1. ОТПАДЪЦИ

1. Кратка информация и анализ за разработването, приемането от общинските съвети, актуализирането на общински програми за управление на отпадъците и общински наредби

Национални политики в сферата на управление на отпадъците са разписани Национален план за управление на отпадъците по чл. 49 от Закона за управление на отпадъците, Национален стратегически план за управление на отпадъци от строителство и разрушаване на територията на Р. България с период 2011-2020 г., Национален стратегически план за поетапно намаляване на количествата биоразградими отпадъци, предназначени за депониране, Национална програма за предотвратяването образуването на отпадъци, Национална план за управление на утайките от ПСОВ.

През 2015- 2016 г. всички общини в териториалния обхват на РИОСВ Шумен са изготвили Програма за управление на отпадъците за територията на съответната община по чл. 52 от ЗУО, в съответствие с Методическите указания за разработване на общински програми за управление на отпадъците за периода 2015-2020 г., утвърдени със заповед № РД-211/ 31.03.2015 г. на МОСВ. Кметовите на Общините информират ежегодно в срок до 31 март изпълнение на Програмата за управление на отпадъците за предходния период, съгласно изискванията на чл. 52, ал. 9 от ЗУО. В РИОСВ-гр. Шумен се представят отчети по изпълнение на програмите.

Всички общини са разработили и приели с решения на общински съвет Наредби по чл. 22 от ЗУО с които са определени условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови и строителни отпадъци, включително биоотпадъци, опасни битови отпадъци, масово разпространени отпадъци, на територията на съответната община.

2. Битови отпадъци

През 2019 г. се извършиха общо 17 броя проверки на всички 15 бр. общини на територията на РИОСВ – гр. Шумен, във връзка с изпълнение на задълженията им по чл. 19 от Закона за управление на отпадъците. На общините в областните градове Шумен и Търговище са извършени по 2 броя планови проверки. Всички населени места в 15-те общини на територията на РИОСВ Шумен са включени в организирано сметосъбиране и сметоизвозване, дейността се извършва от лица притежаващи документи по чл. 78 от Закона за управление на отпадъците, като смесените битови отпадъци се депонират при спазване на изискванията на Наредба № 6 от 27. 08. 2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци. Същите се депонират на Регионално депо

Шумен, където са включени общините Шумен, Велики Преслав, Нови пазар, Каспичан, Хитрино, Венец, Каолиново, Смядово и Търговище.

От 01.08.2018 г. с Решение № 14 на общото събрание на „Регионалното сдружение за управление на отпадъците за регион Търговище, е спряно депонирането на битови отпадъци на РД-Търговище, поради изчерпване на капацитета на клетка №1. Община Търговище депонира на РД Шумен. Община Попово събира и предава СБО от общината на площадка в гр. Попово в имот с идентификатор 57649.55.146 и 57649.55.139 по плана на гр. Попово, стопанисвана от Еко Инвест Север“ ЕООД, което притежава документ за дейност с отпадъци 15-ДО-315-02/18.04.2019 г. През 2019 г. на площадката в гр. Попово, където се събират и съхраняват СБО на общината, са извършени 1 брой планова и 7 броя извънредни проверки.

РИОСВ - гр. Шумен е изпратила писмо на 08.08.2018 г. до кмета на община Попово, относно изпълнение на задълженията му по чл. 19, ал. 3, т. 2 от Закона за управление на отпадъците. Издадено е предписание №178 от 28.06.2019 г. на кмета на община Попово, с което го задължава „В срок до 31.08.2019 г. да се сключи договор с инсталации и съоръжения за крайно оползотворяването и/или обезвреждането на смесени битови отпадъци, образувани на територията на община Попово и да започне предаването на СБО и/или предварително третиран битов отпадък на общината. Предписанието не е изпълнено, във връзка с което на кмета е съставен АУАН. Относно ситуацията с битовите отпадъци на община Попово и е сезирана е Районна прокуратура – Попово за предприемане на действия по компетентност.

Към регионално депо Омуртаг са включени населените места на общините Омуртаг, Върбица и Антоново от района на РИОСВ Шумен и Котел спадащ към териториалния обхват на РИОСВ - Бургас. Трите регионални депа имат издадени комплексни разрешителни и ежегодно се извършва контрол по изпълнение на условията им. Община Никола Козлево депонира СБО на Регионално депо за неопасни отпадъци в с. Стожер, област Добрич. До 07. 05. 2019 г. Община Опака депонира ТБО на РД Русе, а след тази дата ТБО се депонират на РД гр. Бяла, съгласно писмо изх. № 08-00-23 от 02. 05. 2019 г. на община Бяла.

Във връзка с изпълнение на целите по чл. 31 ал. 1 от ЗУО, Община Търговище е сключила договор с ДЗЗД „Екосорт Търговище” от 26. 07. 2013 г. за сепариране на смесените битови отпадъци образувани на територията на общината. Смесените битови отпадъци от общините Шумен, Каспичан, Нови пазар, Велики Преслав, Смядово, Хитрино, Венец и Каолиново преминават през процес на сепариране и отделяне на рециклируемите отпадъци от общия поток смесени битови отпадъци, в инсталацията стопанисвана от „Евро Импекс“ ООД гр. София, находяща се в гр. Шумен.

През годината са извършени 15 броя извънредни проверки на общините, по Заповед № РД-108 на Министъра на околната среда и водите относно наличиена нерегламентирани замърсявания с отпадъци по реки и местни дерета.

**Брой жители и процентно съотношение на населението в общините
на територията на РИОСВ Шумен**

табл.1

№	Община	Брой жители	Брой населени места в общината	Брой населени места с въведена система за събиране и транспортиране на БО	% население, обхванато в организирана система за събиране и транспортиране на БО	Брой на обслужваното население
1	2	3	4	5	7	8
1	Антоново	6020	60	60	100	6020
2	Върбица	10296	16	16	100	10296
3	Венец	7071	13	13	100	7071
4	Велики Преслав	13138	12	12	100	13138
5	Каспичан	7911	9	9	100	7911
6	Каолиново	12200	16	16	100	12200
7	Нови Пазар	16672	16	16	100	16672
8	Никола Козлево	6104	11	11	100	6104
9	Омуртаг	21745	43	43	100	21745
10	Опака	6478	6	6	100	6478
11	Попово	28065	35	35	100	28065
12	Смядово	6495	10	10	100	6495
13	Търговище	56478	52	52	100	56478
14	Хитрино	6234	21	21	100	6234
15	Шумен	92693	27	27	100	92693
Общо		297600	347	347	100	297600

В четири общини с населени места над 10 000 жители са осигурени площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други. Три от тях са изпълнили задълженията си чрез сключване на договор с лица притежаващи документ по чл. 67 от Закона за управление на отпадъците за съответните видове отпадъци. Община Шумен е изградила площадка за събиране и съхранене на опасни отпадъци, от домакинствата. По утвърден график, със специализирани автомобили се извършва събиране на опасни отпадъци образувани от домакинствата от територията на останалите общини в Област Шумен.

3. Строителни отпадъци;

През 2019 г. са извършени 10 броя планови проверки на лица, притежаващи документи по чл. 35 от Закона за управление на отпадъците, за извършване на дейност по оползотворяване и рециклиране на строителни отпадъци с кодове R5, R12 и R13. При извършения текущ контрол е проследено спазването на условията в издадените документи по чл. 35 от Закона за управление на отпадъците и изискванията на Наредба за управление на строителни отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали. При проверките на общините беше осъществен контрол по отношение на организирането на събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинства на територията на съответната община.

4. Масово разпространени отпадъци: отпадъци от опаковки и полимерни торбички; негодни за употреба батерии и акумулатори; излязло от употреба електрическо и електронно оборудване; излезли от употреба моторни превозни средства; отработени масла и отпадъчни нефтопродукти; излезли от употреба гуми;

През 2019 г. са извършени общо 51 бр. проверки на лица които пускат на пазара в Република България продукти, след употребата на които се образуват МРО, във връзка с изпълнението на задълженията им по чл. 14 от Закона за управление на отпадъците. От тях 48 бр. са планови, а 5 бр. са извънредни. По изпълнение на дадени предписания през годината са извършени 3 бр. проверки. Общо за годината са дадени 18 бр. предписания, предимно за представяне на липсващи при проверките документи. Съставен е 1 бр. АУАН за неизпълнение на дадено при проверка задължително предписание.

През годината са проверени всички общини, относно организиране на дейности по разделно събиране на МРО и оказване съдействие на организации по оползотворяване на МРО.

5. Производствени отпадъци

Основната част от контролната дейност в направление „УООП“ са проверките на генераторите на производствени отпадъци. Проверени бяха начина на съхранение на производствените отпадъци в съответствие с изискванията на Наредбата по чл. 43, ал. 1 от ЗУО, недопускане смесване на отпадъците, както и стриктното водене на отчетност по реда на Наредба 1 от 04. 06. 2014 г. за реда и образците по които се предоставя информация за дейностите по отпадъци, както и реда за водене на публични регистри. При осъществяване на контрола е проверена документацията, относно предаването на образуваните отпадъци: наличие на сключени договори по чл. 8, ал. 1 от ЗУО, идентификационни документи, приемно-предавателни протоколи, кантарни бележки и др., както и периода на предварително съхранение на отпадъците, съгласно § 1, т. 42 от ЗУО.

Извършени са планови проверки на всички лица на територията на РИОСВ – Шумен, притежаващи документи за извършване на дейности по събиране и третиране на отпадъци, във връзка със спазване технологията на третиране и състоянието на съоръженията за третиране на отпадъци. Общият брой на извършените планови проверки на лицата генератори на отпадъци и/или извършващи дейности по третиране на отпадъци през 2019 г. е 277 на 275 бр. обекти.

Във връзка с осъществения контрол по реда на Наредба 1 от 09.02.2015 г. за изискванията към дейностите по събиране и третиране на отпадъците на територията на лечебните и здравните заведения (ДВ. бр. 13 от 17.02.2015 г.), бяха извършени 17 бр. планови проверки на лица генериращи отпадъци от хуманната медицина, както и извършващи дейности с такива отпадъци. От плановите проверки бяха проверени 3 бр. медицински заведения притежаващи документи по чл. 67 от ЗУО с включена в него дейност с код D-15 с медицински отпадъци и 2 бр. проверки на лица, извършващи дейности по третиране на отпадъци от хуманното и ветеринарното здравеопазване.

През изтеклата 2019 г. 81 юридически лица са извършили класификация на отпадъци, образувани в резултат от дейността им, във връзка с което експертите от направлението са утвърдили 224 бр. работни листи, за отпадъци генерирани от различни производствени процеси. Обработени и заверени са 168 бр. отчетни книги по приложения на Наредба 1 от 04. 06. 2014 г. за реда и образците по които се предоставя информация за дейностите по отпадъци, както и реда за водене на публични регистри, за дейности с отпадъци, съответно на 112 бр. юридически лица.

6. Съоръжения за третиране на отпадъци

През изминалата 2019 г., експертите на РИОСВ – Шумен, извършиха 149 бр. проверки на фирми притежаващи документи по чл. 35 от Закона за управление на отпадъците за дейност с отпадъци. От гореописаните обекти 67 броя проверки са по изпълнение на условията в издадените им разрешителни документи по чл. 67 от ЗУО. Извършени са 39 бр. проверки на площадки за които има издадени регистрационни документи по чл. 78 от ЗУО за дейности по третиране на отпадъци, както и 86 бр. проверки на лица притежаващи регистрационни документи по чл. 78, за извършване на дейност по събиране и транспортиране на отпадъци. При извършените проверки на операторите, за привеждане в съответствие с нормативните изисквания са дадени 48 бр., задължителни за изпълнение предписания. Установени са 6 бр. нарушения, за които са съставени и 6 бр. актове за установени административни нарушения, основно за неизпълнени предписания, дадени при проверките. Извършени са 5 бр. извънредни проверки по подадени заявления на площадки за дейности по третиране на отпадъци, във връзка със спазване изискването на чл., 70, ал. 2 от ЗУО и съответствието на площадките с нормативните документи.

7. Разрешителен и регистрационен режим за дейности с отпадъци;

През 2019 г. са издадени общо 15 бр. разрешителни документи по чл. 67 от ЗУО, като от тях 13 бр. са нови и/или изменения и допълнения на вече издадени документи за извършване на дейности по третиране на отпадъци. Две юридически лица са подали заявления за прекратяване на дейността по третиране на отпадъци. На стопанисваните от тях площадки, на основание чл. 71, ал. 4 от ЗУО са извършени 2 бр. проверки за установяване на безопасното спиране на дейността. Общия брой на издадените регистрационни документи по чл. 78 от ЗУО е 40. От тях 2 бр. са нови за извършване на дейности по третиране на отпадъци, 3 бр. за прекратяване на дейността и 2 бр. за извършване на дейност на нови площадки. Издадени са 35 бр. регистрационни документи по чл. 78 от ЗУО за извършване на дейности по събиране и транспортиране на отпадъци, както 1 бр. за прекратяване на дейността.

Във връзка с изискването на чл. 70, ал. 2 от ЗУО, през годината са извършени 5 бр. извънредни проверки, във връзка с представени в РИОСВ гр. Шумен заявления, за издаване на разрешения за нови площадки на които ще се извършват дейности по третиране на отпадъци. Проверките са насочени към съответствието на площадките с нормативните изисквания и съответствието на наличните на площадката съоръжения с които ще се извършват заявените дейности.

8. Контрол на търговци и брокери на отпадъци;

През 2019 г. са извършени 4 бр. проверки на лица регистрирани като търговци и брокери на отпадъци. Проверена беше отчетността по отпадъците (отчетни книги, договори за приемане и предаване). При проверките не са констатирани нарушения в областта на управлението на отпадъците, както и не са съставяни АУАН за установени административни нарушения.

9. Контрол, свързан с изискванията на Регламент (ЕО) №1013/2006 относно превози на отпадъци.

Относно изпълнение на задълженията на лицата свързани с трансграничния превоз на отпадъци и спазване изискванията на Регламент 1013/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 14 Юни 2006 г., относно превоза на отпадъци, експертите от РИОСВ гр. Шумен извършиха 8 бр. проверки на лица извършващи износ на рециклируеми отпадъци, от зеления списък по Регламента. Проверена при проверките беше документацията,

(договори, документи към обща информация по чл. 18 от Регламента), относно извършените превози и водената отчетност, като не се установиха нарушения на Закона за управление на отпадъците и Регламент 1013/2006 г. Извършена е 1 бр. проверка, във връзка с писмо на МОСВ за провеждане на съвместни проверки с Агенция „Митници“ в изпълнение на план за инспекциите на трансграничните превози на отпадъци, при която не са констатирани нарушения.

10. Постигнати резултати. Извършени проверки и предприети действия по регистрирани жалби/ сигнали.

През 2019 г., експертите от РИОСВ – Шумен извършиха общо 416 бр. проверки, от които 300 бр. на 298 обекта, по осъществения планов контрол и 116 бр. извънредни проверки, от които 23 бр. по изпълнения на дадени предписания, 37 бр. по подадени сигнали и жалби на граждани, 7 бр. по постъпили инвестиционни предложения, 7 бр. касаещи прекратено образуване на отпадъци, 5 бр. по заявления за издаване на документи за дейности по третиране на отпадъци, 10 бр. проверки по искане на ОД на МВР – Шумен и Търговище, и 8 бр. други проверки. В рамките на осъществения контрол, на операторите са дадени общо 159 бр. предписания за привеждане в съответствия с нормативните изисквания на проверяваните обекти. В сравнение с годините 2017, 2018 през изминалата 2019 се наблюдава малка тенденция в намаляване броя на даваните предписания и броя на извънредните проверки, което е положителна насока относно привеждане дейността на проверяваните обекти с изискванията на Закона за управление на отпадъците и спазване на подзаконовата нормативна уредба и по – добро планиране на обектите за контрол. За установените при извършените проверки нарушения, през изминалата година са съствени 13. бр. актове за установяване на административни нарушения, от които 10 бр. на юридически лица, 2 бр. на физически лица и 1 бр. на кмет на община.

Основната част от подадените в РИОСВ – Шумен сигнали и жалби от граждани, са относно констатирани замърсявания с отпадъци и изгаряне на отпадъци. От извършените извънредните проверки 37 бр. са по подадени сигнали, като за 2018 г. те са били 40 бр. При проверките по сигнали са дадени 29 броя задължителни за изпълнение предписания, които са изпълнени. От извършена проверка по сигнал за изгаряне на отпадъци, на едно юридическо лице е съставен 1 бр. АУАН за нарушение на чл. 29. ал. 2 от Закона за управление на отпадъците, за нерегламентирано изгаряне на отпадъци.

III.2. ШУМ

1. Контрол на промишлените източници по отношение на излъчвания от тях шум в околната среда.

През 2019 г. са извършени планови проверки на 10 обекта за определяне показателите на шум излъчван в околната среда във връзка с прилагане на Закона за защита от шума в околната среда. Не са констатирани нарушения по прилагането на ЗЗШОС. При проверките на обектите с извършено измерване на показателите на шум не са отчетени превишения на граничните стойности съгласно Наредба № 6, съответно не са давани предписания.

Контролните измервания са проведени от акредитирана лаборатория РЛ-Шумен към ИАОС, гр. София, въз основа на подадени заявки от РИОСВ Шумен.

1. „Роса“ АД, гр. Попово, ул. „Алеко Константинов“ № 4, Предприятие за производство на растителни масла;

2. „Айсис“ ООД, гр. Каспичан, ул. „Мадарски конник“ № 12, Консервна фабрика за преработка на плодове и зеленчуци;
3. „Солвекс Мира Фрукт“ АД, гр. Нови Пазар, ул. „Плиска“ № 23, Предприятие за преработка на плодове и зеленчуци;
4. „Мебел Стил“ ООД, гр. Търговище, Завод за производство на мебели, гр. Попово, ул. „Фотинова“ № 60;
5. "Млечни продукти" ООД, гр. Пловдив, Млекопреработвателно предприятие, с. Коньовец;
6. „Пип Трейд“ ООД, гр. София, Млекопреработвателно предприятие – с. Давидово, общ. Търговище;
7. „Амиго Груп 12“ ЕООД, гр. Омуртаг, Промислена зона, Цех за преработка на бели и червени меса;
8. „ЕМ и АС“ ООД, с. Царев брод, ул. „Хан Крум“ № 26, Предприятие за производство на месо и месни продукти;
9. „Трейдфарма“ ЕООД, гр. Варна, Предприятие за производство на консерви – гр. Нови пазар, ул. „Пирин“ № 10;
10. „Ню Бейкъри“ ООД, гр. Шумен, ул. „Индустриална“ № 13, Предприятие за производство на сухари

Не са констатирани нарушения по прилагането на ЗЗШОС. При проверките на обектите с извършено измерване на показателите на шум - 9 броя от общо 10 планирани не са отчетени превишения на граничните стойности съгласно Наредба № 6. Единият от обектите “Солвекс Мира Фрукт” АД, гр. Нови Пазар, ул. „Плиска“ № 23, Предприятие за преработка на плодове и зеленчуци – не функционираше.

III.3. РАДИАЦИОНЕН КОНТРОЛ

Програмата на Регионална Лаборатория - Шумен не включва радиологичен мониторинг на околната среда.

III.4. ОПАСНИ ХИМИЧНИ ВЕЩЕСТВА И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

1. Кратко описание на състоянието в областта на управлението на химикалите

Основната цел на контролната дейност в направление КПКЗ, ДА, ЕО, ОХВ и КРГАОХВ; ОВ, по отношение на химикалите е да се ограничава и предотвратява риска

за човека и околната среда от въздействието на всички химични вещества, класифицирани като опасни по смисъла на Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси /ЗЗВВХВС/, които се съхраняват, произвеждат и употребяват на територията на РИОСВ-Шумен.

Контролът върху химичните вещества и смеси се осъществява, съгласно изискванията на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (загл. Изм. – ДВ, бр. 114 от 2003г., изм. – ДВ, бр. 63 от 2010г.), изм. и доп., както и свързаните с него подзаконовни Наредби и Регламенти.

На контрол подлежи изпълнението на изискванията за:

1. класифициране, етикетиране и опаковане на химични вещества, смеси и специфични изделия съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008 (CLP);
2. предоставяне на информация надолу по веригата на доставки за химичните вещества в самостоятелен вид, в смеси и в изделия съгласно Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH);
3. ограничаване пускането на пазара и употребата на определени опасни химични вещества, смеси и изделия съгласно Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH) и наредбата по чл. 4б, ал. 2 с цел опазване на човешкото здраве;
4. етикетиране и опаковане на детергенти и ПАВ, предназначени за детергенти съгласно Регламент (ЕО) № 648/2004;
5. предоставяне на информация за съставките на детергентите съгласно Регламент (ЕО) № 648/2004;

Извършваният контрол по този закон е превантивен, текущ и последващ.

- Превантивният контрол се осъществява чрез процедурите за издаване на разрешение за пускане на пазара на биоциди по реда на глава четвърта.
- Текущият контрол се осъществява с извършване на:

1. планови проверки въз основа на годишен план за контролната дейност;
2. проверки по жалби и сигнали на физически или юридически лица;
3. проверки в случай на съмнение;
4. проверки по запитване на Европейската агенция по химикали или компетентен орган на друга държава - членка на Европейския съюз, или друга държава - страна по споразумението за Европейското икономическо пространство.

• Последващият контрол се осъществява чрез проследяване изпълнението на предписанията, дадени на контролираните лица по време на извършването на контрола, и на наложените по реда на този закон принудителни административни мерки. Контролът се осъществява чрез извършване на проверки по документи и на място, пробовземане, лабораторни анализи, наблюдения и измервания.

Важен аспект от изпълнение на ангажиментите към ЕС в областта на химикалите е прилагането на практика на: Регламент № 1907/2006 (REACH), Регламент 648/ 2004, Регламент 1272/2008 (CLP), Регламент 850/2004 (POPs) , Регламент (ЕС) № 2019/1021 относно устойчивите органични замърсители (УОЗ), Регламент /ЕО/ 830/2015, Регламент №649/2012 относно износа и вноса на опасни химикали (PIC), Регламент № 2017/852 относно живака, Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси – обн. ДВ, бр.43 от 7.06.2011г. и други, транспонирани в ЗЗВВХВС и наредбите към него, Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях, приета с Постановление №2 от 11 януари 2016г. към ЗООС, изм. и доп. ДВ. бр.3 от 5 Януари 2018г., *изм. и доп. ДВ. бр.31 от 12 Април 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.67 от 23 Август 2019г.*

Работата на експертите в направлението обхваща дейностите по ограничаване и предотвратяване на аварии с опасни химични вещества, с цел опазване на околната среда и здравето на населението. Прилагането на превантивният подход се основава на Закона

за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (ЗЗВВХВС), Закона за опазване на околната среда ЗООС и наредбите към него.

Експертите (длъжностни лица) от РИОСВ, отговорни по отношение на химикалите контролират изискванията за:

- поддържане в наличност от задълженото лице на цялата информация, доказваща изпълнение на задължения по Регламент № 1907/2006 (REACH), за период от поне 10 години, след последното му производство, внос, доставка или употреба на дадено вещество;

- нотифициране на Европейската агенция по химикали (ECHA) за класификацията и етикетирането на пуснатите на пазара опасни химични вещества в самостоятелен вид и в смеси съгласно Регламент CLP;

- регистрация на химични вещества в самостоятелен вид, в смеси и/или в изделия съгласно Регламент REACH и прилагане на принципа „едно вещество, една регистрация“;

- обмен на информация за вещества и избягване на ненужни изпитвания съгласно Регламент REACH, чрез прилагане на Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/9 на Комисията от 5 януари 2016 година относно съвместното подаване на данни и обмяна на данни в съответствие с Регламент (ЕО) No 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH);

- предоставяне на информация надолу по веригата на доставки за химичните вещества в самостоятелен вид, в смеси или в изделия, Регламент REACH (напр. информация доказваща изпълнението на чл. 7 от Регламент REACH - задължение за регистрация на веществото при производство/внос на изделие, съдържащо вещество, което при нормални или предвидими условия на употреба се очаква да се отдели от изделието и присъства в изделието в количества общо над 1 тон за производител или вносител на година).

- прилагане на мерки за управление на риска от потребителите надолу по веригата на доставки, вкл. специфични условия на употреба; информация, достатъчна за безопасната употреба на изделия, съдържаща най-малко наименованията на веществата, отговарящи на критериите на чл.57 и идентифицирани съгласно чл.59, параграф 1 от REACH, в концентрации $\geq 0,1$ тегловни %; 4.1.7. разрешаване на употребата на определени опасни химични вещества съгласно Регламент REACH;

- ограничаване на производството, пускането на пазара и употребата на определени опасни химични вещества, смеси и изделия от Приложение XVII на REACH, редът и начинът за което са определени с наредбата по чл. 4б, ал. 2 от ЗЗВВХВС, с цел опазване на околната среда;

- прилагане на изискванията към съхранението на опасни химични вещества и смеси

Безопасното съхранение на химичните вещества и препарати е една от основните задачи на операторите на предприятия и/или съоръжения, на чиято територия са разположени химични вещества и препарати и има за цел осигуряване на защита на живота и здравето на хората и опазване на компонентите на околната среда.

Съгласно Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (ЗЗВВХВС), съхранение на химично вещество е всеки начин на складиране на химични вещества или препарати преди използването, обработката, преработката или превоза им.

Предприемането на предпазни мерки и средства е комплексна задача, включваща обща оценка на негативните въздействия на химикалите не само върху човешкото здраве, но и върху състоянието на околната среда и материалните блага.

Извършени бяха проверки за всички фирми и обекти, включени в Годишен план 2019 г., 86 броя, съгласно утвърден списък на МОСВ - 100% изпълнение.

Текущият контрол на операторите на опасни химични вещества (ОХВ) се състои в проверка на условията за съхранение и особено за съвместимост на всички позиции химикали, съгласно препоръките на производителя в информационните листи за безопасност. Изискваха са инструкции за безопасно съхранение на опасни химични вещества и смеси с дадени указания съгласно чл.4, т.8-11 от Наредбата за реда и начина за съхранение на опасни химични вещества и смеси, приета с ПМС № 152 от 30.05.2011г., обн.ДВ, бр.43 от 07.06.2011 г.; проверка на информационни листи за безопасност ИЛБ, съгласно чл.31 от Регламент 1907/2006(REACH) на опасните химични вещества и смеси.; извършването на оценка и документиране резултатите от оценката съгласно изискванията на раздел IV от наредбата и утвърдения формат за документиране по Заповед № РД-288 / 03.04.2012 г. на Министъра на околната среда и водите. Извършваха се проверки във връзка с Указания за провеждане на контролна дейност по Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, във връзка с прилагането на Регламент (ЕО) № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали и Регламент (ЕО) № 1272/2008 за класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси.

Правени бяха проверки на складове за съхранение на химични вещества и смеси, по отношение на правилно съвместно съхранение и обозначаване с табели с категории на опасност, транспортна инфраструктура, информация за възможните опасности при работа с химични вещества, документация за наличието, разположението и количествата на опасните вещества и препарати, указанията и инструкциите за реагиране в случай на злополука, действия в случай на авария, пожар, индивидуални и колективни средства за защита, вътрешни заповеди правата за достъп до химикалите. Достъпът трябва да се ограничи и да е разрешен само за тези работници, които имат съответното образование и познават защитните мерки, както и мерките в случай на злополука.

През 2019 г. експертите от направлението провериха 93 бр. обекта (оператори). Бяха извършени 95 проверки, 86 от тях планови, 9 извънредни, участие в 34 комплексни проверки. Извършени са 9 извънредни проверки по химикали. Експерти от направлението участваха в проверки на 23 обекта с КР. Извършени са 4 проверки по Севезо. Дадени са 182 бр. предписания. От общо 95 бр. проверки по Регламент №

1907/2006 (REACH), **11** бр. са на производители, попадащи в обхвата на REACH; **1** бр. на вносители, **2** бр. на дистрибутори и **95** бр. на потребители по веригата. Дадени са **182** бр. предписания, изпълнени са **182** предписания.

За сравнение през **2018 г.** експертите от направлението провериха **107** бр. обекта (оператори). Бяха извършени **110** проверки, **88** от тях планови, участие в **35** комплексни проверки. Извършени са **46** извънредни проверки по химикали. Експерти от направлението участваха в проверки на **22** обекта с КР. Извършени са **4** проверки по Севезо . Дадени са **138** бр. предписания. От общо **107** бр. проверки по Регламент № 1907/2006 (REACH), **11** бр. са на производители, попадащи в обхвата на REACH; **1** бр. на вносители, **2** бр. на дистрибутори и **95** бр. на потребители по веригата. Дадени са **117** бр. предписания, изпълнени са **116** предписания. Има една наложена имуществена санкция по чл.35, ал.3, т.3 от Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси в размер на **1000** лв. **АУАН №РБ – 01 от 08. 06. 2018 г.** Издадено е наказателно постановление.

Отчита се добра дейност, по отношение на контрола по химикали, която се изразява в липсата на аварии вследствие на дейности с употребата на химични вещества и смеси.

Регламент № 1907/2006 (REACH).

През 2019 г. РИОСВ Шумен продължи работата с фирмите определили се, като производители, вносители, дистрибутори или потребители по веригата по смисъла на регламент REACH на територията на Регион – РИОСВ Шумен, с фокус към вносители, изключителни представители и регистранти с намален тонаж (с дата на същинска регистрация 2018г.).

От общо **95** бр. проверки по Регламент № 1907/2006 (REACH), **11** бр. са на производители, попадащи в обхвата на REACH; **1** бр. на вносители, **2** бр. на дистрибутори и **95** бр. на потребители по веригата.

Дадени са **117** бр. предписания, изпълнени са **117** предписания. Брой извършени проверки за: същинска и предварителна регистрация-**23** бр., относно информация по веригата на доставки -**93** бр., за предоставяне на информация за вещества в изделия -**22** бр., разрешаване и ограничение на опасни вещества – **34** бр., относно вносни стоки (от трети страни) - **27** бр. Общ брой задължени лица, на които са издадени предписания или са наложени глоби/имуществени санкции - **83** бр.

За сравнение през 2018 г. от общо **107** бр. проверки по Регламент № 1907/2006 (REACH), **11** бр. са на производители, попадащи в обхвата на REACH; **1** бр. на вносители, **2** бр. на дистрибутори и **95** бр. на потребители по веригата. Дадени са **117** бр. предписания, изпълнени са **116** предписания. Брой извършени проверки за: същинска и предварителна регистрация - **23** бр., относно информация по веригата на доставки -**107** бр., за предоставяне на информация за вещества в изделия -**32** бр., разрешаване и ограничение на опасни вещества – **22** бр., относно вносни стоки (от трети страни) -**14** бр. Общ брой задължени лица, на които са издадени предписания или са наложени глоби/имуществени санкции -**65** бр.

Извършените проверки по Регламент REACH по заложените в плана за 2019 г. са **86**, като планираните са **86** - 100% изпълнение. Няма наложени глоби/имуществени санкции по Регламента през отчетния период.

Европейската агенция по химикали (ЕСНА) работи за безопасна употреба на химичните вещества. Тя прилага революционното законодателство на ЕС в областта на химичните вещества, което е от полза за човешкото здраве, околната среда и иновациите и конкурентоспособността в Европа.

- По **Искания от ЕСНА** - извършени **2** бр. проверки по Проект на Форума REF-7 „Контрол на задълженията за регистрация след последния краен срок за регистрация“.

1. Лавена” АД, гр. Шумен - с предмет на дейност- производство на козметични продукти, хранителни добавки и етерични масла.

2. Инсталация за производство на оловно-кисели акумулатори находящ се в гр. Търговище, индустриална зона, Стопанисвана от „Енерсис“ АД.

Извършена бе съвместна проверка с представители на Дирекция ОЗ, РЗИ Шумен, Дирекция “Инспекция по труда“ гр. Шумен на „Фикосота“ ООД, във връзка с във връзка с Указания за провеждане на контролна дейност по Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, във връзка с прилагането на Регламент (ЕО) № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали и Регламент (ЕО) № 1272/2008 за класифицирането, етикетирването и опаковането на вещества и смеси. Бяха дадени и изпълнени две предписания.

Проверки по сигнал по приложение на Регламента- **няма**.

Публикувана е информация на интернет страницата на РИОСВ Шумен за задължението на предприятията за регистрация по Регламент REACH г., с цел да се информират задължените лица - потенциални регистранти.

Във връзка с изискванията на Регламент (ЕО) №1272/2008 относно класифицирането, етикетирването и опаковането на вещества и смеси (CLP) бяха извършени проверки по информация по веригата на доставки на 93 фирми, относно нотификации за класификация и етикетирване на вещества, по CLP бяха извършени проверка на 23 фирми, относно предоставяне на информация за вещества в изделия на 22 фирми. Брой проверки, по време на които не са констатирани несъответствия -10, проверки, при които са дадени предписания – 79 бр.

Извършваха се проверки на съдържанието на информационните листове за безопасност, съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008

Извършените проверки по Регламент CLP по заложените в плана за 2019 г. са 86, като планираните са 86 - 100% изпълнение. Няма наложени глоби/имуществени санкции по Регламента през отчетния период.

За сравнение: извършени проверки по заложените обекти в плана за 2018 година са проверки по информация по веригата на доставки на 93 фирми, относно нотификации за класификация и етикетирване на вещества, по CLP бяха извършени проверка на 23 фирми, относно предоставяне на информация за вещества в изделия на 32 фирми. Брой проверки, по време на които не са констатирани несъответствия -30, са издадени предписания - 63 бр.

Проверки по регистрация на за вещества в изделия на 32 фирми.

Съгласно изискванията на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, относно извършване на контролната дейност с цел установяване на съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) 1907/2006 (REACH) и по-специално за необходимост и наличие на предварителни регистрации на вещества се извършиха проверки на пунктове за изваряване на етерични масла . Обхванатите от контрол обекти – 11 бр. за изваряване на етерични масла, по отношение по горе цитирания Регламент за 2019 г. са следните: «Лавена» АД, гр. Шумен , "РИМА 03" ООД - обект с. Върбак, "Драган Ценков" ЕООД , с. Градище, "Виола Органик" ЕООД, гр. В. Преслав, "Есентиалис олеа" ЕООД, с. Ралица, "Биоароматик" ЕООД, кв. Дивдядово, ЕТ Райчо Добрев - Ефедра", с. Миланово, "Агбия ойлс" ООД, с. Тимарево, ЗП "Р* Н*" - обект с. Тимарево, "РКЛ Е.О." ЕООД - обект с. Бял Бряг, ЕТ "Мартина Органик - Мартина Христова"

Обектите - пунктове за изваряване на етерични масла са заложен за съвместен контрол с представители на ИТ и през 2020 г.

В РИОСВ Шумен през **2019 г.** бяха извършени проверки по Указания за провеждане на контролна дейност по прилагане на Регламент 1907/2006, утвърдени със Заповед №РД-250/08.04.2009г. на министъра на околната среда и водите и съгласно Ръководство за прилагане на Регламент /ЕО/648/2004, относно детергентите, които се прилага директно във всички страни членки на ЕС.

Регламентът определя правилата, които имат за цел да осигурят свободното движение в рамките на вътрешния пазар на детергенти и на повърхностноактивни вещества, предназначени да влязат в състава на детергенти, като същевременно осигурява висока степен на защита на околната среда и на здравето на човека. За тази цел регламентът хармонизира следните правила относно пускането на пазара на детергенти и на повърхностноактивни вещества, предназначени да влязат в състава на детергенти:

- биоразградимост на повърхностноактивните вещества,
- ограничения или забрани, които се прилагат спрямо използването на повърхностноактивните вещества по причини, свързани с биоразградимостта,
- допълнително етикетиране на детергентите, включително и за ароматите, които могат да предизвикат алергия; и
- информация, която производителите трябва да предоставят на разположение на компетентните власти и медицинския персонал на държавите-членки

В РИОСВ Шумен през **2019 г.** бяха извършени проверки: по Указания за провеждане на контролна дейност по прилагане на Регламент 1907/2006, утвърден със Заповед №РД-250/08.04.2009г. на министъра на околната среда и водите, относно детергентите.

На проверяваните предприятия бе извършен контрол и във връзка с правилното съхранение на химични вещества и смеси. Бяха извършени планови проверки на **6**

предприятия през **2019 г.** по отношение на повърхностно активните вещества влизащи в състава на детергентите. На същите предприятия бяха извършени проверки и по отношение на употребата на фосфати и други фосфорни съединения в потребителските перилни детергенти/.

При проверките беше установено следното: не е извършвано нарушение на чл.27 от Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, не се установи нарушаване на ограниченията относно биоразградимостта на ПАВ и на детергенти съдържащи ПАВ, както и за нарушаване на ограниченията за употреба на фосфати и други фосфорни съединения в потребителски перилни детергенти.

За сравнение през **2018 г.** са извършени **4** проверки.

През 2020 г. са планирани съвместни проверки с представители на РЗИ.

На територията на РИОСВ Шумен нямаше износители и вносители през 2019 г. на РС химикали по смисъла на **Регламент (ЕС) 649/2012.**

Брой задължени лица, обект на контролна дейност и проверки – 3 .

Брой проверки, по време на които: не са констатирани несъответствия - 3.

За сравнение през 2018 г., са извършени 4 проверки на 4 предприятия.

• **Няма извършени проверки по Регламент № 2017/852 относно живака .**

• **Във връзка с Регламент (ЕС) № 2019/1021 относно устойчивите органични замърсители (УОЗ)** през 2019 г. се извършиха **34** проверки, съгласно чл. 27, ал.1 от ЗЗВВХВС по прилагането на Регламент (ЕО) № 850/2004 и Регламент 2019/1021(POPs).

Извършени са 34 броя проверки: на основание чл. 27, ал.1 във връзка с чл. 25, т. 9 и т.14 от Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (ЗЗВВХВС)

Бяха извършени **3** бр. проверки на 3 фирми за УОЗ вещество - хексабромциклододекан НВСDD, на фирми професионални потребители и търговия с експандиран и екструдирен полистирен.

Проверките се извършиха за наличие на изделия със съдържание на опасни вещества, за които са въведени забрана и ограничаване на производството, пускането на пазара и употребата, съгласно Регламент (ЕО) 850/2004, относно устойчивите органични замърсители (УОЗ) и на изделия със завишено съдържание на вещества, предмет на ограничаване по Приложение 17 на Регламент 1906/2007 (REACH) **Полихлорирани нафталени (PCNs), Диетил хексил /ДЕНР/, Дибутилфталат /DBP/, Хексахлорбутадиен (НСВД), Пентахлорфенол, и неговите соли и естери (PCPs).** Не се установиха такива изделия.

Кратко обобщение по отношение на постигнат ефект спрямо околната среда, бизнеса и обществеността от осъществената контролна дейност за УОЗ:

- постигнато е предотвратяване на вредното въздействие от опасни химични вещества върху човешкото здраве и околната среда.

За сравнение през **2018 г.** се извършиха **22** проверки, съгласно чл. 27, ал.1 от ЗЗВВХВС по прилагането на Регламент (ЕО) № 850/2004.

- **Във връзка с изискванията на Наредба за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси**

Проверени са за **2019 г.**, 86 броя, обекти, съгласно утвърден списък на МОСВ - 100% изпълнени, 7 проверки – извънредни.

При тези проверки се констатира, че операторите съхраняват химичните вещества и смеси в съответствие с условията за безопасно съхранение и поддръжка на складовите съоръжения, които са посочени в информационните листи за безопасност. Спазват се общите изисквания към складовете и организацията за съвместно съхранение съгласно чл. 6 от Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси.

Бяха дадени и изпълнени 118 предписания.

За сравнение за **2018 г.**, са направени 88 броя проверки, съгласно утвърден списък на МОСВ - 100% изпълнени, 5 проверки – извънредни, 45 предписания.

2. Кратко описание на основните приоритети при извършване на контрола през годината, съгласно различните нормативни актове:

Контролната дейност беше съобразена с «Приоритети за контролна дейност през 2019 г.:

1. Приоритети за контрол по Регламент (ЕО) 1907/2006 REACH.

- Целеви групи - фирми производители, вносители и потребители по веригата.
- Контрол на изискванията за разширени информационни листове за безопасност и сценариите на експозиция;

Контрол на задълженията за регистрация след последния краен срок за регистрация (31 май 2018г.) в сътрудничество с митническите органи, включително проверка на строго контролираните условия, приложими за веществата, регистрирани като междинни продукти, в рамките на Седмия хармонизиран европейски проект на Форума на ЕСНА (REF-7);

- Изготвяне на рискови профили за вещества/фирми, показали несъответствия с изискванията на Регламент (ЕО) 1907/2006 REACH. Сътрудничество с Агенция „Митници“ в контекста на инструкцията за взаимодействие. Целева група: вносители на химикали;

- Контрол на ограниченията на вещества в изделия, вкл. нотификации от Комисията за защита на потребителите (КЗП). Списъкът на веществата с въведени ограничения, включени в Приложение XVII на REACH е публикуван на адрес: <https://echa.europa.eu/bg/substances-restricted-under-reach>

- Контрол на вещества, предмет на разрешаване (Приложение XIV на REACH), след достигане на съответната дата на забрана. Целеви групи:

- оператори, на които е издадено разрешение или се ползват от преходния период, предвиден в чл. 56, §1, г) на REACH (чл. 56, §1, а));

- потребители надолу по веригата, които употребяват вещества, за чиято употреба е издадено разрешение на участник нагоре по веригата на доставки (нотификатори по чл. 66);

- оператори, които пускат на пазара вещество, за чиято употреба е издадено разрешение на непосредствен участник надолу по веригата на доставки (чл. 56, §1, д).

- На контрол подлежат условията към издадените разрешения за употреба. Списъкът на вещества за разрешаване, включени в Приложение XIV на REACH, от където могат да се установят веществата с изтекла дата на забрана за производство и/или употреба, както и с дата на забрана през 2017 г. е публикуван на адрес: <https://echa.europa.eu/bg/authorisation-list>.

2. Приоритети за контрол по Регламент (ЕС) 850/2004 относно устойчивите органични замърсители. Целеви групи – фирми производители на изделия, вносители и потребители надолу по веригата. Контрол на ограниченията/забраните за употреба на новите устойчиви органични замърсители:

- хексабромциклододекан (HBCD);
- хексахлоробутадиен (HCBД);
- пентахлорофенол, неговите соли и естери (PCPs);
- полихлорирани нафталени (PCNs);
- късоверижни хлорирани парафини (SCCPs);
- декабромдифенил етер (deca-BDE).

3. Приоритети за контрол по Регламент (ЕС) 2017/852 относно живака. Целеви групи – оператори, които използват живак, смеси на живака или живачни съединения за разрешена употреба (за производство на продукти или в производствени процеси), вносители и износители. Контрол за установяване на условия на екологосъобразно междинно съхранение на живак, смеси на живака или живачни съединения, както и контрол на забраната за използване на живак за извличане на злато при ръчен и дребномащабен добив и преработка на злато.

4. Приоритети за контрол по Директива 2012/18/ЕС СЕВЕЗО.

Целеви групи – оператори на предприятия с висок и нисък риск от аварии. Целта на проверките следва да бъде съобразена и с предстоящо докладване по чл.21 от Директивата за четиригодишния период 2015 – 2018г.

5. Целите, които се поставяха по част екологична отговорност през 2019 година са:

Контролиране на операторите във връзка със задълженията им по Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети /ЗОПОЕЩ/.

Осъществяване на контрол относно включените превантивни и оздравителни мерки в изготвените собствени оценки за възможни случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и на случаи на причинени екологични щети на операторите, извършващи дейности по Приложение № 1 от ЗОПОЕЩ.

Контрол относно предоставяне на информация от операторите за вписване в публичния регистър по ЗОПОЕЩ, отговаряща на обхвата и съдържанието, определени с Наредба за публичния регистър на операторите, които извършват дейности по приложение № 1 към чл.3, т.1 от ЗОПОЕЩ.

Електронно подаване на информация за вписване в публичния регистър по ЗОПОЕЩ чрез внедрената Информационна система за управление и поддръжка на публичен регистър (ИСУППР).

Севезо

Спазен е графика за контрол на изпълнение на условията на разрешителните по чл.104 от ЗООС. С това са изпълнени целите:

- да се защити здравето на хората и да се опази околната среда от вредното въздействие на опасните химични вещества и препарати;
- да се намали риска за човека и околната среда, чрез предотвратяване възникването на големи аварии.

3. Кратко описание на резултатите от контролната дейност (за химикали и за управление на риска от големи аварии)

Текущият контрол на операторите на опасни химични вещества (ОХВ) се състои в проверка на условията за съхранение и особено за съвместимост на всички позиции химикали, съгласно препоръките на производителя в информационните листи за безопасност, на основание чл. 26 от ЗЗВХВС.

През **2019 г.** експертите от направлението провериха **93** бр. обекта (оператори). Бяха извършени **95** проверки, **86** от тях планови, **9** извънредни, участие в **34** комплексни проверки. Извършени са **9** извънредни проверки по химикали. Експерти от направлението участваха в проверки на **23** обекта с КР. Извършени са **4** проверки по Севезо . Дадени са **182** бр. предписания. От общо **95** бр. проверки по Регламент № 1907/2006 (REACH), **11** бр. са на производители, попадащи в обхвата на REACH; **1** бр. на вносители, **2** бр. на дистрибутори и **95** бр. на потребители по веригата. Дадени са **182** бр. предписания, изпълнени са **182** предписания.

За сравнение през **2018 г.** експертите от направлението провериха **107** бр. обекта (оператори). Бяха извършени **110** проверки, **88** от тях планови, участие в **35** комплексни проверки. Извършени са **46** извънредни проверки по химикали. Експерти от направлението участваха в проверки на **22** обекта с КР. Извършени са **4** проверки по Севезо . Дадени са **138** бр. предписания. От общо **107** бр. проверки по Регламент № 1907/2006 (REACH), **11** бр. са на производители, попадащи в обхвата на REACH; **1** бр. на вносители, **2** бр. на дистрибутори и **95** бр. на потребители по веригата. Дадени са **117** бр. предписания, изпълнени са **116** предписания.

Отчита се добра дейност, по отношение на контрола по химикали, която се изразява в липсата на аварии вследствие на дейности с употребата на химични вещества и смеси.

Извършеният контрол по изпълнение на плана за отчетната 2019 година е 100%. Не са извършвани проверки по сигнал по приложение на Регламент REACH.

СЕВЕЗО

Във връзка с планирането на контролната дейност на РИОСВ за предприятия и/или съоръжения, класифицирани с нисък или висок рисков потенциал, съгласно чл. 103, ал. 2 от ЗООС (СЕВЕЗО обекти) и в съответствие с чл. 157а, ал. 11 от ЗООС, и предоставените от МОСВ насоки и критерии, е извършена системна оценка на опасностите в СЕВЕЗО обектите на територията на РИОСВ Шумен.

За всеки един СЕВЕЗО обект са отчетени отделните критерии и индикатори, които определят крайната оценка за предприятието и го категоризират като степен на опасност (висока, средна, ниска).

В изпълнение на изискванията на Глава седма, Раздел I на ЗООС и Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях, на територията на РИОСВ Шумен през 2019 г. са класифицирани **8** бр. предприятия с висок и нисък рисков потенциал. От тях **6** бр. с нисък и **2** бр. с висок рисков потенциал.

Регистър на СЕВЕЗО обекти

№ по ред	Наименование на обекта	Изх. № на писмото за потвърждаване на ДППГА (за ПНРП)/ № на решението за одобряване на доклада за безопасност (за ПВРП)	Класификация на обекта	
			Висок рисков потенциал	нисък рисков потенциал
1	2	3	4	5
1	Тракия глас България"ЕАД, гр.Търговище	Решение №01-А5/ 2019г. На 28 Октомври 2019г. е подаден в ИАОС гр.София актуализиран доклад за безопасност, Изх.№146 ДС от 25.10.2019г.,Вх.№ПГА -6613 от 28.10.2019г. В момента на изготвяне на годишния доклад се провежда процедура по издаване на решение за одобряване на актуализиран доклад за безопасност по чл.116 ж, ал.4 от Закона за опазване на околната среда на предприятието.	висок рисков потенциал	
2	“Караш инвест“ ООД гр.Габрово,5300, ул.“Съзаклятие“№10 с обособена част от Химически завод "Смядово", гр.Смядово/,20.51 Производство на експлозиви	Решение за одобряване на актуализиран доклад за безопасност по чл.116, ал.1, т.1 от ЗООС-№58-А5/2018г.	висок рисков потенциал	
3	„Пашебахче България“ЕАД, гр.Търговище, кв. ”Въбел”, община, Търговище, област.Търговище	потвърждение пълнотата и съответствието на доклада за политиката за предотвратяване на големи аварии с изискванията на Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях , чл.103, ал.9 във връзка с изискването на чл.106, ал.2 от ЗООС, Писмо Изх.№ОА-1704 от 19.09.2018г.		нисък рисков потенциал
4	«ЕР ЛИКИД България» ЕОООД, гр.Търговище	потвърждение пълнотата и съответствието на доклада за политиката за предотвратяване на големи аварии с изискванията на Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях , чл.103, ал.9 във връзка с изискването на чл.106, ал.2 от		нисък рисков потенциал

		ЗООС, Писмо Изх.№2147 от 27.04.2016г.		
5	"Мега груп" АД, гр. Варна, Площадка гр. Смядово	потвърждение пълнотата и съответствието на доклада за политиката за предотвратяване на големи аварии с изискванията на Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях , чл.103, ал.9 във връзка с изискването на чл.106, ал.2 от ЗООС, Писмо Изх.№1228 от 26.5.2016г.		нисък рискв потенциал
6	„КРИС ОЙЛ 97” ЕООД, гр. Каспичан, ул. “Никола Вапцаров” №27	потвърждение пълнотата и съответствието на доклада за политиката за предотвратяване на големи аварии с изискванията на Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях , чл.103, ал.9 във връзка с изискването на чл.106, ал.2 от ЗООС, Писмо Изх.№3535 от 5.8.2016г.		нисък рисков потенциал
7	„Фикосота“ ООД, гр. Шумен, бул. “Мадара” №48, производство на миещи и перилни препарати	потвърждение по чл.103, ал.6 от ЗООС на извършена класификация на предприятието, Писмо на МОСВ Изх.№УК-30 от 27.09.2018г., потвърждение пълнотата и съответствието на доклада за политиката за предотвратяване на големи аварии с изискванията на Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях , чл.103, ал.9 във връзка с изискването на чл.106, ал.2 от ЗООС, Писмо Изх.№ОА—2282/10/ от 1.02.2019г.		нисък рисков потенциал
8	„Ново стъкло“ ЕАД, гр. Нови пазар УЛ. „ЦАР ОСВОБОДИТЕЛ” № 36	потвърждение пълнотата и съответствието на доклада за политиката за предотвратяване на големи аварии с изискванията на Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях , чл.103, ал.9 във връзка с изискването на чл.106, ал.2 от ЗООС, Писмо Изх.№ 114 от 30.03.2018 г.		нисък рисков потенциал

Във връзка с подаденото в РИОСВ Шумен актуализирано уведомление за класификация по чл.103, ал.5 от ЗООС за „Шишеджам Аутомотив България” ЕАД, гр.Търговище, предприятие с нисък рисков потенциал за инвестиционно предложение (ИП): „Монтиране на нова машина в производството на темперирано автомобилно стъкло за полагане на хидрофобно покритие върху стъклата и използване на нови видове химични вещества и смеси в производствения процес” и изпращане на коригираното уведомление за класификация в РИОСВ Шумен, беше препратено по служебен път до МОСВ гр.София.

- в РИОСВ Шумен е получено Писмо на МОСВ Изх. № УК-18 от 22.04.2019 г., Вх. № ОА-803/22.04.2019 г., съгласно което:

- при извършената проверка за нисък и висок рисков потенциал чрез прилагане на правилото за сумиране, полученият коефициент е по-малък от 1, поради което предприятието не се класифицира, като предприятие с **нисък или висок рисков потенциал**.

С оглед на гореизложеното предприятието е **заличено** от датата данни е-SPRIS и публичен регистър по чл.11, ал.1, т.6 от ЗООС на предприятията с висок и нисък рисков потенциал.

Предприятия или съоръжения, класифицирани, като предприятия с висок и нисък рисков потенциал на територията на РИОСВ Шумен към момента:

- с висок рисков потенциал са - **2** бр: Тракия глас България” ЕАД, гр.Търговище; „Караш инвест“ ООД, гр. Габрово, гр.Габрово, Производство Смядово, -с нисък рисков – **6** бр.: Мега груп” ЕАД, гр.Варна, площадка гр.Смядово, «ЕР ЛИКИД България» ЕООД, гр.Търговище, „Крис ойл 97“ ЕООД, гр. Каспичан, »Ново стъкло»ЕАД, гр.Нови пазар. „Пашебахче България“ ЕАД, гр. Търговище, «Фикосота»ООД, гр. Шумен.

Извършва се контрол по изпълнение на условията в издадените разрешителни по чл. 104, ал. 1 на ЗООС (съгласно § 29. (1) от ЗООС и спазване на мерките, заложи от операторите в Доклада за безопасност /ДБ/ за обекти с висок рисков потенциал и на прилагането на ДППГА на обекти с нисък рисков потенциал.

Извършени са **5** планови проверки по Севезо, **2** на предприятия с висок рисков потенциал и **3** на предприятия класифицирани с нисък рисков потенциал, общо са дадени **11** предписания, **9** от същите са изпълнени, **2** са със срок една година от подписване на протокола – «Да се изгради локална система за оповестяване, която да отговаря на изискванията на чл. 35, ал. 3, т. 5 и ал. 6 от Закона за защита при бедствия (Обн. ДВ. бр.102 от 19 Декември 2006г., изм. и доп. ДВ. бр.77 от 18 Септември 2018г.) и чл. 24, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за функциониране на Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и населението при бедствия и за оповестяване на при въздушна опасност (Обн. ДВ. бр.20 от 9 Март 2012г., изм. ДВ. бр.60 от 22 Юли 2014г.)» за „Пашабахче България” ЕАД и Тракия глас България” ЕАД, гр.Търговище.

Извършени през 2019 г. са и **5** планови проверки по Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях.

На 19.11.2019 г., е съставен **Акт № РБ-01 на** »Ново стъкло»ЕАД, гр.Нови пазар.

За сравнение през **2018 г.** са извършени **4** планови проверки по Севезо, **2** на предприятия с висок рисков потенциал и **2** на предприятия класифицирани с нисък рисков потенциал, общо са дадени **17** предписания, **17** от същите са изпълнени. Извършени през 2018 г. са и **4** планови проверки по Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях.

2 бр. извънредни проверки - на "Метарекс"ООД, гр.Шумен, във връзка с писмо на Прокуратура Шумен и на „Булбиокем“ ЕООД, гр. Габрово, съставен Акт № РБ-02. Предприета е принудителна административна мярка – спиране от експлоатация на обекта, издадена е Заповед №150 от 18.06.2018г. на Директора на РИОСВ Шумен.

На 15 предприятия при извършените проверки по химикали са дадени предписания за извършване или актуализация на класификация на предприятието и/или съоръжението в съответствие с критериите по приложение №3 от ЗООС и документиране на извършената класификация във формата на Приложение №1 от Наредба за предотвратяване на големи аварии/ДВ бр. 5 от 19.01.2016 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.67 от 23 Август 2019г./.

Предписанията са изпълнени, за сравнение през 2018 г., са дадени предписания на 22 предприятия.

В РИОСВ гр.Шумен през 2019 г. е потвърден 1 доклад за политиката за предотвратяване на големи аварии, за сравнение – за сравнение през 2018г. са потвърдени 3 доклада за политиката за предотвратяване на големи аварии

С Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях на основание на чл.103, ал.9 от ЗООС, Постановление №2 от 11.01.2016 г. изм. и доп. ДВ. бр.67 от 23 Август 2019г.,

- се регламентират дейностите по предотвратяване на големи аварии и ограничаване на последствията от тях за човешкото здраве и околната среда. Във връзка с изискванията на горесцитираната Наредба експерти от направлението участваха в :

- одобряване на инвестиционни предложения по реда на глава шеста от ЗООС и/или разрешаване на строителството по реда на глава осма, раздел II от Закона за устройство на територията за случаите по чл. 104, ал. 2 от ЗООС

- одобряване на доклади за предотвратяване на големи аварии по реда на чл. 106 на ЗООС за изграждане и/или експлоатация на нови или изменения на съществуващи предприятия и/или съоръжения с нисък рисков потенциал или на части от тях

- съгласуване на устройствени планове и техни изменения при планиране на строежи в случаите по чл. 104, ал. 2 на ЗООС, в т.ч. устройствени планове на общините и подробни устройствени планове за поземлени имоти, на чиято територия се разполагат предприятия и/или съоръжения с нисък или висок рисков потенциал по чл. 127, ал. 2 от Закона за устройство на територията.

В ЗООС (глава седма, раздел I) и Наредбата са въведени изискванията на Директива 2012/18/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 година, относно контрола на опасностите от големи аварии, които включват опасни вещества, за изменение и последваща отмяна на Директива 96/82/ЕО на Съвета (Севезо III Директива).

Севезо III Директивата има за цел предотвратяването на големи аварии, които включват опасни вещества, и ограничаването на последствията от тях за човека и за околната среда, с оглед осигуряване на високо ниво на защита в целия Съюз по един последователен и ефективен начин.

С приетите промени се предвижда оптимизиране на административната процедура чрез замяна на съществуващия разрешителен режим към министъра на околната среда и водите за изграждане и експлоатация на нови и експлоатация на съществуващи предприятия/съоръжения с висок рисков потенциал при запазване на високо ниво на защита за околната с одобряване на доклади за безопасност и техни актуализации в Изпълнителната агенция по околна среда. За целта е предвидена процедура по одобряване на доклади за безопасност и техни актуализации в Изпълнителната агенция по околнреда.

Съгласно ЗИД на ЗООС, контролът по изпълнение на условията в издадените разрешителни по чл.104, ал.1 от ЗООС за обекти с висок рисков потенциал и на прилагането на ДППГА на обекти с нисък рисков потенциал се извършва чрез съвместни проверки от определени със заповед на Министъра на околната среда и водите комисии, съставени от представители на териториалните и регионалните структури на:

- Министерството на околната среда и водите;
- Министерството на вътрешните работи;
- Оправомощени представители на Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда“;

- Оправомощени представители на кметовете на общините;

На операторите с разрешителни по чл.104 от ЗООС са направени проверки по изпълнение на предписанията от предишни проверки и е установено изпълнението им. Бе направена оглед на ситуацията в предприятията в момента на проверките .

В предприятията са разработени и съхранявани на територията им план за развитие и поддържане на компетентността на персонала.

При огледа на складовете за съхранение на химични вещества и смеси не се установи неправилно съхранение, съгласно изискванията на ЗЗВВХВС.

Не се установи неизпълнение на условия.

При проверките се констатира:

- Операторите на проверяваните обекти спазват всички управленски и технически мерки, предвидени в документите, съгл.чл.110, ал.1 от ЗООС. Стриктно се спазват нормативните изисквания, свързани с безопасността на труда, противопожарната охрана и опазването на околната среда.

- операторите са изготвили процедури за докладване в случай на аварии или нарушения на технологичния режим. Прави се оценка на всички необходими промени в технологичните съоръжения и процеси от гледна точка на предотвратяване на аварията.

Поддържат се техническите съоръжения и транспортните средства на такова ниво, че рискът от авария да бъде сведен до минимум.

- всички оператори представиха копия на информационните листи за безопасност, актуализирани във връзка с изискванията на Приложение II на Регламент (ЕО) 1907/2006, относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), изменено с Регламент 2015/830.

- Операторите са създали резерв от индивидуални средства за защита на персонала и материални средства за ликвидиране на последиците от евентуална авария.

Отчита се добра координация между контролните органи и създаден механизъм за извършване на съвместни проверки, във връзка с проверките по чл.104 от ЗООС.

До Министъра на околната среда и водите и Дирекция «Превантивна дейност», Отдел «ОХВ» на МОСВ, бяха изпратени доклади от извършените проверки съгласно изискванията на Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях.

Предписанията се изпълняват в срок.

С това са изпълнени целите:

Да се защити здравето на хората и да се опази околната среда от вредното въздействие на опасните химични вещества и препарати;

Да се намали риска за човека и околната среда, чрез предотвратяване възникването на големи аварии.

Предприятията, опериращи в съответствие с условията в разрешителните по чл. 104 на ЗООС, отнесени към предприятията с издадено разрешително е 100 %.

През 2019 г. продължи работата с фирмите определили се, като производители, вносители, дистрибутори или потребители по веригата по смисъла на регламент REACH на територията на Регион - РИОСВ-Шумен .

И през 2019 г. беше контролирано разпространението на информация нагоре и надолу по веригата на доставки, което е характерна особеност на REACH. Потребителите трябва да бъдат информирани от производителите и вносителите за опасните свойства на веществото и за това как да контролират риска. За да могат да извършват оценка на риска, доставчиците имат нужда от повече информация от потребителите по веригата за техните собствени употреби. REACH осигурява рамка, в която информацията може да се предава надолу и нагоре по веригата за доставки.

Изпълнени са целите и приоритетите, поставени в плана за контролната дейност за 2019 г. пред направление «опасни химични вещества и управление на риска».

Експерти от направлението извършваха консултантска дейност с фирми, във връзка с осъществяване на дейностите, произтичащи от изискванията на Регламент (ЕО) № 1907/2006, относно REACH и Регламент (ЕО) 1272/2008 относно класифицирането, етикетирането и опаковането на химични вещества и смеси (CLP), в сила от 20.01.2009 г.

На web - страницата на Инспекцията периодично се поставяха указания за предприемане на необходимите стъпки при изпълнение на задълженията на компаниите, произтичащи от разпоредбите на Регламента REACH и материали във връзка със задълженията на фирмите по законодателството свързано с опасни химични вещества и смеси.

Извършва се участие на експерти от направлението в съвместни проверки във връзка с Писмо рег.№ I-61159/29.11.2013 г. на Главния секретар на МВР на производствени помещения и складове за съхранение на взривни материали и боеприпаси на територията на ОДМВР-Търговище в „Пътинженерингстрой-Т“ЕАД, гр.Търговище и „Електроапаратура“ЕООД, с.Ковачевец , „ЕМКО“ ООД, с.Голямо Ново и на територията на ОДМВР – Шумен - РПУ – Велики Преслав, в складова база за съхранение на взривни материали, собственост на «Караш Инвест» ООД, гр. Габрово-Площадка Смядово.

4. Екологична отговорност и отстраняване на минали екологични щети

В годишния план за **2019 година** бяха заложени и извършени **18 (осемнадесет)** броя планови проверки за осъществяване на контрол по ЗОПОЕЩ, **като от тях:**
4 броя попадат в обхвата на т.2 на Приложение №1 (издадени документи от РИОСВ по реда на ЗУО) от ЗОПОЕЩ;

6 броя в обхвата на т.1 на Приложение №1 (обекти с КР) и

8 броя попадат в обхвата на т.4 на Приложение 1 от ЗОПОЕЩ.

Относно прилагане на *Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети /ЗОПОЕЩ/* при извършване на контролната дейност през 2019 година са дадени и изпълнени **33 (тридесет и три) броя предписания / в т.ч.** 6 броя при участия в планови съвместни проверки; 19 броя – при планови комплексни проверки; 2 броя – при проверки условията на КР; 3 броя – при планови по химикали и 3 броя – при планови по ЗОПОЕЩ /.

Предимно дадените предписания касаят:

-изготвяне и/или актуализиране на собствената оценка за възможни случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и на случаи на причинени екологични щети, включване на превантивни и оздравителни мерки;

- предоставяне на актуална информация до МОСВ за вписване и поддържане на публичния регистър на операторите, които извършват дейности по Приложение №1 към чл.3, т.1 на ЗОПОЕЩ.

Съгласно Наредбата за публичния регистър на операторите, които извършват дейности по Приложение №1 към чл.3, т.1 от ЗОПОЕЩ през 2018 година РИОСВ-Шумен е извършила електронно подаване на информация на МОСВ за поддържане на публичния регистър по ЗОПОЕЩ. За 53 броя издадени документи от РИОСВ-Шумен по реда на ЗУО на оператори, които извършват дейности по Приложение №1 от ЗОПОЕЩ са въведени данни чрез внедрената Информационна система за управление и поддръжка на публичен регистър (ИСУППР).

Към 31.12.2019 година на територията на РИОСВ - Шумен няма оператори, които да изпълняват програми за отстраняване на минали екологични щети.

Анализ на дейностите по други текущи задачи

Извършвани са проверки по пълнота и достоверност на информацията подадена от операторите в ГДОС на операторите с КР, при необходимост/съмнения в качеството и достоверност на информацията са извършвани проверки на място.

Извършвано е отчитане седмично, месечно, тримесечно, годишно на работата.

Създадена и се поддържа база данни на обекти, които подлежат на контрол от РИОСВ, по отношение на опасни химични вещества и смеси.

Извършване на електронно подаване на информация до МОСВ за поддържане на публичния регистър по ЗОПОЕЩ, във връзка с издадени документи по реда на ЗУО на оператори, извършващи дейности по т.2 на Приложение № 1 от ЗОПОЕЩ на територията на РИОСВ - Шумен, чрез *Информационната система за управление и поддръжка на публичния регистър (ИСУППР)*.

Своевременно подаване на база данни до МОСВ в публичния регистър за СЕВЕЗО обекти - предприятия и/или съоръжения с нисък рисков потенциал (ПСНРП) и предприятия и/или съоръжения с висок рисков потенциал (ПСВРП) във вътрешната (работна част) на регистъра.

Експертите от направлението повишават квалификацията си във връзка с нова нормативна база в областта на екологията.

Подготвят се в указаните нормативни срокове становища, уведомителни писма и др., съобразно входящата кореспонденция.

Изготвят се становища за постъпили заявления или проекти на комплексни разрешителни; по инвестиционни намерения, ДОВОС, ОУП.

Извършва се анализ на резултатите след проведени комплексни проверки и комплексни разрешителни .

Планира се работата чрез изготвяне на годишни, месечни и ежеседмични планове и графици, отчита се извършената работа и се участва в изготвянето на справки.

IV. ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ И КОНТРОЛ

1. Общ брой издадени от РИОСВ решения по ОВОС за територията на РИОСВ по отрасли и общини.

През 2019 г. са проведени пет заседания на ЕЕС към РИОСВ гр. Шумен и са издадени 1 Становище по ЕО за ОУП за община Нови Пазар и 4 бр. Решения по ОВОС за ИП в обхвата на ЗООС:

- Община Омуртаг - Решение № ШУ-1-2/2019 г. за „Разширение на гробищен парк“ в части от поземлени имоти с идентификатори 53535.235.405 с площ 43 302 м² и

НТП: „Пасище“ и 53535.235.406 с площ 23 594 м² и НТП: „Пасище“ по КК на гр. Омуртаг“;

- Община Попово - Решение № ШУ-2-3/2019г. за „Реорганизация на инсталация за интензивно отглеждане на свине, за която е издадено комплексно разрешително № 326-Н0/2008 г., и оборудване на нов животновъден обект - инсталация за интензивно отглеждане на птици /бройлери/ в рамките на площадката представляваща поземлен имот 57649.40.2 по КК на гр. Попово“;

- Община Шумен - Решение № ШУ-3-4/2019г. за „Изграждане на Леярен цех за производство на отливки от алуминий в ПИ с идентификатор 78104.40.29 в землището на с. Царев брод, общ. Шумен с площ 4079 кв. м. и НТП: „За друг вид производствен, складов обект“;

- Община Хитрино - Решение № ШУ-4-5/2019г. за Открит добив на строителни материали – варовици от находище „Хитрино 3“, землище с. Сливак, общ. Хитрино, обл. Шумен с концесионна площ 117 493 м²“

2. Общ брой издадени от РИОСВ решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за територията на РИОСВ по отрасли и общини.

Постановени са 41 решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за инвестиционни предложения, попадащи в обхвата на Приложение № 2 към ЗООС, за които се съвместява с преценката по реда на *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони*, три от които са с характер на решението да се извърши ОВОС.

Разпределени по отрасли и общини:

- По чл. 93, ал. 1, т. 2 от ЗООС – 1 бр. В Община Търговище;
- Интензивно животновъдство-7 бр в Общини: Шумен – 2 бр.; Каолиново-1 бр.; Никола Козлево –1 бр.; Велики Преслав-1бр.; Върбица-1 бр.; Антоново- 1 бр.
- Интензивно развъждане на риба- 2 бр. в Община Велики Преслав
- Енергийно стопанство:Промислени инсталации за производство на електроенергия, пара и топла вода-2 броя по 1 бр. в Община Шумен и Община Каолиново;
- Енергийно стопанство: Водноелектрически централи- 1 бр. в Община Антоново;
- Предприятия в хранителната промишленост:
 - Производство на растителни и животински масла и мазнини- 2 бр.: по 1 бр. в Община Попово и Община Върбица;
 - Производство на млечни продукти и кланици-2 броя: по 1 бр. в Община Хитрино и Община Търговище;
- Инфраструктурни инвестиционни предложения: За урбанизирано развитие, включително строителство на търговски центрове и паркинги - 6 бр. в Общини: Шумен - 5бр., Антоново - 1 бр.;
- Дълбоки сондажи, в т. ч. за водоснабдяване-8 броя: Община Шумен-4 бр., Община Нови пазар - 2 бр., Община Попово - 2 бр.;
- Други инвестиционни предложения:
 - Инсталации и депа за обезвреждане и/или оползотворяване на отпадъци- 2 бр. в Община Шумен;
 - Предприятие/съоръжения за производство, съхраняване, обезвреждане и/или унищожаване на взривни вещества и изделия от тях- 1 брой в Община Смядово
 - Туризмъ и отдих- 3 бр. в Общини: Шумен- 2 бр. и Смядово-1 бр.
 - Кариери, рудници и добив на торф (невключени в приложение №1) – 2 броя: по един брой в община Каолиново и Община Търговище

- Инсталации за топене на минерални вещества, включително производство на минерални влакна- 1 бр. в Община Търговище;

- Обработка на междинни продукти и производство на химични вещества и смеси- 1 бр. в Община Хитрино.

3. Общ брой на решения по ОВОС за неодобряване, общ брой на решения за прекратяване на процедури по ОВОС, общ брой на обжалвани решения по ОВОС/решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, общ брой на отменени решения.

През 2019 г. в РИОСВ гр. Шумен няма издавани решения по ОВОС за неодобряване на инвестиционни предложения.

През календарната година са издадени 37 бр. решения за прекратяване на административни процедури по ОВОС/ОС, а четири от прекратените процедури са поради недопустимост на инвестиционните предложения.

Постановени са 3 бр. решения за спиране на производството по Глава шеста от ЗООС и чл.31 от ЗБР по реда на чл.154. ал.1, т.5 от АПК.

От постановените общо 94 крайни акта по ОВОС и ЕО в направлението, два са обжалвани, едно производство от които е в ход, а за другото има решение на МОСВ, с което се връща преписката за ново произнасяне при съобразяване с изложените мотиви. След преразглеждане на преписката, проведена консултация по компетентност с БДДР гр. Плевен, получено становище за недопустимост на ИП за изграждане на МВЕЦ в с. Любичево, общ. Антоново е постановено решение за прекратяване на процедурата по ОВОС/ОС.

4. Общ брой на становища по ЕО и решения за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО за територията на РИОСВ по области.

През 2019 г. в РИОСВ гр. Шумен е постановено 1 бр. Становище по ЕО за Общ устройствен план на Община Нови пазар, след проведено заседание на Експертния екологичен съвет към РИОСВ гр. Шумен за разглеждане на доклада за ЕО.

Постановени са са 6 решения за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО за планове и програми с характер на решенията да не се извършва ЕО: 5 бр. решения за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО за област Шумен и 1бр. решение за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО за Област Търговище.

5. Общ брой на становища по ЕО за неодобряване, общ брой на решения за прекратяване на процедури по ЕО, общ брой на обжалвани становища/решения, общ брой на отменени становища/решения.

За отчетния период в РИОСВ гр. Шумен няма издавани становища по ЕО за неодобряване и прекратяване на процедури.

През календарната година са издадени две решение за прекратяване на административната процедури по ЕО/ОС за постъпили уведомления за план.

От постановените 9 крайни акта по ЕО няма обжалвани и отменени решения.

6. Контрол по изпълнение на условията в издадените решения по ОВОС и решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС. (като информацията се представя обобщено относно: извършени проверки (могат да се цитират по-важни обекти); резултати от проверките, в т.ч. изпълнени условия, дадени предписания и др.)

При извършения 100 % планов контрол по ОВОС през 2019 г. не е констатирано неизпълнение на условия и няма съставени АУАН. Няма констатирани нарушения и при извънплановия контрол в направлението през 2019 г.

6.1.Планов контрол по ОВОС:

Извършени са планираните 57 броя проверки по изпълнение на поставените условия в решения по ОВОС, решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС

и правното действие на актовете, издавани от РИОСВ, при което не са констатирани неизпълнени условия и мерки. Четири от проверените седем крайни акта по глава шеста от ЗООС са изгубили правно действие, тъй като не е започнало осъществяване на инвестиционната инициатива.

В направлението е изпълнен 100 % плана за контрол по ОВОС, няма съставени АУАН за неизпълнение на условия в решенията, за етапите на които се намира осъществяването на инвестиционните намерения.

6.2. Планов контрол по ЕО:

Планирани са с плана за контролна дейност на РИОСВ четири проверки и писмени произнасяния по обобщени справки по чл.29 от Наредбата за ЕО, във връзка със съгласувани със становища на РИОСВ гр. Шумен Общи устройствени планове на общините Попово, Антоново, Хитрино и Шумен. С писма на РИОСВ гр. Шумен справките са приети, след проведени консултации с компетентните органи по реда на чл. 29, ал.2 от Наредбата за ЕО. През 2019 г. са постъпили 2 бр. уведомителни писма по чл.29, ал.3 от същата наредба, с които кметовете на общини Антоново и Шумен уведомяват, че ОУП е утвърден, за които предстои през следващия отчетен период представяне на доклади за наблюдение и контрол при прилагането на плановете по реда на чл.30, ал.1 от Наредбата за ЕО.

През 2019г. няма планирани и няма извършвани проверки на решения за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО, тъй като няма постановени такива в крайни актове.

6.3. Извънпланов контрол в направлението:

Експертите от направление „ОВОС и ЕО” са извършили 19 бр. извънпланови проверки, от които:

- участия в ДПК – 2 бр.
- по уведомления за ИП за разширение или изменение на ИП – 13 броя проверки.
- по входирани Искания за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС на основание чл.7, ал.2, т.1 от Наредбата за ОВОС – 2 бр. проверки;
- други извънредни проверки по ИН, една от които по писмо на БД – 2 бр.

IV.2. КОМПЛЕКСНО ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И КОНТРОЛ НА ЗАМЪРСЯВАНЕТО

РИОСВ гр.Шумен осъществява контрол промишлени и производствени обекти, извършващи дейност с капацитет над определената прагова стойност в Приложение № 4 на Закона за опазване на околната среда. Целта на извършваната дейност е контрол на условията от комплексното разрешително, в които са определени изисквания за предотвратяване и минимизиране образуването на емисии на замърсяващи вещества, изпускани в околната среда, както и осигуряване на рационалното използване на суровини и енергия; на законосъобразната експлоатация на площадките на промишлените инсталации и предотвратяване на аварии.

Планови проверки

По отношение контрола на инсталации с издадени комплексни разрешителни, през 2019 г. са извършени 23 броя проверки от същия брой планирани. Дадени са 58 броя предписания, от които неизпълнените са 6 бр., за което е съставен акт на „Родна индустрия 91“ ЕООД.

Проверените обекти са както следва:

- “Алкомет” АД - Инсталация за производство на алуминиеви заготовки - Шумен, Индустриална зона; производство на алуминиев прокат, валцови и пресови изделия от алуминий и алуминиеви сплави гр. Шумен.

- “Брамас - 96” АД - Инсталация за обезвреждане на животински трупове и животински отпадъци гр. Шумен.

- “Братя Томови” АД - инсталация за интензивно отглеждане на свине майки и на свине за угодяване гр. Попово.

- “Дюра-тайлс БГ” АД инсталация за производство на керамични продукти - плочки гр. Нови пазар.

- “Енерсис” АД - Инсталация за производство на оловно-кисели акумулатори и батерии гр. Търговище.

- “Енола фарм” ООД - инсталация за интензивно отглеждане на свине за угодяване с. Буйново, общ. Търговище.

- „Ескейп груп” ООД - инсталация за интензивно отглеждане на птици с. Подгорица, общ. Търговище.

- „ЗГП България“ АД - инсталация за повърхностна обработка на метали над 30 м.куб. и инсталация за нанасяне на защитни покрития от разтопен метал с консумация над 2 тона метал на час гр. Каспичан.

- „Карлсберг България” АД - Инсталация за производство на пиво - гр. Шумен.

- “КЕРАМАТ” АД - площадка гр. Каспичан инсталация за производство на керамични продукти - тухли гр. Каспичан.

- “НЕС-Нови Енергийни Системи” ООД - Инсталация за повърхностна обработка на метали гр. Шумен.

- “Ново Стъкло” ЕАД - Инсталация за производство на домакинско стъкло гр. Нови пазар.

- Община Омуртаг - Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Котел, Върбица, Омуртаг и Антоново.

- Община Търговище - Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Търговище и Попово.

- Община Шумен - Регионално депо за неопасни отпадъци гр. Шумен.

- “Пашабахче България” ЕАД - инсталация за производство на домакинско стъкло и за производство на водород гр. Търговище.

- “Родна индустрия 91” ЕООД - инсталация за производство на керамични продукти - тухли гр. Попово.

- “Рока България” АД - инсталация за производство на керамични продукти - санитарен фаянс, гр. Каспичан.

- “Тетрахиб” ЕАД - инсталация за интензивно отглеждане на свине с. Никола Козлево, общ. Никола Козлево

- “Тракия глас България” ЕАД – инсталация за производствена плоско стъкло, инсталация за производство на водород.

- “Хан Омуртаг” АД - инсталация за производство на керамични продукти - плочки гр. Шумен.

- „Хибриден център по свиневодство” АД инсталация за интензивно отглеждане на свине гр. Шумен.

- “Яйца и птици-Ломци” ООД - инсталация за интензивно отглеждане на птици с. Ломци, общ. Попово.

Резултатите от проверките са следните:

Не е установявано замърсяване на околната среда, свързано с липса на прилагане на условия от комплексното разрешително.

Два от операторите са извършили неизпълнение на условия от комплексно разрешително:

- „Ново стъкло“ ЕАД е ползва 2 бр. суровини за производство на стъкло, които не са разрешени в комплексното разрешително.

- „Дюра-тайлс БГ“ АД е образувал 2 бр. отпадъци над количествата, които са разрешени в комплексното разрешително.

Един от операторите „Родна индустрия 91“ ЕООД не изпълнил 6 бр. предписания. Всички от тях са свързани с липса на представяне на документи, които не са били представени и по време на планова проверка. Съставени са 2 бр. акт за установяване на административно нарушение.

От дадените и изпълнени предписания, по-важни са тези, свързани с предприемане на мерки за предотвратяване риска от замърсяване на околната среда. Същите са както следва:

- За Регионално депо за неопасни отпадъци гр. Шумен
 - Извършено е възстановяване нарушената структура на клетка 2 (съборената част на дигата), с което е преустановено изтичането на инфилтрат и замърсяване на околни земни площи.

- Почистени са отпадъците, констатирани при проверката, които са извън тялото на депото

- "ХЦС" АД – извършено е изчерпване на течната фракция от лагуната за течна торова маса, с цел недопускане на преливане.

- "Енола Фарм" ЕООД - обект с. Буйново – въведен е експлоатационен дневник за състоянието на лагуната за течна торова маса, с цел удостоверяване извършването на контрол на това съоръжение.

- "Пашабахче България" ЕАД – извършено е почистване на тревистата и храстовидна растителност около точката на мониторинг, до точката на заустване и на дъждовните канавки, с цел осигуряване на добра проводимост.

- Регионално депо за неопасни отпадъци гр. Омуртаг
 - Не е установена нередност при извършена проверка на състоянието на изолационните материали, осигуряващи водоплътност на тялото на депото на клетка 2..

- Предприети са мерки за прекратяване изтичането на инфилтрат от клетка 1 към клетка 2.

- Почистени са констатираните при проверката смесени битови отпадъци, които са извън тялото на депото, както и е извършено запръстяване на работните участъци на депото.

- Регионално депо за неопасни отпадъци – извършено е запръстяване на участъкът от клетка 1, който не е бил запръстен по време на проверката.

- "Яйца и птици - Ломци" ООД – Извършено е изчерпване и почистване на събирателното съоръжение за отпадъчни води.

- "Ново стъкло" ЕАД
 - Осигурен е абсорбент сярна на площадката за съхранение на отпадък с код 20 01 21*.

- Обособени са капацити за пречиствателните съоръжения за пречистване, преди заустване на отпадъчни води и крайни бетонови шахти (два броя) на територията на обекта, преди заустване в градска канализационна система, ограничаващи попадане на външни тела и осигуряващи безопасната им експлоатация.

- Набелязани са мерки и са предприети действия за намаляване на замърсяването на отпадъчните води и привеждането им в съответствие индивидуалните емисионни ограничения, дадени в комплексното разрешително.

Извънредни проверки на обекти с комплексно разрешително през 2019 година.

Извършени са общо 6 бр. извънредни проверки на обекти с комплексно разрешително, от които:

- 2 бр. участие в ДПК на „Тракия глас България“ ЕАД и на “Алкомет” АД;
- 1 бр. проверка с цел връчване на акт на изпълномощени представители на „Дюра-тайлс БГ“ АД - инсталация за производство на керамични продукти - плочки гр.Нови пазар, общ.Нови пазар.
- 1 бр. проверка на „Родна индустрия 91“ ЕООД във връзка с писмо на ИАОС гр.София за ползване на гориво, което не е разрешено в условията на комплексното разрешително. В резултат е съставен акт за административно нарушение. 2 бр.
 - проверки по сигнал
 - 1 бр. на “Родна индустрия 91” ЕООД - инсталация за производство на керамични продукти - тухли гр.Попово, общ.Попово във връзка с писмо на ИАОС гр.София за замърсяване на атмосферния въздух. Не е установено замърсяване при проверката.
 - 1 бр. Мар-крафт" ООД - инсталация за отглеждане на кокошки-носачки с. Дриново, общ. Попово - изпълнено е предписанието за преустановяване нерегламентирано съхраняване на торова маса. Няма акт.

IV.3. ДОБРОВОЛНИ АНГАЖИМЕНТИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ОПАЗВАНЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА – EMAS И ЕКОМАРКИРОВКАТА НА ЕС.

Схемата за управление по околна среда и одит (EMAS) е доброволен инструмент за управление по околна среда. EMAS подпомага организациите да оптимизират производствените си процеси, да намалят въздействието си върху околната среда и да използват ресурсите по по-ефективен начин.

Когато през 1993 г. е въведена EMAS, тя има за цел да обхване индустриални обекти. След първото преразглеждане през 2001г. EMAS II е отворена за всички организации, независимо от дейността им (разположени в държава-членка на ЕС и на ЕИП, както и дотогава). С EMAS III регистрацията по схемата е достъпна и за организации, разположени извън ЕС.

Изискванията на EMAS включват тези на ISO 14001. В допълнение към изискванията на стандарта, регистрацията по EMAS на дадена организация е гаранция за:

- Прозрачност и предоставяне на информация на обществото;
- Постоянно подобряване на екологичните показатели;
- Ангажираност на служителите;
- Постоянно спазване на законодателството.

В България Европейската Схема за екомаркировка е въведена чрез Закона за опазване на околната среда, глава седма, раздел трети, още през 2002 г. Тъй като тогава България все още не е страна – член на Европейския съюз, Регламентът не може да бъде прилаган директно. Поради тази причина, МОСВ въвежда изискванията на Регламента в българското законодателство посредством Наредба №3 на Министъра на околната среда и водите за Националната схема за екомаркировка (ДВ бр.49, 2003 г.).

За подобряване на конкурентоспособността на българската индустрия, още през 2003 г. Министърът на околната среда и водите обнародва 2 заповеди за определяне на специфични критерии за присъждане на знака за екомаркировка на продуктови групи “Обувки“ и “Текстилни изделия”. Заповедите макар и непряко, въвеждат идентично в

българското законодателство критериите на Решенията на ЕС за присъждане на знака за екомаркировка. През следващите 3 години се обнародват още 16 заповеди, с което техният общ брой нараства на 18.

Във връзка с пълноправното членство на Република България в Европейския съюз и за директното прилагане на Регламента за схемата за екомаркировка през 2007 г. се наложи изготвянето и приемането на Закона за изменение и допълнение на Закона за опазване на околната среда (ЗИД на ЗООС). Чрез ЗИД на ЗООС Регламентът № 1980/2000 относно схемата за екомаркировка се въведе на мястото на съществуващата до този момент “Национална схема за екомаркировка (НСЕМ)”.

С обнародването на ЗИД на ЗООС в (ДВ бр. 52 от 06.06. 2008) се дава възможност за ефективно прилагане на Регламента на Европейската общност относно Схемата за екомаркировка в България.

В началото на 2010 г. беше публикуван ревизирият регламент относно схемата – Регламент (ЕО) № 66/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 година относно екомаркировката на ЕС. С него се изменя и логото на схемата.

Броят на продуктовете групи, за които има разработени критерии и съответна могат да кандидатстват за екомаркировката на ЕС, постоянно расте. Към момента те са 26 от различни категории:

- Почистващи продукти;
- Електроуреди;
- Изделия от хартия;
- Дом и градина;
- Облекла и обувки;
- Туристически услуги

Насоки за подобряване на работата на инспекцията

Да се извършат проверки заложи в годишния план на РИОСВ за **2020 г.** за осъществяване на контрол на производителите в обхвата на Регламент /ЕО/648/2004 по отношение на биоразградимостта на детергентите и ПАВ, предназначени да влязат в състава на детергентите и във връзка с Указания за провеждане на контролна дейност по прилагане на Регламент /ЕО/648/2004 на Европейския парламент и Съвета от 31-03.2004г./Заповед №РД-890/7.12.2011г., Заповед №РД 28-13/21.01.2012г. на Министъра на Околната среда и водите и Министъра на здравеопазването и Регламент 259/2012 (фосфати).

С оглед минимизиране на административните, човешки и финансови разходи да се извършат съвместни проверки по изготвен график с представители на РИОСВ, РЗИ и представители на Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда“, съгласно утвърдения план за **2020 г.**

Да се осъществят заложените проверки в годишния план на РИОСВ за **2020 г.** за осъществяване на контрол на производителите, вносителите и потребителите, в обхвата на Регламент (ЕО) 1272/2008 относно класифицирането, етикетиранието и опаковането на химични вещества и смеси (CLP).

Във връзка с приоритетите за контролна дейност в областта на управлението на химикалите за **2020 г.** и заложи в годишния план за 2020 г. да се извърши контрол на фирмите /предприятия, попадащи в обхвата на Регламент REACH за изпълнението на изискванията за:

Приоритети за контрол по Регламент (ЕО) 1907/2006 REACH.

Целеви групи - фирми производители, вносители и потребители по веригата.

- Контрол на изискванията за разширени информационни листове за безопасност и сценариите на експозиция; при възможност с представители на РЗИ и ИА ГИТ
- Контрол на задълженията за регистрация след последния краен срок за регистрация (31 май 2018г.) на производители и вносители на етерични масла
- Контрол на задълженията за регистрация след последния краен срок за регистрация (31 май 2018г.) на производители и вносители на дървени въглища
- Контрол на изискванията за електронна търговия с химични вещества и смеси в рамките на Осмия хармонизиран европейски проект на Форума на ЕСНА /REF-8/
- Изготвяне на рискови профили за вещества/фирми, показали несъответствия с изискванията на Регламент (ЕО) 1907/2006 REACH. Сътрудничество с Агенция „Митници“ в контекста на инструкцията за взаимодействие. Целева група: вносители на химикали;
- Контрол на ограниченията на вещества в изделия, вкл. нотификации от Комисията за защита на потребителите (КЗП). Списъкът на веществата с въведени ограничения, включени в Приложение XVII на REACH е публикуван на адрес: <https://echa.europa.eu/bg/substances-restricted-under-reach>
- Контрол на вещества, предмет на разрешаване (Приложение XIV на REACH), след достигане на съответната дата на забрана, приоритетно с дата на забрана 2019-2020 г. Целеви групи:
 - оператори, на които е издадено разрешение или се ползват от преходния период, предвиден в чл. 56, §1, г) на REACH (чл. 56, §1, а));
 - потребители надолу по веригата, които употребяват вещества, за чиято употреба е издадено разрешение на участник нагоре по веригата на доставки (нотификатори по чл. 66);
 - оператори, които пускат на пазара вещество, за чиято употреба е издадено разрешение на непосредствен участник надолу по веригата на доставки (чл. 56, §1, д).
- На контрол подлежат условията към издадените разрешения за употреба. Списъкът на вещества за разрешаване, включени в Приложение XIV на REACH, от където могат да се установят веществата с изтекла дата на забрана за производство и/или употреба, както и с дата на забрана през 2019г. -2020 г. е публикуван на адрес: <https://echa.europa.eu/bg/authorisation-list> .

Приоритети за контрол по Регламент (ЕС) 2019/1021 относно устойчивите органични замърсители.

Целеви групи – фирми производители на изделия, вносители и потребители надолу по веригата.

- Контрол на ограниченията/забраните за употреба на следните устойчиви органични замърсители:
 - хексабромциклододекан (HBCD);
 - хексахлоробутадиен (HCBД);
 - пентахлорофенол, неговите соли и естери (PCPs);
 - полихлорирани нафталени (PCNs);
 - късоверижни хлорирани парафини (SCCPs);
 - декабромодифенил етер (deca-BDE).
 - Дикофол/dicofol/
 - Перфлуороктан сулфонова киселина/PFOS/, нейните соли и перфлуороктан
 - сулфонил флуорид /PFOSF/. Да се има предвид, че за последните три вещества предстои включване в Регламент (ЕС) 2019/1021 през 2020 г.

Приоритети за контрол по Регламент (ЕС) 2017/852 относно живака.

Целеви групи – оператори, които използват живак, смеси на живака или живачни съединения за разрешена употреба (за производство на продукти или в производствени процеси), вносители и износители. Контрол за установяване на условия на екологосъобразно междинно съхранение на живак, смеси на живака или живачни съединения, както и контрол на забраната за използване на живак за извличане на злато при ръчен и дребномащабен добив и преработка на злато.

Освен това, като високо рискови се определят обектите, които произвеждат и/или съхраняват големи количества химикали. Приоритетно се залагат тези фирми на територията на РИОСВ-Шумен, които подлежат на контрол съгласно изискванията на Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси.

Приоритети за контрол по Директива 2012/18/ЕС СЕВЕЗО.

Целеви групи – оператори на предприятия с висок и нисък риск от аварии.

IV.4. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ЗА АКТИВНО ФОРМИРАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНО ПОВЕДЕНИЕ ЗА ГРИЖА КЪМ ОКОЛНАТА СРЕДА.

1. Международен ден на влажните зони

1.1. С открит урок пред първокласници от НУ „Княз Борис I“ беше отбелязан Международния ден на влажните зони. Урокът бе посветен на темата за 2019г. „Влажните зони и изменението на климата“. Децата научиха за ролята на влажните зони като естествено решение за справяне с климатичните промени. Научно - популярен филм запозна децата с влажните зони в България. Първокласниците участваха и в образователни игри на тема влажни зони.

2. Световен ден на водата

2.1. Ученици от клуб „Млад химик и изследовател“ към СУ „Св. Св. Кирил и Методий“ - град Смядово гостуваха в Информационния център на РИОСВ – Шумен. Децата участваха в дискусията относно грижата за опазването на водата, устойчивото управление на водните ресурси и осигуряването на свободен и лесен достъп до питейна вода. Прожекция на документален филм запозна децата с дейността на Регионалната лаборатория към ИАОС. Младежите проследиха работния процес в екоинспекцията и разгледаха апаратурата за анализ на водни проби, с която работи Регионалната лаборатория към ИАОС.

2.2. Служители на РИОСВ - Шумен гостуваха на първокласниците от НУ „Княз Борис I“ - град Шумен, където изнесоха открит урок на тема „Вода за всички“. Показаха на учениците вълшебствата на водата чрез образователни опити. Екоекспертите разгледаха и специално подготвена изложба от рисунки за Световния ден на водата.

2.3. Малчугани от ДГ „Снежанка“ - Каспичан подариха на екоекспертите рисунки с послания за опазване на природата и съхраняване на чистотата на водите. Те бяха наградени от РИОСВ - Шумен с индивидуални грамоти за екологичната творческа позиция, която изразиха.

2.4. РИОСВ Шумен и БДЧР Варна проведоха ученически конкурс „Никой не оставя зад себе си“ за изработка на макет на естествен воден обект и електронна картичка с послание, в периода 15.02-15.03.2019 г. Конкурсът беше проведен сред ученици от 1 до 9 клас с идеята да провокира тяхната творческа оригиналност и гражданска позиция към опазването на природата и съхраняване чистотата на водите. До предварително обявения срок постъпиха 36 проекта за електронна картичка с послание и 33 макета на воден обект.

3. Световен ден на земята

3.1. В информационния център на екоинспекцията гостуваха учениците от СУ „Йоан Екзарх Български“. Прожекция на филм показва на децата флората и фауната в резерватите „Букака“, „Дервиша“, „Моминград“ и „Патлейна“. Над 70 първокласника се включиха в засаждането на храсти в двора на училището.

3.2. Експерти от РИОСВ и РЛ в Шумен посрещнаха студенти от Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“, специалност „Инженерна логистика“ в Информационния център. Студентите се запознаха с възможностите за подобряване

състоянието на околната среда и работата на отделите в екоинспекцията. Прожектиран беше документален филм за дейността на регионалната лаборатория към Изпълнителна агенция по околна среда. Студентите посетиха и Автоматичната измервателна станция (АИС) за контрол качеството на атмосферния въздух към Регионалната лаборатория в Шумен. Те имаха възможност в реално време да наблюдават измерванията на контролираните показатели – серен диоксид, азотни оксиди, озон и фини прахови частици (ФПЧ 10).

3.3. Екоексперти посетиха учениците от Центъра за специална образователна подкрепа в Шумен. Младешите от центъра се запознаха със защитените територии и застрашените растителни и животински видове в границите на РИОСВ-Шумен.

4. Международен ден на биологичното разнообразие

4.1. В информационния център експерти от РИОСВ- Шумен посрещнаха първокласниците от II ОУ „Д-р Петър Берон“. Малчуганите се запознаха с работата на инспекторите и получиха ценни съвети как да се грижат за природата и да я пазят чиста. Те имаха възможност да разгледат Червената книга на защитените видове, участваха в забавна игра за разпознаване на здравословни храни и получиха подаръци - книжки, грамоти и ябълки.

4.3. В навечерието на празника екоекспертите гостуваха на децата от ДГ „Конче Вихрогонче“. Бъдещите първокласници показаха колко са любознателни и колко много са научили и знаят по въпросите за здравословното хранене, тъй като мотото на кампанията през тази година е „Нашето биоразнообразие, нашата храна, нашето здраве“.

5. Световен ден на околната среда

5.1. „Зелените патрули“ от СУ „Панайот Волов“ почистиха паркинга пред лесопарк Къшкочеве“. Организаторите на инициативата от РИОСВ - Шумен и ДПП „Шуменско плато“ разделиха учениците в два отбора и те участваха в състезание за събиране на най-голямо количество отпадъци. Включиха се над 20 деца от 1-ви до 5-ти клас. Отборите се представиха равностойно и бяха наградени за положените усилия. Подаръците бяха осигурени от шуменската екоинспекция с подкрепата на Дирекцията на парка. Експертите от двете институции предложиха на малчуганите още различни предизвикателства и ролеви игри.

5.2. Дебат по темата за опазването на околната среда се състоя в навечерието на Деня на еколога – 5 юни в Информационния център на екоинспекцията. Учениците от 9 „г“ и 10 „г“ клас с профил „Биология и Химия“ на ППМГ „Нанчо Попович“ представиха своите аргументи пред експертите от РИОСВ-Шумен и Регионалната лаборатория - Шумен към ИАОС. От тях те научиха повече за основните замърсители на въздуха, които са причина за глобалното затопляне на климата. По-късно децата разгледаха и се запознаха с работата на експертите от РЛ.

6. Конкурс „Мисли зелено – пази природата“

В конкурса бяха представени общо 12 презентации на детски градини и училища от Шумен, Смядово, Търговище, Попово и Сунгурларе. Призьори в категорията при малките е ДГ „Пчелица“, а при по-големите фаворит е отборът на хуманитаристите на СУ „Йоан Екзарх Български“ в Шумен. Средното училище спечели и специалната награда за най-масово участие, като приза получи директорът на училището. Поощрителната награда отиде в Сунгурларе за учениците от СУ „Христо Ботев“. Индивидуални награди за уникален проект получиха децата от ЦСОП в Шумен.

На всички участници бяха подарени грамоти и живи дръвчета, а призовите места бяха поощрени и с предметни награди, осигурени от организаторите.

7. Дни на отворени врати

Над 90 деца от шуменските занимални и от читалището в с. Мадара гостуваха на експертите от шуменската екоинспекция в дните на отворени врати. Те научиха за дейността на регионалната инспекция и за това какви птички и бозайници най-често се спасяват от експертите на направление „Биоразнообразие“ през летните месеци. Видеоклипове и снимки на спасените животни им показа експерт от инспекцията, като той разказа на малчуганите и много любопитни истории за премеждията си по спасяване на пернатите. За да затвърдят знанията си децата изработиха таралежи от суров картоф и хранилки за птички, които взеха за спомен от гостуването си в РИОСВ – Шумен, а на експертите те оставиха своите цветни екологични послания и рисунки.

8. Експертите от РИОСВ, представителите на Централната рибно-опазваща организация (ЦРОО) и доброволци от общините Велики Преслав и Върбица се включиха в почистването на замърсените участъци по протежението на язовир Тича. МОСВ е партньор на инициативата, която е част от кампанията на БТВ Медия Груп. Днес на Тича, основната група над 50 човека, изчисти бреговата зона в с. Кьолмен. Доброволци имаше в селата Ловец, Сушина, Маломир и Иваново. Огромни количества отпадъци бяха пренесени с лодки от представителите на ЦРОО. Инициативата се проведе с подкрепата и съдействието на Община Върбица, която своевременно започна извозването на събраните отпадъци. Бяха събрани над 500 чувала, предимно с пластмасови и стъклени бутилки, кенчета, найлонови торби и други непотребни вещи.

9. Европейска седмица на мобилността

9.1. Със засаждане на дърво в парка до сградата на Община Шумен екоексперти, експерти от общината, Регионалната лаборатория (РЛ) към ИАОС и учениците от

Градския ученически парламент дадоха началото на инициативите от Европейската седмица на мобилността. Мероприятието започна от автоматичната измервателна станция, където експерт от РЛ - Шумен разказа на младите хора за работата на измервателното съоръжение. След това всички преминаха през пешеходната зона и бяха раздадени тематични флаери с цел да се привлече вниманието на обществеността в посока използване на алтернативни начини на придвижване, тъй като мотото на кампанията през тази година е „Върви с нас” с тема: „Безопасно ходене и колоездене”.

9.2. Експерти от РИОСВ – Шумен и служители на ОДМВР - Шумен гостуваха на малчуганите от ДГ ”Дружба” и ДГ „Щурче” в дните на Европейската седмица на мобилността. Инициативата се проведе със съдействието на Община Шумен. С демонстрации по управление на велосипеди, тротинетки и пресъздаване на реална пътна обстановка децата от двете градини показаха колко много знаят за пътните знаци и правилното придвижване. В днешния ден те научиха от пазителите на реда за правилата при движение с велосипед във връзка с темата на тазгодишната кампанията „Безопасно ходене и колоездене”. РИОСВ - Шумен осигури специални награди за всяко участвало дете и живо дърво, което да остане за спомен в двора на всяка от градините.

9.3. Над 100 деца се включиха в спортните игри организирани от РИОСВ – Шумен и Община Велики Преслав в дните на Европейската седмица на мобилността. Учениците от ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ да участваха в състезанието и нарисуваха над 30-метрова рисунка на асфалт. Малчуганите от втори до четвърти клас се състезаваха за

най-продължително скачане на въже, въртене на обръч и отборно теглене на въже. Победителите получиха много награди, подsigурени от организаторите. Инициативата се проведе с подкрепата на Център „Европа Директно“, от който бяха направили щанд за книги. От местния фитнес клуб бяха предвидили минерална вода, а за отпадъците от Общината специално поставиха кошове за разделно сметосъбиране.

10. Експерти от РИОСВ и младежи от Общинския младежки съвет разговаряха по въпросите за замърсяването на околната среда в инициатива, част от мащабен младежки проект. Срещата се проведе в Младежката сфера на града, а мероприятиято, което е първото от поредица такива, започна с почистване на района около Сферата и Томбул джамия. Младите хора изработиха красива арт инсталация за разделно събиране на отпадъци, която подариха на града като символ на тяхното желание по - често да използваме съоръжението и да се замисляме над наболелия проблем за световното замърсяване.

11. Експерти от РИОСВ – Шумен посрещнаха в информационния център на екоинспекцията учениците от 10 и 11 клас с профил биология на ППМГ „Нанчо Попович“. Младжите бяха запознати с дейността на екоинспекцията и научиха за работата в направление „Биоразнообразие“.

Младите хора дискутираха по глобални екологични въпроси в еко викторина с мото „Да потърсим най-доброто решение“. Влизайки в ролята на управляващи, младежите разискваха по въпроси за чистотата на въздуха, замърсяването на водите и почвите, по темата за отпадъците и разделното сметосъбиране. За участието си те получиха грамоти и фиданки от вида Западна туя. По – късно растението беше засадено в училищния двор.

12. 20 деца от 5 – ти и 6 – ти клас от кръжоците по „Предприемачество“ и „Физични, химични явления и биологични процеси“ на СУ „В. Левски“ в Нови Пазар посетиха информационния център на РИОСВ. Експертите запознаха учениците с дейността си и им представиха образователен филм за разделното събиране на отпадъци и процесите в рециклирането. Филмът „От нищо-нещо“ разпали любопитството и последва екологична дискусия за опазването на околната среда и възможностите за намаляване на отпадъците. Вниманието на децата беше провокирано още и от видеоклипове на спасени животни и птици.

Експертите подариха на малчуганите живо дърво, за да прехвърлят и затвърдят наученото в реална среда, с грижа за природата.

13. Експерти на РИОСВ и студенти от ШУ „Епископ Константин Преславски“ се включиха в попълването на над 60 декара едногодишна култура в района между селата Ловец и Сушина, където преди две години изгоря борова гора. Инициативата беше по покана на работещите в ДГС-Преслав, като в нея участваха и около 30 служители и

работници на преславското стопанство. Каузата на лесовъдите е да бъде създадена нова дъбова гора. Засаждането е на изключително труден терен, но е важно заради ерозията и пречистването на почвените води, които влизат в язовир „Тича“.

14. Европейска седмица за намаляване на отпадъците.

Учениците от 5 „а“ и 5 „в“ клас на СУ „Панайот Волов“, представители на „Булекопак“ и „Грийнех“- организации за управление на отпадъци и експерти от РИОСВ отбелязаха Европейската седмица за намаляване на отпадъците (ЕСНО) 2019 г. Двудневната инициатива бе по покана на екоинспекцията и имаше за цел да разясни на подрастващите идеята на разделното събиране на отпадъци и пътя, по който те стигат до регионалното депо. С две презентации децата бяха запознати с това кои отпадъци са опасни и защо и как да рециклираме. По – късно те се включиха в играта „Познай верния отговор“. Победителите в състезанието получиха индивидуална награда, а за всички участници бяха предвидени рекламни материали, грамота за участие и иглолистно дърво, за което децата да се грижат в училище.

15. РИОСВ - Шумен награди участниците в традиционния благотворителен конкурс „ЕКО КОЛЕДА“ на 11 декември от 13 ч. в Информационния център на екоинспекцията. Той се проведе от 11 до 29 ноември 2019 г. и се организира за седма поредна година. В него се включиха 23 детски градини, 21 училища, 3 центъра за деца от Шуменска и Търговищка област и ОУ "Ран Босилек" - Габрово (извън класирането). Участниците имаха за задача екипно да изработят коледна украса, коледни и новогодишни картички от екологични или отпадъчни материали. През тази година бе включена още една категория за стихотворение на екологична тематика за по – големите ученици. Жури от служители на екоинспекцията, „Булекопак“ АД, „Рекобат“ АД и „Грийнтех - България“ АД, които са партньори в тазгодишното издание, оцениха

творбите. Всички участници получиха грамоти, сертификати за благодетел и вечно зелен храст от вида западна туя. Каузата на кампанията през тази година е закупуването на материали за арт терапия за Дневния център за деца и възрастни хора с увреждания „Слънчев лъч“ в Шумен.

16. Коледуване в РИОСВ

Експертите от шуменската екоинспекция посрещнаха малките коледарчета от подготовителната група на ДГ „Космонавт“. Премени в народни носии с коледарски тояги, малчуганите пресъздадоха традиционния български обичай – коледуване. Поверието гласи, че коледарите прогонват злите сили със своите песни и наричат за здраве, изобилие и берекет. Децата наричаха за сполука на екипа от екоинспекцията и на експертите от Регионалната лаборатория.

V. АНД И ПАМ

През отчетния период на 2019 г. са съставени **77 броя** АУАН за нарушаване на екологичното законодателство. Издадени са **69 броя** Наказателни постановления/НП/ от Директора на РИОСВ-Шумен на стойност 126 600 лв. Сумите по наложени глоби за 2019 г. са 17 600 лв, за имуществени санкции са 109 000 лв. Събраните суми по издадените НП са в размер на 78 664.60 лв. За отчетния период са прекратени 3 броя АУАН с резолюция на Директора на РИОСВ-Шумен. Предадени на НАП са 46 броя НП за налагане на глоби и имуществени санкции, на стойност 83 000 лв.

За периода 01.01.2019 г. - 31.12.2019 г. са наложени общо 21 броя текущи месечни санкции на стойност 3 655,00 лв. От тях за замърсени отпадъчни води, по реда на чл. 69 от ЗООС са **14 бр.**, а по опазване чистотата на атмосферния въздух са **7 бр.** За отчетния период няма издадени еднократни текущи санкции. Издадени са **16 бр.** заповеди за отмяна на текуща месечна санкция (ТМС) по води и **7 бр.** заповеди по въздух. За намаляване на действащи санкции са издадени **4 бр.** заповеди по води и **1 бр.** заповед по въздух. За спиране и възобновяване на действащи санкции са издадени **3 бр.** заповеди по въздух. Събраните суми през 2019 г. за наложени санкции по чл.69 от ЗООС са в размер на **31 685,54 лв.** За сравнение през 2018 г. с наказателни постановления са наложени общо 20 броя текущи месечни санкции, на стойност 4 029,00 лв. От тях за замърсени отпадъчни води, по реда на чл.69 от ЗООС са 17 бр, а по опазване чистотата на атмосферния въздух са 3 бр.

През отчетния период няма издадени Заповеди за налагане на ПАМ.

Обжалвани НП-глоби и влезли в сила за периода – 1 брой по ЗООС за 2000 лв.

Обжалвани НП- имуществени санкции и влезли в сила за периода-4 броя за 18 000 лв. От тях 3 броя по ЗООС за 16 000 лв. и 1 брой по ЗВ за 2 000 лв.

От сравнителният анализ се установява, че през 2018 г. са съставени 78 бр. АУАН. По-малкият брой съставени АУАН през 2019 г. е показател за установени по-малко нарушения, което е критерий за ефективността на контролната дейност. Това е доказателство за по-ефективна работа на РИОСВ-Шумен през 2019 г., вследствие на което вредното въздействие върху околната среда е намаляло в сравнение с 2018 г., което главно се дължи на спазване на нормативната уредба от проверяваните лица.

От направената констатация при анализа по-малкото наложени глоби и имуществени санкции през 2019г., в сравнение с 2018г.е показател за по-малко нарушения на екологичното законодателство и по-голяма ефективност от предприетите административнонаказателни мерки.

За отчетната година са съставени 17 бр. АУАН за неизпълнени предписания, докато през 2018 г. са съставени 10 бр.

При анализ на административнонаказателната дейност за 2019 г. и финансовите показатели се установяват следните положения:

Сумите по наложени глоби за **2019 г. са 17 600 лв**, за имуществени санкции са **109 000 лв., което общо е 126 600 лв.** при наложените през 2018 г. в размер на **165 200 лв.** Когато се прави сравнението, обаче следва да се акцентира на това, че през 2019 г. са събрани 78 664,60 лева, а през 2018 г. – 60 132, 30 лв. Видно от направеният анализ е, че дейността по събиране на наложените глоби и имуществени санкции значително се е подобрила през отчетния период, което има пряка връзка и с увеличената ефективност при контролната дейност.

От горната констатация следва извода, че през 2019 г. няма увеличаване на стойностите на наложените санкции и глоби, в сравнение с 2018 г., но събирането им е станало по-ефективно, което е от ключово значение и за ефективността на дейностите по опазване на околната среда в съвкупност.

При анализа се установява, че за 2019 г. наложените НП за глоби са 32 и за имуществени санкции са 37, или общо **69 НП**, а за 2018 г. са съответно 35 бр. НП и 53 бр. НП за санкции, което е общо – **88 бр.** Следва извода, че през 2019 г. контролната дейност на РИОСВ Шумен е по ефективна по отношение на наложените санкции и глоби, при сравнително един и същи брой проверки и проверени обекти.

През **2019 г.** стойността на наложените санкции по чл. 69 от ЗООС по отношение замърсяване на водите е 3 655,00 лв, като през 2018 г. е 4029,0 лв. Видно е, че разликата в размера на наложените санкции е малка, но докато през **2018 г. от санкции по чл. 69 от ЗООС са събрани 14 835 лв, то през 2019 г. са събрани санкции в размер на 31 685, 54 лв.** От тук следва извода, че през 2019 г. няма голяма разлика в констатираните замърсявания на водните обекти, от заустване на отпадъчни води на емитери, но в голяма степен е увеличена ефективността по събирането на наложените санкции, което има пряка връзка с подобрения контрол върху обектите.

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

От извършения сравнителен анализ, на контролна дейност през 2019 г., се установява, че количеството по отношение на броя на проверените планирани обекти - **513 бр.** и извършени планови проверки – **792 бр.**, в сравнение с 2018 г., съответно **549 бр.** обекти и **796 бр. проверки са сравнително близки по количество. Констатира се устойчивост на извършваната контролна дейност и на тенденцията за подобряване на ефективността.**

По отношение на получените и обработени основателни сигнали, количеството на извършените проверки през 2019 г е 97 бр. За 2018 г. то е 94 бр., по тях се запазва като тенденция близко. Това доказва отново устойчивост на контролната дейност. Крайните резултати от подобряване на състоянието на околната среда, и опитът, който е натрупан от експертите през последните няколко години, при възникналите аварийни ситуации, показва важността на ефективния последващ контрол и възможността, която той дава за предотвратяване настъпването на сериозни аварии. Вследствие риска от замърсяване на околната среда е също намален.

Поддържането на сравнително постоянен брой на проверяваните обекти през последните години означава, че качеството на контролната дейност и количеството на проверките се запазват. В следствие на това подобрената ефективност при дейността и изпълнението на задължителните условия също се запазва и подобрява. **Резултатът е подобряване на устойчивостта на околната среда.** Причина за това е и изпълнението на даваните предписания при контролната дейност.

Извършването на по ефективна и качествена контролна дейност, като превантивен, текущ и последващ контрол е от голямо значение за осигуряване на точни и актуални правила за работа, които са съобразени с политиката и приоритетите на МОСВ, както и на РИОСВ Шумен, и пречупени през регионалната специфика на района, и проблемите в опазване на околната среда.

За подобряване на цялостната контролна дейност на инспекцията периодично се прави преглед и при необходимост се извършва актуализиране и усъвършенстване на вътрешните правила за работа. През 2019 г. контролната дейност прогресивно отбелязва напредък, резултат от подобрена координация по направления по-добри правила и организация за работа. Това съответно подобри ефективността на контролната дейност и работата на експертите, допринесе за своевременно изпълнение на плана, и за подобряване на информационната среда в инспекцията.

В плана за 2019 г., има тенденция за леко увеличаване на броя на включените в регистъра обекти, които са **1488 бр.**, в сравнение с 2018 г когато са били **1454 бр.** Малкото увеличение с 34 броя нови обекти се дължи на нови производствени обекти, въведени в експлоатация през предходната година, които се налага да бъдат включени, като възможност за контрол.

Включените в плана за 2019 г обекти в общия списък, които са проверени са **513 бр.** В сравнение с 2018 год. планираните и изпълнени проверени обекти по общия списък са **549 броя.** Тази тенденция за леко намаление на броя свидетелства за постигнат положителен ефект от контролната дейност, като същевременно създава предпоставки за осигуряване на възможност за много по-ефективно и задълбочено осъществяване на проверките и контрола. Така се гарантира по-добро и по-точно спазване на екологичното законодателство и недопускане на замърсявания на околната среда от проверените обекти. Планираните за проверка и изпълнени планови обекти по компоненти за 2019 г., на таблица 3 са **705 броя**, а през 2018 г. те са **702 броя.** Малката разлика в броя на обектите между 2018 г и 2019 г. е вследствие на осигуряване устойчивост на изпълнението на приоритетната цел на плана за 2018 г. - подобряване на ефективността на проверките и по-високото качество.

За отчетната година са съставени 17 бр АУАН за неизпълнени предписания, докато през 2018 г. са съставени 10 бр.

При анализ на контролната дейност за 2019 г. и финансовите показатели се установяват следните положения:

Сумите по наложени глоби за **2019 г. са 17 600 лв** , за имуществени санкции са **109 000 лв., което общо е 126 600 лв.** при наложените през 2018 г. в размер на **165 200 лв.** Когато се прави сравнението, обаче следва да се акцентира на това, че през 2019 г. са събрани 78 664,60 лева, а през 2018 г. – 60 132, 30 лв. Видно от направеният анализ е, че дейността по събиране на наложените глоби и имуществени санкции значително се е подобрила през отчетния период, което има пряка връзка и с увеличената ефективност при контролната дейност.

От горната констатация следва извода, че през 2019 г. няма увеличаване на стойностите на наложените санкции и глоби, в сравнение с 2018 г., но събирането им е станало по-ефективно, което е от ключово значение и за ефективността на дейностите по опазване на околната среда в съвкупност.

При анализа се установява, че за 2019 г. наложените НП за глоби са 32 и за имуществени санкции са 37, или общо **69 НП**, а за 2018 г. са съответно 35 бр. НП и 53 бр. НП за санкции, което е общо – **88 бр.** **Следва извода, че през 2018 г. контролната дейност на РИОСВ Шумен е по ефективна по отношение на наложените санкции и глоби, при сравнително един и същи брой проверки и проверени обекти.**

През **2019 г.** стойността на наложените санкции по чл. 69 от ЗООС по отношение замърсяване на водите е 3 655,00 лв, като през 2018 г. е 4029,0 лв. Видно е, че разликата в размера на наложените санкции е малка, но докато през **2018 г. от санкции по чл. 69 от ЗООС са събрани 14 835 лв,** то през **2019 г. са събрани санкции в размер на 31 685, 54 лв.** От тук следва извода, че през 2019 г. няма голяма разлика в констатираните замърсявания на водните обекти, от заустване на отпадъчни води на емитери, но в голяма степен е увеличена ефективността по събирането на наложените санкции, което има пряка връзка с подобрения контрол върху обектите.

През 2019-та г. са извършени 23 бр. проверки на оператори на комплексно разрешително, от 23 бр. планирани, с което е постигнато 100 % изпълнение на плана. През предходния отчетен период са извършени 22 бр. проверки.

През 2019 г. са извършени проверки на 88 обекта заложи в годишния план на направление „ОЧАВВФФ“. Като цяло броят на извършените планови проверки и

обхванати обекти през 2019 г. съответства на извършените такива спрямо предходната 2018 г.

По отношение на опазване на водите планираните и извършени проверки за 2019 г. на обекти, емитери на отпадъчни води са **138 бр.** През 2018 г. плановите обекти са били **140 броя.** Намалването на броя на контролираните обекти доведе до повишаване ефективността на контролната дейност по отношение опазване на водите.

Планираните обекти, емитери на отпадъчни води и зауствани във водни обекти за 2019 г. са **53 броя.** През 2018 г. са били **49 броя.** Към плана за 2019 г. са добавени четири нови обекта: „Клара АВС“ ЕООД, с.Зелена морава; „Тракия Глас България“ ЕАД, гр. Търговище; „Карлсберг България“ АД, гр. Шумен и „Сарк България“ АД, гр.Шумен. Изпълнението на проверките за отчетната година е на 100%. Извършени са **103** планирани проверки по компоненти и фактори на околната среда. От извършения контролен мониторинг през 2019 г. е установено по-малко замърсяване на отпадъчните води на проверяваните обекти в сравнение с 2018 г., а от там и намаляване замърсяването на водните обекти.

През **2019**г. бяха извършени **300** планови проверки на **298** броя обекти по отношение на **УООП.** Извършени са **116 броя** извънредни проверки. Експерти от направлението участваха в проверки на **23** обекта с КР. Дадени са **167** броя предписания, като през годината са съставени **7** броя АУАН по ЗУО и **8** броя за неизпълнение на предписания.

За сравнение през **2018** г. бяха извършени **300** планови проверки на **297** броя обекти. Извършени са **131** извънредни проверки. Дадени са **167** бр. предписания. Експерти от направлението участваха в проверки на условия на **28** обекта с комплексни разрешителни.

ОХВ - През **2019**г. бяха извършени **86** планови проверки, участие в **34** комплексни проверки. Извършени са **9** извънредни проверки. Експерти от направлението участваха в проверки на **23** обекта с КР. Извършени са **5** проверки по СЕВЕЗО. Дадени и изпълнени са **182** предписания.

За сравнение през **2018** г. бяха извършени **88** планови проверки, участие в **35** комплексни проверки. Извършени са **46** извънредни проверки. Експерти от направлението участваха в проверки на **22** обекта с КР. Извършени са **4** проверки по Севезо . Дадени са **138** бр. предписания. Експерти от направлението участваха в проверки на условия на **28** обекта с комплексни разрешителни.

Няма съставени АУАН през 2019 г. За сравнение през 2018г. при извънредни проверки е съставен **1** бр. АУАН.

СЕВЕЗО: През **2019** г. по отношение на обекти с висок и нисък риск са извършени **5** планови проверки на пет предприятия, **2** класифицирани с висок рисков потенциал - на «Тракия глас България» ЕАД, гр.Търговище; «Караш инвест» ООД, гр.Габрово, приемник на „Максам СЕ България“ЕАД, гр.Габрово, Производство Смядово и **3** планови проверки на **3** предприятия класифицирани с нисък рисков потенциал «Пашабахче България»ЕАД, гр.Търговище и »Ново стъкло»ЕАД, гр. Нови пазар, „Фикосота“ООД, гр.Шумен.

За сравнение по отношение на обекти с висок и нисък риск през **2018** г. са извършени **4** планови проверки на четири предприятия, **2** класифицирани с висок рисков потенциал - на «Тракия глас България» ЕАД, гр.Търговище; «Караш инвест» ООД, гр.Габрово, приемник на „Максам СЕ България“ЕАД, гр.Габрово, Производство Смядово и **2** планови проверки на **2** предприятия класифицирани с нисък рисков потенциал «Пашабахче България»ЕАД, гр.Търговище и »Ново стъкло»ЕАД, гр. Нови пазар във връзка с годишния план за контролна дейност.

По Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях, са извършени през 2019 г. **5** планови проверки , за сравнение - през 2018 г. **4** бр. планови проверки.

През **2019 г.** е съставен **1** бр. Акт № РБ-01 за установяване на административно нарушение на “Ново стъкло”ЕАД гр. Нови Пазар, за сравнение - **1** бр. през **2018 г.** при извършена извънредна проверка.

На **15** предприятия при извършените проверки по химикали са дадени предписания за извършване или актуализация на класификация на предприятието и/или съоръжението в съответствие с критериите по приложение №3 от ЗООС и документиране на извършената класификация във формата на Приложение №1 от Наредба за предотвратяване на големи аварии/ДВ бр.5 от 19.01.2016г

ЗОПОЕЩ: От планираните **18 броя** оператори, които извършват дейности по Приложение № 1 от ЗОПОЕЩ относно изпълнение на задълженията им по ЗОПОЕЩ са проверени **18 броя**, което е 100%.

На операторите, които извършват дейности по Приложение №1 на ЗОПОЕЩ през **2019 г.** са извършени **18 броя** проверки от планираните 18 бр. като планови за контрол по ЗОПОЕЩ. Дейностите на проверените обекти попадат в обхвата на т.2 на Приложение №1 от ЗОПОЕЩ – 4 броя; т.1 на Приложение №1 – 6 броя и т.4 на Прил.1 от ЗОПОЕЩ – 8 броя. През предходната **2018** година бяха заложени **12 броя** и се извършиха 12 броя като планови за контрол по ЗОПОЕЩ.

По отношение извършването на контролна дейност през **2019 г.** относно прилагане на ЗОПОЕЩ са дадени общо **33 броя предписания** / в т.ч. 6 броя при участия в планови съвместни проверки; 19 броя – при планови комплексни проверки; 2 броя – при проверки условията на КР; 3 броя – при планови по химикали и 3 броя – при планови по ЗОПОЕЩ/. В сравнение с **2018 год.** са дадени и изпълнени общо **24 бр.** предписания по спазване задълженията на операторите по ЗОПОЕЩ (с 9 бр. по-малко от 2019 год.).

От инсталации с комплексни разрешителни на територията на РИОСВ Шумен, през 2019 г., са проверени 23 броя, от които 18 бр. са били определени с висок риск за отчетната година и представляват 100% от обектите с такъв риск.

През 2018 г. са проверени общо 22 броя инсталации като планови.

Планов контрол ОВОС: Извършени са планираните 57 броя проверки по изпълнение на поставените условия в решения по ОВОС, решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС и правното действие на актовете, издавани от РИОСВ, при което не са констатирани неизпълнени условия и мерки. Четири от проверените седем крайни акта по глава шеста от ЗООС са изгубили правно действие, тъй като не е започнало осъществяване на инвестиционната инициатива.

В направлението е изпълнен 100 % плана за контрол по ОВОС, няма съставени АУАН за неизпълнение на условия в решенията, за етапите на които се намира осъществяването на инвестиционните намерения.

Планов контрол ЕО: Планирани са с плана за контролна дейност на РИОСВ четири проверки и писмени произнасяния по обобщени справки по чл.29 от Наредбата за ЕО, във връзка със съгласувани със становища на РИОСВ гр. Шумен Общи устройствени планове на общините Попово, Антоново, Хитрино и Шумен. С писма на РИОСВ гр. Шумен справките са приети, след проведени консултации с компетентните органи по реда на чл. 29, ал.2 от Наредбата за ЕО. През 2019 г. са постъпили 2 бр. уведомителни писма по чл.29, ал.3 от същата наредба, с които кметовете на общини Антоново и Шумен уведомяват, че ОУП е утвърден, за които предстои през следващия отчетен период представяне на доклади за наблюдение и контрол при прилагането на плновете по реда на чл.30, ал.1 от Наредбата за ЕО.

През 2019 г. няма планирани и няма извършвани проверки на решения за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО, тъй като няма постановени такива в крайни актове.

Направление „БРЗТЗСР”, както през 2018г., така и през 2019г. отчита 100% изпълнение на плана за контролната дейност. В изпълнение на Плана за контролната дейност за 2019г. са извършени общо 49 бр. проверки, от които: по защитени територии- 9 бр., защитени зони - 8 бр.; по Закона за лечебните растения- 27 бр., по Закона за биологичното разнообразие- 3 бр., ГМО- 2 бр.

За по - точна информация се представя следната таблица:

Таблица Сравнителна за изпълнение на плана за контролна дейност за 2018 г. и 2019 г. по компоненти и фактори на околната среда.										
№	Компоненти/ фактори на ОС	Брой обекти, планирани за контрол през 2018 г. (съгласно съответните таблици по компоненти и фактори от плана за КД)	Брой обекти, планирани за контрол през 2019 г. (съгласно съответните таблици по компоненти и фактори от плана за КД)	Брой проверен и обекти през 2018 г. (от планираните)	Брой проверен и обекти през 2019 г. (от планираните)	Брой планиран и проверки съгласно Таблица 3. Планиран и проверки по компоненти и фактори на околната среда 2018	Брой планирани проверки и съгласно Таблица 3. Планирани проверки и по компоненти и фактори на околната среда 2019	Брой извършени планов и проверки 2018	Брой извършени планов и проверки 2019	% на изпълнение на плана за КД за 2019 г. спрямо проверени обекти
1.	КР	22	23	22	23	22	23	22	23	100%
2.	СЕВЕЗО обекти	4	5	4	5	4	5	4	5	100%
3.	Въздух *	77	70	77	70	77	70	77	70	100%
4.	Води	49	53	49	53	140	103	140	103	100%
5.	Почви	28	28	28	28	28	28	28	28	100%
6.	Отпадъци	297	298	297	298	300	300	300	300	100%
7.	Химикали	88	86	88	86	88	86	88	86	100%
8.	шум	10	10	10	10	10	10	10	10	100%
9.	Биологично разнообразие	7	3	7	3	7	3	7	3	100%

10.	Защитени територии	11	9	11	9	11	9	11	9	100%
11.	Защитени зони	11	8	11	8	11	8	11	8	100%
12.	ЗЛР	26	27	26	27	26	27	26	27	100%
13.	ОВОС и ЕО	51	57	51	57	51	57	51	57	100%
14.	Екологична отговорност**	12	18	12	18	12	18	12	18	100%
15.	Ограничаване изменението на климата	7	8	7	8	7	8	7	8	100%
16.	ГМО	2	2	2	2	2	2	2	2	100%
ОБЩО		702	705	702	705	796	757	796	757	100%
17.	Комплексни проверки (на обекти без КР)	42	43	42	43	42	43	42	43	100%

ВЪЗДУХ

- не са превишени нивата на регламентираните пределно допустими концентрации по показатели SO₂ и NO₂ в обхвата на АИС - Шумен. Не са отчетени превишения на пределно допустимите концентрации по същите показатели и при измерванията в гр. Каспичан, гр. Търговище и гр. Попово на МАС на РЛ-Варна към ИАОС, гр. София при изпълнение на утвърдения график от МОСВ.

- изпълнени са проверките по утвърдения график от МОСВ за отчетния период във връзка с прилагането на подзаконовите наредби към Закона за чистотата на атмосферния въздух

- запазва се тенденцията през отоплителния сезон да се използват битови горивни съоръжения и инсталации, работещи с твърдо гориво.

- броят на регистрираните превишения на средноденонощните концентрации по показател ФПЧ₁₀ са повече от изискването да не бъде превишавана СДН повече от 35 пъти през годината (през 2019 г. са регистрирани 36 превишения на СДН). Превишенията са измерени основно през зимния период.

ВОДИ

А. Изградени и въведени в експлоатация нови ГПСОВ с реконструкция на Канализационни системи:

За гр. Шумен – В началото на 2018г. е въведено в експлоатация Биологично стъпало и стъпало за азот и фосфор на ГПСОВ-Шумен. Предстои въвеждане в експлоатация на Инсталация за производство на електроенергия от Биогаз - утайки; Вследствие е прекратено замърсяването на р. Поройна и р. Голяма Камчия.

ГПСОВ Нови пазар е в експлоатация и ефективно работеща. Вследствие е прекратено замърсяването на р. Крива река и р. Провадийска река.

ГПСОВ Велики Преслав е в експлоатация и ефективно работеща, с което е преустановено замърсяването на р. Камчия.

ГПСОВ Антоново е изградена, но не е въведена в експлоатация.

Б. Изградени са и въведени Производствени ЛПСОВ:

1. През Декември 2018г. е изградена и действаща ЛПСОВ с механично и биологично пречистване на битово-фекални и производствени отпадъчни води на нов обект - Кланица и транжорна „Клара АВС“ ЕООД, с Зелена морава.

2. Изградена е ЛПСОВ към обект „Сарк България“ АД, гр.Шумен, функциониращ от Април 2019г.

ПОЧВИ

Намалява нерегламентираното изхвърляне на отпадъци върху почвата.

Започнаха действия по Българо-Швейцарската програма за сътрудничество относно наличните негодни за употреба ПРЗ в складове на територията на страната, като за 2019 г. са почистени 4 броя складове.

Остават проблема със съхранение на залежали и негодни за употреба пестициди в Б-Б кубове, общински, държавни и частни складове. Състояние и количества на пестицидите и свързаната с това потенциална възможност за замърсяване на прилежащи терени;

ОТПАДЪЦИ

На територията на двете области се наблюдава намаляване на количествата на депонираните битови отпадъци. Причината е функционирането на две сепариращи

инсталации в гр. Шумен и гр. Търговище, които сепарират отпадъците на общините Шумен, В. Преслав, Нови пазар, Каспичан, Смядово, Каолиново, Венец, Хитрино и Търговище

Увеличава се броя на фирмите извършващи дейности по оползотворяване на отпадъци. Фирмите предприемат действия по намаляване на образуваните отпадъци. Засилва се интереса от страна на фирмите за извършване на дейности по рециклиране на строителни отпадъци в съответствие с изискванията на Наредба за управление на строителни отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали.

Нерегламентираното разкомплектуване на ИУМПС от страна на незаконни автосервизи и частни лица. Липсата на координация между законодателството в областта на управление на отпадъците и Наредба № I – 45 от 24. 03. 2000 г. за регистриране, отчет, пускане в движение и спиране от движение на МПС и ремаркета, теглени от тях и реда за предоставяне на данни за регистрираните пътни превозни средства, дава възможност на фирми и граждани да извършват нерегламентирано разкомплектуване и продажба на авточасти втора употреба в разрез с нормативните изисквания по управление на отпадъците.

БРЗТ

Въпреки ангажираността на експертите от Направлението, свързана с проверки по постъпили сигнали, изготвяне на писма по реда на чл.2, ал.2 от Наредбата за ОС: по уведомления за ИП- 295 бр.; по внесени Горскостопански програми- 151 (от които 10 бр. да се извърши процедура по реда на Наредбата за ОС); 18 бр. по внесени План-извлечения (ДГТ, ОГТ и частни гори, от които 1 бр. да се извърши процедура по реда на Наредбата за ОС); 157 бр. издадени писма във връзка с кандидатстване по мерки 4.1, 6.1 и 6.3 (от които 4 бр. да се извърши процедура по реда на Наредбата за ОС); изготвени 61 бр. писма по внесени УИН, указващи приложимата процедура по ЗБР при съвместяване на процедурите по глава шеста от ЗООС; дадени са 48 бр. преценки по съвместени процедури по ЗООС и ЗБР за ИП, че няма вероятност от значително отрицателно въздействие върху защитени зони; издадени са 15 бр. решения по реда на Наредбата за ОС; издадени са 6 бр. решения за прекратяване на процедури по реда на Наредбата за ОС; участия в комисии и др., Плана за контролна дейност за 2019 г. е изпълнен на 100%.

В резултат от своевременно извършените от РИОСВ - гр. Шумен проверки на билкозаготвители, както и такива извършващи билкоизкупуване и заготвяне на билки до голяма степен се ограничи и предотврати незаконния добив на билки и търговия с тях.

През 2019 г., както и през предходните години, продължиха дейностите по прибиране и грижата за ранени птици и животни.

Липсва резерватна охрана за резерватите на територията, контролирана от инспекцията.

Експертите от направлението не са достатъчно квалифицирани да извършват оптимален мониторинг на висшите растения на територията на РИОСВ – Шумен.

ОХВ и УР

През 2019 г. продължи изпълнението по укрепване, прилагане и налагане на законодателството по управление на химикалите с цел да се ограничава и предотвратява риска за човека и околната среда от въздействието на всички химични вещества, класифицирани, като опасни по смисъла на Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси /ЗЗВВХВС/, които се съхраняват, произвеждат и употребяват на територията на РИОСВ-Шумен.

Извършена бе дейност през 2019 г. по контрола и управлението на опасните химични вещества и смеси, което е свързано с намаляване на риска за здравето на хората и околната среда и предотвратяване на последствията при евентуални големи промишлени аварии при работа с опасни химични вещества и смеси.

Експертите от направлението оказват текуща помощ на операторите, в изпълнение на изискванията на Регламент REACH, Регламент /ЕО/648/2004, Регламент (ЕО) 1272/2008. Регламент 850/2004 (POPs), Регламент /ЕО/ 830/2015, Регламент №649/2012 относно износа и вноса на опасни химикали (PIC), Регламент № 2017/852 относно живака, Наредбата за съхранение на опасни вещества и смеси, Закона за опазване на околната среда и Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях.

Добра координация между контролните органи и създаден механизъм за извършване на съвместни проверки, във връзка с проверките по чл.104 от ЗООС.

Добра координация с колеги от останалите отдели и направления в РИОСВ при съвместни проверки и документална работа.

Всеобхватната и обемна нормативна и поднормативна уредба, която се променя твърде често, отнема време за опознаването ѝ, прилагането ѝ и разясняването ѝ на бенефициентите. Има случаи на противоречия, които затрудняват тълкуването и прилагането ѝ, а същевременно трябва да се извършат в определен срок.

Трудна координация с останалите органи, Регионални здравни инспекции (РЗИ): Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда" (ИА ГИТ), с които по „Указания за провеждане на контролна дейност по Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, във връзка с прилагането на Регламент (ЕО) № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали и Регламент (ЕО) № 1272/2008 за класифицирането, етикетирването и опаковането на вещества и смеси“ следва да се извършват съвместни проверки.

ОВОС и ЕО

Поддържа се актуалност на публичните регистри чрез вписване, актуализиране на информация в тях и публикуването им на интернет страницата на РИОСВ на издадените

административни актове в областта на ОВОС и ЕО, като се осигурява своевременно достъп до крайните актове по ЗООС и ЗБР на страницата ни.

Във връзка с променената нормативна уредба на ОДБХ (*Наредба №44 от 20.04.2006 г. за ветеринарномедицинските изисквания към животновъдните обекти*, посл. изм и доп. ДВ бр. бр. 56/11.07.2017г.) и през 2019 г. продължи провеждането на консултации с ОДБХ за допустимост на ИП за изграждане на животновъдни обекти в близост до съществуващи такива за спазване на мерките за биосигурност и разстоянията по чл.3, ал.2 от Наредба № 44, с цел предотвратяване на процедиране по реда на ЗООС и ЗБР за животновъдни обекти, които са недопустими по отношение на специализираната нормативна уредба на ОДБХ.

При контролната дейност по ОВОС не се констатира неизпълнение на поставените условия и мерки за етапите на които се намира реализацията на проектите. Неизпълнението на по-голяма част от поставените условия е резултат от нереализирани инвестиционни намерения.

Наблюдава се тенденция възложителите да входират във фронт-офис «Обслужане на едно гише» Информация по Приложение No 2 към Наредбата за ОВОС, в която да не са описани подробно всички дейности, свързани с инвестиционното предложение, което затруднява да бъдат приложени критериите по чл. 93, ал. 4 от ЗООС, както по отношение на описанието на инвестиционното предложение, така и по отношение на анализа на въздействията, което налага провеждане на коригираща стъпка.

Липсват разработени критерии, одобрени от МЗ за оценка на степента на значимост на отрицателните въздействия върху човека и възможния риск за човешкото здраве от реализацията на инвестиционните предложея, което затруднява изготвяне на мотивирани становища от страна на специализираните компетентни органи при процедирането по реда на глава шеста от ЗООС.

ОДБХ изискват от стопаните на животновъдни обекти становище на РИОСВ по реда на ЗООС за пререгистрация на съществуващи и регистрирани животновъдни обекти, без това да се изисква по реда на *Закона за ветеринарно-медицинската дейност* и без ползвателите на обектите да имат инвестиционни предложения по смисъла на *Закона за опазване на околната среда*.